

Kelet-Dráva

**kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
Natura 2000 fenntartási terv**

HUDD20007

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

Pécs

2021

Közreműködő szakértők:

Dr. Ábrahám Levente

Dr. Csabai Zoltán

Dévényi Borbála

Görföl Tamás

Horvai Valér

Hódossy Attila

Dr. Lanszki József

Márkus András

Purger Jenő

Sallai Zoltán

Sum Szabolcs

Varga András

Wágner László

Tartalom

1. A terület azonosító adatai	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód.....	5
1.3. Kiterjedés	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	5
1.5. Érintett települések	6
1.6. Egyéb védettségi kategóriák	7
1.7. Tervezési és egyéb előírások	8
2. Veszélyeztető tényezők.....	13
3. Kezelési feladatok meghatározása	19
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	19
3.2. Kezelési javaslatok	21
3.2.1. Élőhelyek kezelése	22
Építési tevékenység.....	22
Infrastruktúra-hálózatok.....	22
Területhasználatot és településeket érintő kezelési javaslatok	23
Turizmus	23
Ipar és bányászat	23
Vadgazdálkodás.....	24
Horgászat, halászat	24
Vízgazdálkodás	25
Kezelési egységekre vonatkozó javaslatok:.....	26
KE-1 Természeteszerű erdők	28
KE-2 Kezelt, féltermészetes erdők	31
KE-3 Idegenhonos és jellegtelen ültetvények	36
KE-4 Természeteszerű gyepek	41
KE-5 Degradált gyepek	45
KE-6 Cserjésedő, erdősülő területek.....	47
KE-7 Vizes élőhelyek	50
KE-8 Dráva és mellékágai.....	52
KE-9 Holtágak, tavak, és csatornák.....	56

KE-10	Szántók.....	59
KE-11	Egyéb területek.....	62
3.2.2.	Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	64
3.2.3.	Fajvédelmi intézkedések	64
3.2.4.	Kutatás, monitorozás	68
3.2.5.	Mellékletek	69
3.3.	A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében	92
3.3.1.	Agrártámogatások.....	92
3.3.1.1.	Jelenleg működő agrártámogatási rendszer	92
3.3.1.2.	Javasolt agrártámogatási rendszer	96
3.3.2.	Pályázatok	98
3.4.	A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	100
3.4.1.	Felhasznált kommunikációs eszközök.....	100
3.4.2.	A kommunikáció címzettjei.....	101
3.4.3.	Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	103

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

1.2. Azonosító kód

HUDD20007

1.3. Kiterjedés

6623 ha

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2020. évi változatát vettük alapul.

Közösségi jelentőségű jelölő élőhelyek

Natura 2000 kód	Élőhelytípus megnevezése
3130	Oligo-mezotróf állóvizek <i>Littorelletea uniflorae</i> és/vagy <i>Isoeto-Nanojuncetea</i> vegetációval
3150	Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel
3270	Iszapos partú folyók részben <i>Chenopodion rubri</i> és részben <i>Bidention</i> növényzettel
6440	<i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)
91E0*	Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
91F0	Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmenion minoris</i>)

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

Jelölő élőhelynek javasolt közösségi jelentőségű élőhelyek:

Élőhelytípus kódja	Élőhelytípus megnevezése
91L0	Illír gyertyános-tölgyesek (<i>Erythronio-Carpinion</i>)

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

Közösségi jelentőségű jelölő fajok:

díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*)
széles tavicsíkbogár (*Graphoderus bilineatus*)
ingolafajok (*Eudontomyzon spp.*)
balin (*Aspius aspius*)
vágó csík (*Cobitis taenia*)
halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)
széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*)
réti csík (*Misgurnus fossilis*)
szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)
leánykancér (*Rutilus pigus*)
magyar bucó (*Zingel zingel*)
mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
vidra (*Lutra lutra*)

Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű fajok:

apró fillérsiga (*Anisus vorticulus*)
keleti lápibagoly (*Arytrura musculus*)
skarlábogár (*Cucujus cinnabarinus*)
lápi póc (*Umbra crameri*)
törpecsík (*Sabanejewia aurata*)
vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)
tavi denevér (*Myotis dasycneme*)
eurázsiai hód (*Castor fiber*)

1.5. Érintett települések

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
		(ha)	(%)	
Alsószentmárton	Baranya	47,42	0,715238	3,36
Cún	Baranya	343,08	5,174729	18,60
Drávacsehi	Baranya	37,23	0,561486	18,63
Drávakeresztúr	Baranya	483,69	7,295642	37,28
Dráwapalkonya	Baranya	261,49	3,944165	25,75
Drávaszabolcs	Baranya	298,80	4,506825	26,54
Drávasztára	Baranya	746,45	11,25887	41,00
Felsőszentmárton	Baranya	662,43	9,991618	34,02

Gordisa	Baranya	63,74	0,961411	5,85
Hirics	Baranya	289,48	4,366277	19,72
Kemse	Baranya	224,53	3,386681	25,05
Kisszentmárton	Baranya	568,63	8,576676	38,25
Matty	Baranya	236,58	3,568448	13,91
Old	Baranya	87,82	1,324653	6,18
Piskó	Baranya	225,49	3,401084	19,52
Szaporca	Baranya	255,51	3,853948	26,30
Tésenfa	Baranya	137,96	2,080949	16,41
Vejti	Baranya	239,85	3,617731	24,56
Zaláta	Baranya	287,55	4,337201	13,17
Lakócsa	Somogy	145,59	2,195908	5,75
Szentborbás	Somogy	425,58	6,419141	56,98
Tótújfalu	Somogy	560,98	8,461317	42,22
Összesen:		6623 ha	100,00	

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Kapcsolódó jogszabály száma
Nemzeti Park	-	Duna-Dráva Nemzeti Park	5166,5	77,98	7/1996. (IV. 17.) KTM rendelet a Duna-Dráva Nemzeti Park létesítéséről
MAB Bioszféra rezervátum	BR	Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum	6623	100%	-
ex lege láp	DD132 DD133 DD157 DD159 DD160 DD162 DD163 DD164 DD266	Felsőszentmárton - Ograda Kisszentmárton - Pelenkó Kisszentmárton - Láptavak Kisszentmárton - Majláthpusztai-láp	290,87	4,39	A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 8005/2001. (MK 156.) KöM Vidékfejlesztési Értesítő 2012. évi I. száma

		Gordisai Ó-Dráva			
ökológiai hálózat magterület övezete	MT	-	6440,04	97,68	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
Ramsari terület	-	Szaporcai Ó-Dráva-meder	289,5	4,37	Ramsari Egyezmény

1.7. Tervezési és egyéb előírások

Természetvédelmi kezelési tervek

Jogszabályban kihirdetett kezelési terv nincs érvényben a területen.

Területrendezési eszközök

2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről

Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 4/2020. (IV. 22.) rendelete Baranya megye területrendezési tervéről

Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 15/2004. (XII. 27.) számú rendelete Somogy megye területrendezési tervéről

Drávasztára – nincs érvényes területrendezési terve

Szaporca, helyi építési szabályzat, 11/2004.(XI.18) önkormányzati rendelet

Szaporca, szabályozási terv és helyi építési szabályzat módosítás, 7/2012.(XI.19.) önkormányzati rendelet

Alsószentmárton, szabályozási terve és helyi építési szabályzata, 8/2003 (IX.26.) önkormányzati rendelet

Tésenfa, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 11/2004 (XI.26.) önkormányzati rendelet

Drávacsehi, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 7/2010/ (V.01.) önkormányzati rendelet

Drávacsehi, településszerkezeti terv, 61/2010 (IV. 30.) önkormányzati határozat

Gordisa, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 4/2008 (IV.10.) önkormányzati rendelet

Gordisa, településrendezési és szerkezeti terv, 35/2008 (IV.9.) önkormányzati határozat

Drávakeresztúr, településszerkezeti és szabályozási terv, helyi építési szabályzat, 2/1999 (IV.17.) önkormányzati rendelet

Matty, településszerkezeti terv, 78/2007 (XII.28) önkormányzati határozat

Matty, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 15/2007 (XII.29) önkormányzati rendelet

Cún, településszerkezeti terv, 20/2003. (VIII.13.) önkormányzati határozat

Kemse, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 3/2006 (IX.15.) önkormányzati rendelet

Kemse, településszerkezeti terv, 25/2006 (IX.15.) határozat

Hirics – nincs érvényes területrendezési terve

Felsőszentmárton, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 4/2006 (V.30.) önkormányzati rendelet

Felsőszentmárton, településszerkezeti terv, 18/2006 (V.29.) önkormányzati határozat

Kisszentmárton, településszerkezeti terv, 77/2010. (VIII. 30.) önkormányzati határozat

Kisszentmárton, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 3/2010. (VIII. 31.) önkormányzati rendelet

Piskó, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 4/2006 (IX.28.) önkormányzati rendelet

Piskó, településszerkezeti terv, 38/2006 (IX.28.) önkormányzati határozat

Drávapalkonya – nincs érvényes területrendezési terve

Drávaszabolcs, szabályozási terve, helyi építési szabályzata, 11/2003 (XI.05) önkormányzati rendelet (módosítva: 117/2011. (X. 17.) önkormányzati határozattal)

Drávaszabolcs településszerkezeti terve, 74/2003 (XI.04.) önkormányzati határozat

Zaláta, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 4/2006 (IX.29.) önkormányzati rendelet

Zaláta, településszerkezeti terv, 31/2006 (IX.29.) önkormányzati határozat

Vejti, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 5/2007 (VI.01.) önkormányzati rendelet

Vejti, településszerkezeti terv, 10/2007 (V.30.) önkormányzati határozat

Old – nincs érvényes területrendezési terve

Szentborbás, településfejlesztési koncepció és településszerkezeti terv, 32/2003. (VII.10.) határozat

Szentborbás, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 7/2003. (VII.10.) önkormányzati rendelet

Lakócsa, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 7/2003 (VI. 25.) önkormányzati rendelet

Lakócsa, településfejlesztési koncepció és településszerkezeti terv, 38/2003. (VI.18.) önkormányzati határozat

Tótújfalu, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 7/2003 (VI.30.) önkormányzati rendelet

Tótújfalu, településfejlesztési koncepció és településszerkezeti terv, 37/2003. (VI. 26.) önkormányzati határozat

Erdőtervek

A terület a Nyugat-Ormánsági, a Sellyei és a Vajszlói erdőtervezési körzeteket érinti.

A Nyugat-Ormánsági körzeti erdőterv határozat száma SO/04G/ERD/1210-25/2019, a következő körzeti erdőtervezés alapján kiadott határozat véglegessé válásáig érvényes (2020-2029).

A Vajszlói Erdőtervezési Körzet körzeti erdőterve 2015. január 1-től 2024. december 31-ig érvényes. Ügyszáma: 2538/2014.

A Sellyei körzet körzeti erdőtervének törzskönyvi száma 21/2008., jóváhagyási száma 1417/48/2008. A Sellyei Erdészeti I. erdőtervezési egység erdőtervének törzskönyvi száma 23/2008., jóváhagyási száma 1417/50/2008. A körzet erdőterv 2017. december 31-én lejárt, de az erdőtervek érvényessége átmeneti erdőterv formájában fennmaradt az Evt. 113. § (17) alapján. A körzet erdőtervezése az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet szerint megkezdődött.

Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A Kelet-Dráva kjtt területe vadgazdálkodási beosztása szerint a Dél-dunántúli Vadgazdálkodási Táj (4) Belső-Somogyi vadgazdálkodási tájegységéhez (405), valamint a Dél-Baranyai ártéri vadgazdálkodási tájegységhez (407) tartozik.

A tájegységi vadgazdálkodási terveket a Dél-dunántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 10/2018. (VII.3.) AM rendelet tartalmazza.

A 2017. 03. 01.-től 2037. 02. 28.-ig tartó üzemtervi ciklusban a Kelet-Dráva kjtt területét érintő vadgazdálkodási egységek kódszámai, vadászatra jogosultjai és az üzemterveket jóváhagyó határozatok számai a következők:

Vadgazdálkodási egység kódszáma	Vadgazdálkodási egység neve	Üzemterv határozat ügyiratszám
14-356350-405	Lakócsai Dráva Ártér Vadásztársaság	SO-04H/FM/00178-6/2019
14-356260-405	Darány és Térsége Vt.	SO-04H/FM/00231-6/2019
02-504250-407	Drávasztárai Földtulajdonosok Vadásztársasága	BA-04/FO/00161-11/2019
02-504150-407	"Dráva-Agro" Mezőgazdasági Termelő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Zrt.	BA-04/FO/00125-7/2019
02-504850-407	Matty és Környéke Földtulajdonosi Vadásztársaság	BA-04/FO/00156-11/2019
02-503490-407	Drávamenti Szarvas Vadásztársaság	BA-04/FO/00078-7/2019
02-504450-407	Zalátai Földtulajdonosi Vadásztársaság	BA-04/FO/00167-7/2019
02-504550-407	Ormánság Gyöngye Földtulajdonosi Vadásztársaság	BA-04/FO/00168-13/2019
02-504560-407	Drávaszabolcs és Környéke Földtulajdonosi Vadásztársaság	BA-04/FO/00143-8/2019

Halgazdálkodási tervek

A vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján halgazdálkodási vízterület az a vízfolyás vagy állóvíz, amely jellegének megváltoztatása nélkül időszakosan vagy állandóan alkalmas a hal életfeltételeinek biztosítására, ide nem értve a haltermelési létesítményt. Az ilyen ilyen – nem nyilvántartott – halgazdálkodási vízterületeken, jogszerű horgászati tevékenységet állami horgászjegy vagy turista állami horgászjegy és a hozzájuk tartozó fogási napló birtokában végezhet a horgász, kivéve, ha más jogszabály (pl. Tvt.) alapján az adott vízterületen a horgászat nem megengedett tevékenység.

A halgazdálkodásra jogosult köteles 5 évre szóló halgazdálkodási tervet készíteni minden olyan nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre, amelyre nézve területi jegyet ad ki, vagy

amelyen horgászati célú haltermelést végez. A halgazdálkodási tervet a halgazdálkodási hatóság hagyja jóvá.

A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen az alábbi halászati/horgászati vízterületek találhatók:

Vízterület megnevezése	Víztérkód	Halgazdálkodásra jogosult	Halgazdálkodási tervet jóváhagyó határozatok ügyiratszám	Halgazdálkodási tervek érvényességének időtartama
Dráva folyó	02-001-1-1	Horgász Egyesületek Baranya Megyei Szövetsége	BAH/761-8/2016.	2016.02.01.- 2020.12.31.
Boros Dráva	02-003-1-1	Horgász Egyesületek Baranya Megyei Szövetsége	BAH/761-8/2016.	2016.02.01.- 2020.12.31.
Fekete víz (Új meder)	02-023-1-1	Kémesi Horgászegyesület	BAH/767-8/2016.	2016.02.01.- 2020.12.31.
Fekete víz (Régi meder)	02-024-1-1		BAH/762-9/2016.	2016.02.01.- 2020.12.31.
Kisinci holtág	02-006-1-1	Kémesi Horgászegyesület	BAH/761-8/2016.	2016.02.01.- 2020.12.31.
Lajostanyai Ó-Dráva (Zaláti Ó-Dráva)	02-008-1-1	Zaláti és Vidéke Horgászegyesület	BA-04/FO/02568-7/2020	2017.11.01.- 2021.12.31.
Vájás-tó	02-005-1-1	Drávasztári Horgászegyesület	BA-04/FO/739-4/2017	2017.01.01.- 2021.12.31.

Nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek:

- Hótedra
- Majláthpusztai tó
- Piskói-tó
- Bresztik-holtág
- Mrtvica-holtág

Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

A tervezési terület az 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározattal kihirdetett Magyarország második (felülvizsgált) vízgyűjtőgazdálkodási terve alapján a Dráva részvízgyűjtőn belül a Fekete-víz (3-3) tervezési alegység területén helyezkedik el.

A vízgyűjtő-gazdálkodási tervek elérhetők a vízügyi honlapon:

<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149>

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H magas; M: közepes; L: kis jelentőségű	Érintett terület nagysága %	Jelölő értékekre gyakorolt hatás
A06	Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)	M	1	A legeltetés mára megszűnt a területen, a gyepek karbantartása jórészt szarvúzással történik, kevés a tényleges gazdasági hasznosítás alatt álló gyepterület. A gyepművelés felhagyásával a területek cserjésedése és erdősülése, valamint az özönnövények gyorsabb térhódítása révén az élőhelyek fokozatos csökkenése, degradációja valószínű. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 6440 Ártéri mocsárrétek 6510 Sík és dombvidéki kaszálórétek
A20	Műtrágya kijuttatása mezőgazdasági területre	M	1	Az intenzív művelésű szántókra kijuttatott műtrágya a környező víztestek szervesanyag-terhelésének növekedését okozza, jelentősen hozzájárulva ezzel az eutrofizációjukhoz. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 3130 Törpekákás iszapnövényzet 3150 Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja
A21	Növényvédő szerek használata a mezőgazdaságban	M	1	Biocid termékek, kemikáliák, rovarölő szerek mezőgazdasági használata a mezőgazdasági területekkel szomszédos természetes élőhelyek, felszíni és talajvizek szennyezésével károsíthatják elsősorban a vízi életközösségeket, a szárazföldi gerinctelen faunaelemeket, valamint a táplálékhálózatba kerülve fogyasztóikat is (pl. védett denevér és madárfajokat). A vegyszerek természeti környezetbe jutása elősegíti annak degradációját, az inváziós fajok térnyerését, érzékeny fajok eltűnését. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 3130 Törpekákás iszapnövényzet 3150 Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja apró fillérsiga (<i>Anisus vorticulus</i>) vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)
B07	Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is	H	5	A holtfa eltávolítása a területről a természetes ökológiai folyamatokat károsan befolyásolja, sok értékes faj életterét megszünteti, köztük közösségi jelentőségű és védett denevér és madárfajokét, valamint a holtfában fejlődő jelölő bogárfajokét is. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 91E0 Enyves éger és magas köris alkotta ligeterdők 91F0 Keményfás ligeterdők 91L0 Illír gyertyános-tölgyesek

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H magas; M: közepes; L: kis jelentőségű	Érintett terület nagysága %	Jelölő értékekre gyakorolt hatás
				skarlábogár (<i>Cucujus cinnabarinus</i>)
B08	Idős fák eltávolítása (kivéve a lábónálló vagy fekvő holt fát)	H	5	Az idős fák eltávolítása a területről a természetes ökológiai folyamatokat károsan befolyásolja, közvetve csökkenti a holt faanyag jelenlétét az erdőben, sok értékes faj életterét megszünteti, köztük a fában fejlődő jelölő bogárfajokét is. Mivel az odúképződés is jellemzőbb az idős egyedekre, az odúlakó fajok (köztük közösségi jelentőségű denevér és madárfajok) számára ideális élőhelyet tönkreteszi. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 91E0 Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91F0 Keményfás ligeterdők 91L0 Illír gyertyános-tölgyesek skarlábogár (<i>Cucujus cinnabarinus</i>) nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>)
B09	Tarvágás	H	5	A tarvágással letermelt területek néhány hét alatt veszítik el szinte teljes fás vegetációjukat. Az élőhely ennyire hirtelen történő teljes átalakulása, a mikroklimatikus viszonyok évekre történő megváltozása az érzékeny fajok megritkulását, esetenként teljes eltűnését eredményezhetik. Különösen nagy károkat tud okozni az élővilágban, ha a termelés nagyobb összefüggő területen történik, melynek szomszédságában nem található hasonló, megfelelő méretű terület, ahová az élőhelyük megszűnésekor az állatok áthúzódhatnak, illetve ahonnan a későbbiekben a letermelt terület fajkészlete repatriálódhatna. Több denevérfaj elkerüli a nyílt területeket, ezért a tarvágások során kialakított fátlan területek alkalmatlan lakó- és táplálkozóhelyek számukra. Az összekötő folyosók hiánya a kevésbé mozgékony fajok (pl. nyugati pisedenevér) esetében az állomány feldarabolódását okozza. Természetesen a tarvágás, mint a legintenzívebb fahasználati mód, az élőhelyek, szálláshelyek és táplálkozó területek megszűnése minden erdei fajt, köztük a terület jelölő fajait is érinti. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 91E0 Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91F0 Keményfás ligeterdők 91L0 Illír gyertyános-tölgyesek

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H magas; M: közepes; L: kis jelentőségű	Érintett terület nagysága %	Jelölő értékekre gyakorolt hatás
				díszes tarkalepke (<i>Euphydryas maturna</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnabarinus</i>) nyugati pizsedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>)
F07	Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek	L	10	Az illegális vagy a vonatkozó szabályokat figyelmen kívül hagyó horgászati tevékenység, a parti növényzet károsítása, a szemetelés, a túlzott etetés és a védett fajok állományainak (nem feltétlenül szándékos) károsítása révén okozhat természeti károkat. A vízitúrázók a zátonyok, parti fészkelőterületek zavarásával, illegális táborhelyek létesítésével okozhatnak kárt. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 3130 Törpekákás iszapnövényzet 3150 Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja balin (<i>Aspius aspius</i>) széles durbincs (<i>Gymnocephalus baloni</i>) leánykancér (<i>Rutilus pigus</i>) magyar bucó (<i>Zingel zingel</i>)
G08	Hal- és vadállomány kezelése	H	100	A túltartott vadállomány nehezíti az erdők természetes felújulását. Az érzékeny gyepterületeken a vadak taposással, túrással károsítják a védett fajokat és élőhelyeket, elősegítik az özönnövények terjedését. A mocsári teknős tojásrakó helyeit sokszor kifosztják a ragadozók (leggyakrabban róka). A sakáloknak kihelyezett csapdák a védett és közösségi jelentőségű fajok egyedeire is veszélyt jelentenek. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 3130 Törpekákás iszapnövényzet 3270 Ártéri ruderalis magaskórós folyómedernövényzet 6440 Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i> társuláshoz tartozó mocsárrétjei 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórét 91E0 Enyves éger és magas kőrös alkotta ligeterdők 91F0 Keményfás ligeterdők 91L0 Illír gyertyános-tölgyesek mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)
I01	Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok	H	100	Az idegenhonos inváziós fajok a környező területekről könnyen bejuthatnak a védett területekre, térhódításuk megakadályozása folyamatos kezelési munkát igényel. Az őshonos fajok kiszorításával, illetve élőhelyük

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H magas; M: közepes; L: kis jelentőségű	Érintett terület nagysága %	Jelölő értékekre gyakorolt hatás
				degradálásával valamennyi közösségi jelentőségű faj és élőhely számára potenciális veszélyt jelentenek. Az Unió számára veszélyt jelentő fajok közül a selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>) és a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) jelent meg a területen.
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)	H	100	Az idegenhonos inváziós fajok a környező területekről könnyen bejuthatnak a védett területekre, térhódításuk megakadályozása folyamatos kezelési munkát igényel. Az őshonos fajok kiszorításával, illetve élőhelyük degradálásával valamennyi közösségi jelentőségű faj és élőhely számára potenciális veszélyt jelentenek. A területen többek között az aranyvessző (<i>Solidago sp.</i>), a zöld juhar (<i>Acer negundo</i>) és az akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>) terjed, de a vízi gerinctelen- és a halfauna is több inváziós elemmel terhelt. Az ökológiai problémákon túl jelentős gazdasági károkat is okozhatnak az inváziós kártevők, pl. a tölgy csipkésposloska (<i>Corythucha arcuata</i>).
K05	Víztestek fizikai változása	M	10	A folyószabályozás, a mederbevágódás, és az ennek köszönhető jelentős vízszint- és talajvízszint csökkenés következtében ritkábbak lettek az elárasztások, a vizes élőhelyek kisebb helyekre szorultak vissza, szárazodik (és ezzel párhuzamosan sokszor gyomosodik) a terület, a holtágak, mellékágak vízutánpótlása kevesebb, átöblítése egyre ritkább. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 3150 Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja széles tavicsíkbogár (<i>Graphoderus bilineatus</i>) ingola fajok (<i>Eudontomyzon spp.</i>) leánykancér (<i>Rutilus pigus</i>) balin (<i>Aspius aspius</i>) réticsík (<i>Misgurnus fossilis</i>) vágócsík (<i>Cobitis taenia</i>) törpecsík (<i>Sabanejewia aurata</i>) széles durbincs (<i>Gymnocephalus baloni</i>) magyar bucó (<i>Zingel zingel</i>) lápi póc (<i>Umbra krameri</i>)
L01	Természetes abiotikus folyamatok (pl. erózió, feliszapolódás, kiszáradás, elsüllyedés, szikesedés)	H	40	A medermélyülés, a mellékágak elzáródása, holtágak feltöltődése részben mesterséges mederalakítási és szabályozási tevékenységeknek köszönhető, részben természetes folyamat. A még meglévő, értékes élővilággal rendelkező

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H magas; M: közepes; L: kis jelentőségű	Érintett terület nagysága %	Jelölő értékekre gyakorolt hatás
				mellékágak és holtágak megőrzése azért fontos feladat, mivel a szabályozások következtében a folyók természetes dinamikája jórészt megszűnt, új mellékágak keletkezése nem valószínű. A medermélyüléssel összefüggő talajvízszint-csökkenés a higrofil erdőtársulások szárazodásával, átalakulásával jár. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek 3150 Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja 91E0 Enyves éger és magas kőrös alkotta ligeterdők 91F0 Keményfás ligeterdők apró fillérsiga (<i>Anisus vorticulus</i>) díszes tarkalepke (<i>Euphydryas maturna</i>) keleti lápi bagoly (<i>Arytrura musculus</i>) széles tavicsíkbagoly (<i>Graphoderus bilineatus</i>) ingola fajok (<i>Eudontomyzon spp.</i>) leánykancér (<i>Rutilus pigus</i>) balin (<i>Aspius aspius</i>) rétcsík (<i>Misgurnus fossilis</i>) vágócsík (<i>Cobitis taenia</i>) vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>) mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)
L02	Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mezőgazdasági vagy erdészeti gyakorlat által okozott közvetlen változás)	M	5	Egyes fajok állományai csökkenhetnek az élőhelyük szukcessziója, a fajösszetétel és a vegetáció szerkezetének megváltozása következtében. Elsősorban a gyepterületek beerdősülése és a mellékágak, holtágak feltöltődése és növényzetük átalakulása várható. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: apró fillérsiga (<i>Anisus vorticulus</i>) díszes tarkalepke (<i>Euphydryas maturna</i>) keleti lápi bagoly (<i>Arytrura musculus</i>)
L06	Állat- és növényfajok közötti kölcsönhatások (versengés, ragadozás, élősködés, patogenitás)	L	2	A szárazodás, vagy akár élőhelyrehabilitáció következtében a vízszint stabilizálása miatt megváltozott vízforgalomi viszonyok hatására az élőhelyek homogenizálódása várható, és ezzel együtt a vízibogár együttes átalakulása, új fajok érkezése, ami a széles tavicsíkbagolyra nagyobb kompetíciós nyomást helyez. A mocsári teknős tojáshozó helyeit sokszor kifosztják a ragadozók (leggyakrabban róka). Érintett jelölő élőhelyek és fajok: széles tavicsíkbagoly (<i>Graphoderus bilineatus</i>)

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H magas; M: közepes; L: kis jelentőségű	Érintett terület nagysága %	Jelölő értékekre gyakorolt hatás
				mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)
N02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	H	100	A hosszú aszályos időszakok gyakoribbá válása felerősíti a medermélyülés okozta vízhiányt, a tartósan alacsony vízszint és a talajvízszint csökkenése a vizes élőhelyek szárazodását, jellegük megváltozását, gyomosodását okozzák. Érintett jelölő élőhelyek és fajok: 3130 Törpekákás iszapnövényzet 3150 Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja 3270 Iszapos partú folyók részben <i>Chenopodium rubri</i>, részben <i>Bidention</i> növényzettel 6510 Sík és dombvidéki kaszálórétek 6440 91E0 Enyves éger és magas kőrös alkotta ligeterdők díszes tarkalepke (<i>Euphydryas maturna</i>) keleti lápi bagoly (<i>Arytrura musculus</i>) széles tavicsíkbagár (<i>Graphoderus bilineatus</i>) ingola fajok (<i>Eudontomyzon</i> spp.) leánykancér (<i>Rutilus pigus</i>) balin (<i>Aspius aspius</i>) réticsík (<i>Misgurnus fossilis</i>) vágócsík (<i>Cobitis taenia</i>) lápi póc (<i>Umbra krameri</i>) vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Általános célkitűzések:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Fő célkitűzések:

- Megfelelő vízgazdálkodás biztosítása, mellékágak és holtágak vízellátásának megőrzése vagy javítása, a vízminőség romlásának megakadályozása a vízhez kötődő jelölő fajok és élőhelyek védelme érdekében (3130 - Oligo-mezotróf állóvizek *Littorelletea uniflorae* és/vagy *Isoetes-Nanojuncetea* vegetációval; 3150 - Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel; széles tavicsíkbogár (*Graphoderus bilineatus*), ingolafajok (*Eudontomyzon spp.*), balin (*Aspius aspius*), vágó csík (*Cobitis taenia*), halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*), réti csík (*Misgurnus fossilis*), szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), leánykancér (*Rutilus pigus*), magyar bucó (*Zingel zingel*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), vidra (*Lutra lutra*), lápi póc (*Umbra crameri*), törpecsík (*Sabanejewia aurata*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), eurázsiai hód (*Castor fiber*))
- Az erdőgazdálkodási gyakorlatban természetközeli módszerek alkalmazása, különösen a (91E0) Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); (91F0) Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*); és a (91L0) Illír gyertyános-tölgyesek (*Erythronio-Carpinion*) jelölő élőhelytípusokban.
- A fűz- és nyárligetekben az erdészeti tevékenységek minimalizálása, az idős honos faegyedek kímélete az enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0) élőhelytípus természetességének megőrzése érdekében.
- A vízfolyások mellett kialakult és erősen degradálódó szegélytársulások és ligeterdők természetességének javítása megfelelő kezeléssel.
- A jelölő odúlakó és xilofág fajok (skarlátbogár, denevérfajok) megőrzése érdekében a honos idős erdőállományok kímélete, a megfelelő mennyiségű, térben és időben egyenletes eloszlású holtfa biztosítása.
- A díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*) megőrzése érdekében az idős, kőrises állományok és az erdőszegélyek kímélete.
- A fűzlápok megfelelő vízellátásának és háborítatlanságának biztosítása a keleti lápibagoly (*Arytrura musculus*) állományainak megőrzése érdekében.

- Inváziós növények állományainak visszaszorítása (pl. bálványfa, zöld juhar, gyalogakác, aranyvessző, selyemkóró, bíbor nenyúljozzám).
- A homogén fafajösszetételű faültetvények (nemesnyárasok) és tájidegen erdők termőhelynek megfelelő őshonos fafajú állományokká történő átalakítására.
- A jelölő közösségi jelentőségű élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése a rájuk jellemző, védett fajok (pl. téli zsurló (*Equisetum hyemale*), nyári tűzike (*Leucojum aestivum*)) állományainak védelmével.
- A közösségi jelentőségű erdei élőhelyeken a közösségi jelentőségű, fokozottan védett madárfajok (réti sas (*Haliaeetus albicilla*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), barna kánya (*Milvus migrans*), vörös kánya (*Milvus milvus*) fészkelőhelye körül az adott faj igényeinek megfelelő méretű és időtartamú pufferzóna kijelölése.
- A homokzátonyok fenntartása, zavartalanságuk, természetes dinamikájuk biztosítása.
- Korábbi mederrendezések és mederfenék-süllyedés káros hatásainak enyhítése. Az elzárt mellékágak lehetőség szerinti rehabilitációja.
- A mellékág- és holtágrekonstrukciók, vizes élőhely rekonstrukciók eredményeinek hosszútávú monitorozása.

3.2. Kezelési javaslatok

„A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

A kezelési javaslatok egy részét a teljes területre vonatkozóan egységesen tárgyaljuk. Azokat a javaslatokat amelyek egy-egy élőhelytípus (vagy élőhelytípus csoport) speciális kezelésére vonatkoznak, a területen lehatárolt kezelési egységekre **(KE)** vonatkozóan határozzuk meg. Egy kezelési egységbe azok az élőhelytípusok tartoznak, melyek ökológiai igényeik, környezeti adottságaik és a kialakult területhasználati módok alapján természetvédelmi szempontból hasonló kezelést igényelnek. Az egyes kezelési egységekre vonatkozóan meghatározzuk azon intézkedéseket, melyeket a jelölő élőhelyek és fajok megőrzése érdekében javasolunk.

Az intézkedések alapvetően két nagy csoportba sorolhatók. Az első a gazdálkodáshoz szorosan nem köthető általános javaslatok, amelyeket általánosan területszinten értelmezünk. Az intézkedések második csoportját a gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok adják, amelyek közül először azokat tárgyaljuk, amelyek a terület egészére vonatkoznak, majd azokat, amelyek az egyes kezelési egységekhez kötődnek.

A javaslatok a természetvédelmi szempontból ideális kezelés fő irányait jelölik ki, de konkrét beavatkozások és egyedi eljárások esetén a területi adottságok figyelembe vételével, közös egyeztetés alapján (gazdálkodó, területhasználó, NPI, szükség esetén hatóság) pontosíthatók, és ésszerű kompromisszumokkal ültethetők át a gyakorlatba.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 8. § értelmében a Natura 2000 terület fenntartási céljainak elérését nem veszélyeztető vagy nem sértő és a Natura 2000 terület jelölésekor jogszerűen, végleges engedélynek megfelelően folytatott tevékenység korlátozás nélkül folytatható. A védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.

A terület jelentős része átfed a Duna-Dráva Nemzeti Park védett természeti területével, ahol minden típusú területhasználat esetében figyelembe kell venni a természet védelméről szóló 1996. LIII. tv. 31. § rendelkezését, mely szerint tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

A) Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok:

Építési tevékenység

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. 35. § (1) értelmében védett természeti területen tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja. A védett területeken kívüli részek esetében építési tevékenység engedélyezése szintén csak akkor javasolt, ha az a természetvédelmi célokkal összeegyeztethető, jelölő fajokra és élőhelyekre nincs jelentős káros hatással. Az új építmények tájba illesztéséről a hatályos szabványoknak és a településrendezési eszközök előírásainak is megfelelően gondoskodni kell. Óriásplakát vagy más tájképbe nem illeszkedő építmény elhelyezése nem javasolt. Vízparti fejlesztések, beleértve a turizmust érintő beruházásokat is, az érintetlen vagy csak kis mértékben átalakított természeti területeken nem javasoltak.

Infrastruktúra-hálózatok

A területet érintő, keresztező elektromos nagy-, közép- és kisfeszültségű vezetékek, optikai vagy egyéb kábelek létesítésénél és átépítésénél, mint az ökológiai hálózat részét képező védett területeken az Országos Területrendezési Terv (2018. évi CXXXIX. törvény) szerint kell eljárni. A légvezetékek fennmaradása csak abban az esetben engedélyezhető, ha a földkábel létesítése a természeti értékekben nagyobb kárt okoz. Az áramütés okozta madárpusztulások megakadályozása érdekében a légkábeleket megfelelő szigeteléssel javasolt ellátni. A hírközlési létesítmények közül a mobil telefon szolgáltatók bázis-tornyainak elhelyezése nem javasolt a területen. A területen gázvezeték és elektromos vezetékek haladnak keresztül, ezek nyomvonalának karbantartását a hatósági engedélyeknek megfelelően, a gyomosodás megelőzésére, illetve megszüntetésére törekedve és a védett fajok zavarását kerülve kell elvégezni.

Területhasználatot és településeket érintő kezelési javaslatok

A települések egészét érintő kezelési előírásokat rendszerint a településrendezési eszközök véleményezésén keresztül lehet és kell érvényesíteni. A településrendezés során figyelembe kell venni a környezet-, a természetvédelem, a tájhasználat és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit. A helyi településrendezési eszközöknek tartalmazniuk kell a védett és a védő területekkel érintett területek lehatárolását, valamint az azokkal kapcsolatos előírásokat. A tervezési területen, mivel az az ökológiai hálózat magterületén található, Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény értelmében beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. Erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve (az országos jelentőségű védett természeti területen kívül). A Natura 2000 területen ipari, gazdasági terület kijelölése nem javasolt.

Turizmus

A növekvő turizmus és a természetvédelem közötti összhangot megfelelő kommunikációval, a turisták folyamatos tájékoztatásával, ismeretterjesztő és szemléletformáló tevékenységgel lehet biztosítani. A turistákat széles körben, minél többféle csatornán keresztül javasolt tájékoztatni a kötelező érvényű előírásokról és az elvárható viselkedési szabályokról. Különösen fontos a horgászturizmushoz kapcsolódó ismeretterjesztő és szemléletformáló tevékenység.

A tervezési területen a látogatók mozgására kijelölt útvonalakat karban kell tartani.

A vízi turizmus jelenlegi infrastruktúra hálózatának (kikötők, táborhelyek) folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell, azonban újabbak létesítése nem javasolt. A parti élőhelyek túlzott terhelésének elkerülése érdekében a Dráván közlekedő vízitúrázó csoportok maximális javasolt létszáma 35 fő, a csoportokat legfeljebb kétnaponta célszerű indítani.

Ipar és bányászat

A Natura 2000 területen jelentős ipari létesítmény nem található, újabb üzem létesítése, ipari tevékenység végzése az országos jelentőségű védett természeti területen nem engedélyezhető. A védett részeken kívüli Natura 2000 területen ipari tevékenység csak a környezetvédelmi és a természetvédelmi hatóság engedélyével, illetve hozzájárulásával végezhető, amennyiben a tevékenység környezetvédelmi és/vagy természetvédelmi érdeket nem sért.

Bányászati tevékenység a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő horizontálisan nem bővíthető. (2018. évi CXXXIX. tv. 25. §).

B) Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok:

Vadgazdálkodás

A túlzottan magas nagyvadlétszám miatt tetemesek az erdőgazdasági, és a környező területeken a mezőgazdasági károk. Az erdőterületekre nehezedő vadnyomás különösen őszi-téli időszakban jelentős, amikor a környező mezőgazdasági területekről is behúzódik a vad. Mindezek miatt a csülkös vad állományok jelentős csökkentése szükséges, és a mező- és erdőgazdálkodás, valamint a természetvédelem érdekeivel is összhangban álló, az élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetét javító/fenntartó vadgazdálkodás kialakítása. A nagyvadállományok csökkentésénél, illetve az elérendő vadlétszám meghatározásánál az élőhely fennmaradását nem veszélyeztető, az erdőfelújítások sikerességét kerítés nélkül biztosító szint elérése a természetvédelmi szempontból támogatható cél.

Természetszerű, természetközeli területeken, gyepes- erdős élőhelyeken, különösen a nem szántó művelési ágban nyilvántartott földrészeket a vadföldgazdálkodás természetvédelmi szempontból nem előnyös, az ilyen területek kezelt vadlegelőként való hasznosítása javasolt.

A terület természetességének megőrzése érdekében a természetű, természetközeli területeken, azokkal közvetlenül érintkező területrészekben új szóó, szóóó, etetőhely kialakítása nem javasolt. Új vadgazdálkodási építmények létesítése, a meglévők átalakítása vagy áthelyezése előtt a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni szükséges.

A Natura 2000 természeti területeken vadtakarmányozás abban az esetben indokolt, ha a vadlétszám az élőhely fennmaradását nem veszélyeztető legmagasabb vadlétszám alá csökken. A szóók, etetők, egyéb vadgazdálkodási létesítmények környezetében gondoskodni kell a folyamatos gyommentesítésről, illetve törekedni kell gyommentes etetőanyag felhasználásra.

Nem őshonos vadfajok telepítése, vagy megtelepedésének eltűrése nem kívánatos a területen.

Horgászat, halászat

A vízpartok, vizes élőhelyek megóvása érdekében a védett területeken a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 31.§ értelmében tilos az engedély nélküli tereprendezés, partrombolás, a parti növényzet irtása, károsítása. Horgászati célú építmények (stégek, kikötők, esőbeállók) csak természetvédelmi engedéllyel létesíthetők, a meglévő illegális építmények elbontását vagy legalizálást kezdeményezni kell. A parton szemetelni tilos, a keletkezett hulladékot a területről azonnal el kell távolítani. A szemet ideiglenes gyűjtése és tárolása sok problémát okoz, ezért szemetgyűjtők kihelyezése nem javasolt.

A védett vizeken haltelepítés csak őshonos halfajokkal történhet, törekedni kell a tájidegen fajok visszaszorítására. Az intenzíven horgászott vizeken felgyorsult eutrofizáció tapasztalható, egyrészt a haltelepítéseknek, másrészt a horgászatot kísérő rendszeres etetéseknek is köszönhetően. A vizek ökológiai állapotának megőrzése, illetve javítása érdekében a vízbe kerülő etetőanyag mennyiségének csökkentése szükséges. A védett halfajok óvása érdekében, horogra kerülés esetén gyorsan és kíméletesen kell visszahelyezni az el nem vihető egyedeket. Fontos a folyamatos kapcsolattartás a horgászegyesületek és a

természetvédelmi kezelő között, a kölcsönös tájékoztatás, az élőhelyek védelmét biztosító halgazdálkodási terv és horgászrend kialakítása és betartása.

Vízgazdálkodás

A területen található természeti értékek megőrzésének kulcsa a Dráva-sík megfelelő vízháztartásának biztosítása. Az ártér vízigényes élőhelyeit, életközösségeit sújtó legnagyobb probléma a vízhiány. Az ármentesítés, a belvízmentesítés, az éghajlatváltozással járó aszályos időszakok sokasodása, az öntözés, a Dráva beágódása, az árvízi csúcsok elmaradása a legfőbb oka az élővilág pusztulásának. Az egyik legfontosabb természetvédelmi feladat a vízhez kötődő élőhelyek sokaságának megőrzése érdekében az ökológiai vízigény és a megfelelő vízminőség mindenkor biztosítása a terület vízrendszereiben.

A szabályozott folyószakaszon a természetes ártéri mederdinamika megszűnésével új kanyarulatok kialakulására, mellékágak képződésére, holtágak lefűződésére, természetes zátonyképződésre csak nagyon korlátozott keretek között van lehetőség, ezért a még meglévő természetközeli állapotú vízrendszereket szükség esetén aktív beavatkozással kell megőrizni, illetve helyreállítani. Több holtágon és mellékágon történtek korábban élőhelyrehabilitációs célú vízrendezési munkák. Kotrással vagy a mederelzáró kövezések megbontásával javítottak a Drávapalkonyai mellékág, az Adhini mellékág, a Kisinci mellékág, a Piskói mellékág, a Drávasztárai mellékág, a Felsőszentmártoni mellékág, a Boros-Dráva és a Tótújfalui mellékág állapotán. A terület természetes vizeinek hosszútávú megőrzése érdekében további, körültekintően megtervezett mederkotrásokra és vízkormányzási beavatkozásokra lehet szükség. Jelenleg is zajlik az Ős-Dráva Program megvalósítása, és előkészítés alatt áll több vizes élőhely rekonstrukciót célzó pályázat. A jövőben tervezett és jelenleg zajló projektek esetében is javasolt a természetvédelmi kezelő bevonása a szakmai tervek előkészítésébe és a megvalósításba. Lényeges feladat továbbá a beavatkozások folyamatos hatásmonitorozása a további esetleges feladatok meghatározásához.

Fontos, hogy a Dráva folyó vízügyi kezelési és fenntartási feladatai (szabályozási művek kezelése, mederfenntartás, árvízvédelem, hajóúttal biztosítása) a természetvédelmi célkitűzésekkel összhangban történjenek. A főmederből történő homok és kavics kitermelés, mederkotrás nem javasolt, csak természetvédelmi indokkal, illetve jogszabályi kötelezettségből adódó mederkezelési céllal végezhető. A folyószabályozásoknak köszönhetően jellemző a természetesnél jelentősebb mértékű medererózió. Ez a főmeder gyorsuló beágyazódását, beágódását jelenti, amelynek következtében a mellékágak és az ezekhez kapcsolódó vizes élőhelyek vízellátottsága romlik. Természetvédelmi szempontból nem támogatható semmilyen tevékenység vagy beavatkozás, amely a fenti negatív hatás mértékét növeli. Javasolt az illetékes vízügyi szakemberekkel közösen kidolgozni a negatív hatások csökkentésének lehetséges eszközeit, és a folyómedret (beleértve a mellék- és holtágakat is) érintő rekonstrukciós elképzeléseket.

Víz kivétel csak az ökológiai vízigény mindenkor biztosítása mellett engedélyezhető.

Kezelési egységekre vonatkozó javaslatok:

A kezelési egység értelmezése és a lehatárolásra vonatkozó szempontok:

A kezelési egységek lehatárolása a 2019-ben végzett élőhelyfelmérés alapján történt. A tervezési terület élőhelytípusai, illetve azok természetességi állapota és a kialakult gazdálkodási módok alapján 11 kezelési egység került elkülönítésre. A kezelési egységek határai az élőhelyfoltokat követik, nem telekhatárokat vagy erdőrészt-határokat, ezért nem rögzítettek, az élőhelyfoltok esetleges átalakulásával vagy vándorlásával együtt rugalmas módosításuk szükséges. Pontos térbeli lehatárolásuk a fenntartási terv gyakorlati alkalmazása során ezen terv térképmellékletének és leírásainak iránymutatása alapján, a konkrét feladat ismeretében a területen illetékes természetvédelmi őr segítségével, a terület aktuális állapotának megfelelően a helyszínen végzendő. Minden kezelési egységre vonatkozóan meghatározzuk azon intézkedések körét, melyeket a jelölő élőhelyek és fajok megőrzése érdekében természetvédelmi szempontból előnyösnek tartunk. A kezelési javaslatokat a természetvédelmi célok mellett a kialakult gazdálkodási gyakorlat és a terület adottságainak figyelembevételével igyekeztünk kidolgozni.

A területen lehatárolt kezelési egységek összefoglaló táblázata:

Kezelési egység kódja	Kezelési egység elnevezése	Érintett Á-NÉR élőhelyek	Érintett Natura 2000 élőhelyek
KE-1	Természszerű erdők	M5, J2, J4, J6, K1a	6260, 91N0, 91E0; 91F0; 91L0
KE-2	Kezelt, féltermészetes erdők	J4, J4 x RBb, J6, J6 x RC, K1a, RBa, RBa x S6, RBb, RC	91E0; 91F0; 91L0
KE-3	Idegenhonos és jellegtelen ültetvények	P1, RBb, RC, RDa, RDb, S1, S2, S3, S4, S6	
KE-4	Természszerű gyepek	D34, E1, G1	6260, 6440; 6510
KE-5	Degradált gyepek	OB, OB x U11, OC, OD, OF x OD	
KE-6	Cserjésedő, erdősülő területek	G1 x M5, OD x P2, OF x P2, P2a, P2b, RBa, RBa x S6	6260, 91N0
KE-7	Vizes élőhelyek	Ac; B1a, B1a x J1a, B1b; B5; BA x I1, J1a, OA, RBa	3130, 3150, 3270, 7230, 91E0,
KE-8	Dráva és mellékágai	U8, U8 x Ac, Ac x I1, BA x I1, I1	3130, 3270, 3270

KE-9	Holtágak, tavak és csatornák	OA, U9 x Ac	3150
KE-10	Szántók	T1, T10	-
KE-11	Egyéb területek	U2, U4, U10, U11	-

Az egyes kezelési egységek térképi lehatárolását a 3.2.5 fejezet tartalmazza.

KE-1 Természetszerű erdők

(a) Kezelési egység kódja: KE-1

(b) Kezelési egység meghatározása: Csak természetvédelmi kezelést igénylő természetszerű erdők

Természetszerű állapotú erdők, jellemzően jó vízellátottságú fűz-nyár ártéri erdők, ritkábban keményfás ligeterdők vagy kocsányos-tölgyesek. Egy részük spontán kialakult őshonos állomány, a vizes élőhelyek, a folyópart beerdősődése során kialakult parti ligeterdő állományok. Ide tartoznak az alacsonyabb térszíneken található puhafás ligeterdők, a füzesek, jellemzően fehér fűz dominanciával, és a felsőbb ártéri szinteken elhelyezkedő fehér vagy fekete nyár dominálta állományok. A magasabb térszíneken a talajvízszint csökkenése, és a klímaváltozás okozta szárazodás miatt várható az élőhely átalakulása a keményfás ligeterdők felé, helyenként ezt már az aljnövényzetben megindult változások is mutatják. A fűz-nyár ártéri erdők a vizsgált Natura 2000 terület legnagyobb kiterjedésű erdős élőhelyei, a Dráva árterének tájképileg és természeti értékek szempontjából is meghatározó helyszínei. Az időszakosan vízborított, mélyebb fekvésű területeken az állományok felnyíló, ligetesek, tisztásokkal, fátlan vizes területekkel mozaikosak. Mind az ültetett, mind a spontán állományok esetében a foltok faállományát nagyrészt fehér fűz (*Salix alba*), helyenként törékeny fűz (*Salix fragilis*), fekete nyár (*Populus nigra*) és fehér nyár (*Populus alba*) alkotja. Cserjeszintjükben az üde cserjések fajai a dominánsak, a gyepszint változatos, sásos, néhol sajnos gyomosodó. Ebbe a kezelési egységbe tartoznak még a jóval ritkább, jó természetességű keményfás ártéri erdők, gyertyános-tölgyesek, az olyan fás területek, melyeken a természetvédelmi rendeltetés a gazdasági célok elé helyezendő.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

G1 x M5 – Nyílt homoki borókás-nyárasok

J2 – Láp- és mocsárerdők

J4 – Fűz-nyár ártéri erdők

J6 – Keményfás ártéri erdők

K1a – Gyertyános-kocsányos tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

91E0 Puhafás ligeterdők, éger- és körisligetek, illetve láperdők

91F0 Keményfás ligeterdők

91L0 Illír gyertyános-tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*)

skarlábogár (*Cucujus cinnabarinus*)

vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

nyugati piszednevér (*Barbastella barbastellus*)
tavi denevér (*Myotis dasycneme*)
keleti lápibagoly (*Arytrura musculus*)
sápadt szemeslepke (*Lopinga achine*)
magyar színjátszólepke (*Apatura metis*)
csíkos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*)
vadmacska (*Felis sylvestris*)
erdei sikló (*Elaphe longissima*)
erdei béka (*Rana dalmatina*)
barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*)
nyuszt (*Martes martes*)
hóvirág (*Galanthus nivalis*)

Egyéb értékes fajok:

téli zsurló (*Equisetum hyemale*)
ligeti szőlő (*Vitis sylvestris*)
láperdei karcsúbagoly (*Polypogon gryphalis*)
kis színjátszólepke (*Apatura ilia*)
rőt koraidenevér (*Nyctalus noctula*)
szőröskarú koraidenevér (*Nyctalus leisleri*)
szoprán törpedenevér (*Pipistrellus pygmaeus*)
durvavitorlájú törpedenevér (*Pipistrellus nathusii*)
közönséges törpedenevér (*Pipistrellus pipistrellus*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési javaslatok alapja az ide sorolt állományok zavartalanságának biztosítása. Javasoljuk ezen állományokban a gazdálkodási tevékenység mellőzését, a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba történő átvezetését. Esetleges beavatkozások csak természetvédelmi kezelés céljából vagy haváriaesemények elhárítása céljából javasoltak. Törekedni kell a természetes erdődinamikai folyamatok érvényesülésének elősegítésére, a természetszerű összetételű és szerkezetű állományok minél kevesebb beavatkozással történő kialakítására, illetve megőrzésére.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról

A vonatkozó erdőterv rendelet és körzeti erdőterv

B) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslat	Megjegyzés
E10	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	A teljes kezelési egységre vonatkozóan, kivéve havária elhárítása.
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.	
VA03	A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető.	

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukció vagy élőhelyfejlesztés a kezelési egységben nem szükséges, a cél a jó természetesség megőrzése, ami a jó vízellátás megtartásával, a zavartalanság biztosításával és szükség esetén az inváziós fajok visszaszorításával érhető el.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe sorolt élőhelyek a Natura 2000 védelem mellett a Duna-Dráva Nemzeti Park részeként országos jelentőségű védett vagy fokozottan védett területek is. Természetvédelmi szempontból ezek a tervezési terület legértékesebb vízhez kötött erdő borította területei, a vízi, vízparti élőhelyek véderdői, közösségi jelentőségű élőhelyek, melyek számos védett és közösségi jelentőségű faj számára nyújtanak szaporodó-, táplálkozó- és bújóhelyet. Mindezek miatt a gazdasági célú hasznosítás felhagyása, a zavartalanság biztosítása a leginkább megfelelő intézkedés.

KE-2 Kezelt, féltermészetes erdők

(a) Kezelési egység kódja: KE-2

(b) Kezelési egység meghatározása: *Kezelt, féltermészetes erdők*

A kezelési egység azokat az erdőterületeket foglalja magába, melyekben a gazdasági tevékenység folytatása a hosszútávú természetvédelmi célok szem előtt tartásával a természetvédelmi célokkal összeegyeztethető. Többnyire fűz és/vagy nyár dominálta ártéri erdők alacsonyabb természetességű állományai tartoznak ide, állományaikban tájidegen, inváziós fás- és lágyszárú fajok is megjelennek. A puhafaligetek a terület legnagyobb területet fedő társulásai, erdőgazdálkodás alatt álló állományai sokszor egykorúak, jellegtelenek, érzékeny fajokban szegények. A gypszint a nedvesebb, mélyebb fekvésű állományokban sással borított, de sok a gyomos, ill. jellegtelen aljnövényzetű erdő is. Ehhez a kezelési egységhez is tartoznak keményfás ártéri erdők és gyertyános-kocsányos tölgyesek, azon állományok, amelyek magukon viselik az emberi gazdálkodás degradáló hatásának jeleit. Utóbbi két társulástípus állományai olykor nehezen elkülöníthetők, a mentett oldali erdők többnyire gyertyános-tölgyesek, míg az ártér tölgyeseiben gyakoribb a kőris és nyarak előfordulása.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

J4 – Fűz-nyár ártéri erdők

J4 x RBb – Jellegtelen puhafás ligeterdők

J6 – Keményfás ártéri erdők

J6 x RC – Jellegtelen keményfás ligeterdők

K1a – Gyertyános-kocsányos tölgyesek

RBa – Őshonos fafajú puhafás pionír erdők

RBa x S6 - Őshonos fafajú puhafás pionír erdők fásszárú inváziós fajok jelentős részarányával

RBb – Őshonos puhafás jellegtelen telepített erdők

RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

91E0 Puhafás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve láperdők

91F0 Keményfás ligeterdők

91L0 Illír gyertyános-tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*)

keleti lápi bagoly (*Arytrura musculus*)

csíkos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*)

skarlábogár (*Cucujus cinnabarinus*)

vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
nyugati pizsednevér (*Barbastella barbastellus*)
tavi denevér (*Myotis dasycneme*)
vadmacska (*Felis sylvestris*)
erdei sikló (*Elaphe longissima*)
erdei béka (*Rana dalmatina*)
barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*)
nyuszt (*Martes martes*)
hóvirág (*Galanthus nivalis*)

Egyéb értékes fajok:

téli zsurló (*Equisetum hyemale*)
ligeti szőlő (*Vitis sylvestris*)
rőt koraidenevér (*Nyctalus noctula*)
szőröskarú koraidenevér (*Nyctalus leisleri*)
szoprán törpedenevér (*Pipistrellus pygmaeus*)
durvavitorlájú törpedenevér (*Pipistrellus nathusii*)
közönséges törpedenevér (*Pipistrellus pipistrellus*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az erdők kezelése során javasolt a folyamatos erdőborítás biztosítása, a termőhelynek megfelelő, tájhonos fajokból álló, elegyes, idős állományrészeket is tartalmazó, vegyes korú erdő kialakítása és fenntartása. A jól működő erdei ökoszisztéma biztosításához elegendő mennyiségű holtfa jelenlétének biztosítása szükséges. Fontos az élőhelytípusnak megfelelő cserje- és gyepszint megóvása, cserjés erdőszegélyek kialakítása illetve megóvása, az idős, odvasodó faegyedek kímélete. Kísérletet kell tenni az inváziós fajok további térhódításának megelőzésére, állományaik visszaszorítására. Törekedni kell az élővilág lehető legkisebb zavarásával járó, kíméletes erdészeti technológiák alkalmazására. Az erdők felújítása során javasolt a tájhonos fajokat és a helyi szaporítóanyagot előnyben részesíteni.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról

A vonatkozó erdőterv rendelet és körzeti erdőterv

B) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslat	Megjegyzés
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.	
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.	
E20	Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkenek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	Fészkelési időszak: Rétisas: 01.01.-06.30 Fekete gólya: 03.15.-08.15. Barna kánya: 04.01.-07.31. Vörös kánya: 03.01.-07.31. Ebben az időszakban a fekete gólya és rétisas fészkek 400 m sugarú, barna kánya és vörös kánya fészkek 200 m sugarú környezetében bármilyen tevékenység csak a természetvédelmi kezelő előzetes hozzájárulásával végezhető. Fészkelési időn kívül a fekete gólya és rétisas fészkek 100 m, barna kánya és vörös kánya fészkek 50 m sugarú környezetében véghasználat nem, fakitermelés (tisztítás kivételével) csak a természetvédelmi kezelő előzetes hozzájárulásával végezhető.
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében).	Közösségi jelentőségű gyepek élőhelyek kímélete.
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	
E27	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.	

E28	Természetes-, természetyszerű- és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.	
E32	Örökerdő üzemmódra való áttérés.	Jó természetességű honos állományokban, elsősorban a fokozottan védett területeken.
E33	Természetes, természetyszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése.	A már jelenleg is többkorú, hosszútávon készletgondozó használattal is fenntartható erdőkben; a természetes felújulásra képes állományokban, vagy ahol a megfelelő mennyiségű természetes újulat már megjelent.
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolásos közelítésének mellőzése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni.	
E39	A mikroélőhelyek fenntartása.	A mély fekvésű vizes foltok hagyásfacsoportként való megőrzése.
E41	A fakitermelés elvégzésére idő- és térbeli korlátozás megállapítása.	Mély fekvésű területeken júl. 1. – okt. 30. közötti fakitermelés a DDNPI-vel való előzetes egyeztetést követően végezhető.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.	
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása.	A termőhelynek megfelelően gyertyános - kocsányos-tölgyesek, tölgy-kőris-szil ligeterdők, fűzesek, fűz-nyár ligeterdők, éger és kőris ligeterdők kialakítása javasolt, az alábbi fajok alkalmazásával: kocsányos tölgy (<i>Quercus robur</i>), magyar- és magas kőris (<i>Fraxinus angustifolia</i> subsp. <i>danubialis</i> , <i>F. excelsior</i>), mezei juhar (<i>Acer campestre</i>), gyertyán (<i>Carpinus betulus</i>), madárcseresznye (<i>Prunus avium</i>), hársak (<i>Tilia spp.</i>), szilek (<i>Ulmus spp.</i>), fehér fűz (<i>Salix alba</i>), fehér- és fekete nyár (<i>Populus alba</i> , <i>P. nigra</i>), mézgás éger (<i>Alnus glutinosa</i>)
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágyszárú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.	
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása.	
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy	

	fagyott) talajviszonyok mellett.	
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erdőrészek korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erélyű nevelővágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.	
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.	
E94	Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével.	
VA01	Szóró, szóó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység jelölő élőhelytípusaiban a természetszerű fajösszetételű és szerkezetű erdők kialakítása és fenntartása érdekében természetközeli gazdálkodás folytatása a hosszú távú cél. Mivel ez sokszor gazdasági szempontból kevésbé előnyös, ezért amennyiben erre lehetőség nyílik, pályázati vagy más támogatási források kihasználása javasolt.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység teljes egészében a Duna-Dráva Nemzeti Park területén fekszik, védett és fokozottan védett területein számos védett, közösségi jelentőségű faj és élőhely található, melyek megőrzése (amely a terület elsődleges feladata kell legyen) csak természetkímélő, kíméletes gazdálkodással, természetszerű erdők kialakításával illetve fenntartásával érhető el.

KE-3 Idegenhonos és jellegtelen ültetvények

(a) Kezelési egység kódja: KE-3

(b) Kezelési egység meghatározása: Idegenhonos és jellegtelen ültetvények

Legnagyobb arányban honos fafajok elegyetlen vagy teljesen jellegtelen állományai, illetve a kategória erdeinek friss telepítései tartoznak ide, emellett akácosok elegyetlen vagy elegyes, ültetett vagy spontán felverődött állományai valamint nemes nyarasok és fűz klón ültetvények. Kisebb arányban erdei fenyvesek és fekete diós állományok is megtalálhatók a területen.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

P1 - Őshonos fafajú fiatalosok

RBb - Őshonos fafajú jellegtelen puhafás erdők

RC - Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők

RDa - Őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származék-erdők

RDb - Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők

S1 – Akác ültetvények

S2 - Nemesnyarasok és –füzesek

S4 - Ültetett erdei- és feketefenyvesek

S6 - Nem őshonos fafajok spontán állományai

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

Közösségi jelentőségű élőhelyek nem találhatók a kezelési egység területén.

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Közösségi jelentőségű fajok nem jellemzőek a kezelési egység területén.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az idegenhonos állományok szerkezetátalakítása az elsődleges természetvédelmi cél ebben a kezelési egységben, mely történhet egy ütemben, vagy fokozatosan: az elegyetlen tájidegen állományok őshonos egyéb lombelegyes állományokká, majd őshonos lombos állományokká alakításával. A fajösszetételén túl az erdők szerkezetének természetességét is növelni szükséges, többszintű, vegyes korú, elegyes állományok kialakulását biztosító gazdálkodással. A tájidegen főfafajú erdőkben fontos az őshonos fajok egyedeinek védelme minden korosztályban, a felújításkor javasolt minél nagyobb arányú őshonos elegyet alkalmazni, az előhasználatok során a fakitermelések kímélik az őshonos fajok egyedeit, véghasználatkor pedig hagyásfaként az őshonos egyedek maradjanak vissza a területen. Az erdőgazdálkodás során ahol az aljnövényzet még kevésbé degradálódott vagy természetközeli állapotú, javasolt ügyelni a lehető legkisebb mértékű bolygatására. A területen jelentős mennyiségű akác található. Sok esetben elegyfajként jelenik meg, ami az érintett erdőrészek felújítását nagyon megnehezíti. A tuskó és gyökérsarjakról is jól szaporodó akác visszaszorítása a sarjak folyamatos leverésével, szükség esetén arboricidok célzott alkalmazásával, vagy

mellmagasságban történő meggyűrűzéssel járhat sikerrel. Az akác főfafajú állományok közt több rossz növekedésű, ezek alatt helyenként őshonos fafajok jelentek meg, főleg cser, gyertyán, hárs, mezei juhar, néhol kocsányos tölgy. Ahol lehetséges, ott a megjelent őshonos fafajokra alapozva javasolt az átalakítást elvégezni, még akkor is, ha így nem a területre jellemző klimax erdőtársulás jön létre. A bálványfa (*Ailanthus altissima*), a zöld juhar (*Acer negundo*) és az amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) repítőkészülékes termései révén terjed. Így ezek visszaszorítása csak az idősebb anyafák eltávolításával, valamint a cserjeszintben jelenlevő újulat folyamatos levágásával lehetséges. A bálványfa visszaszorítása érdekében egyedi vegyszeres kezelés is megengedhető. Az egykorú, az elvárhatónál alacsonyabb természetességű – kevés fafajból álló vagy elegyetlen – homogén állományok szerkezetének javítása érdekében javasolt a felújítást már a középkorú állományokban változó erélyű lékes bontásokkal megkezdeni, és elsősorban a lékekben felnövő természetes honos újulatra alapozva, de az elegyfajok szükség szerinti mesterséges pótlásával kialakítani egy természetesebb erdőképet. Az erdőnevelési munkák és az előhasználatok során minden esetben javasolt az elegyfajok segítése és a tájidegen fajok visszaszorítása. Már fiatalkorú állományok befejező tisztításánál javasolt kiválasztani néhány (kb. 5–10 fa/ha), az átlagosnál természetesebb, terebélyesebb ágrendszerű honos faegyedet, amelynek felszabadításával (a környező egyedek kivágásával) a későbbiekben még nagyobb koronájú egyed, biotópfa alakítható ki. Az ilyen egyedek kímélete, végül holtfaként is a területen tartása javasolt.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004.

(X. 8.) Korm. rendelet

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény

61/2017. (XII. 21.) FM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról

szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról

körzeti erdőtervek

B) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslat	Megjegyzés
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	Honos fajok esetében.
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.	Honos fajok esetében.
E20	Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	Fészkelési időszak: Rétisas: 01.01.-06.30 Fekete gólya: 03.15.-08.15. Barna kánya: 04.01.-07.31. Vörös kánya: 03.01.-07.31. Ebben az időszakban a fekete gólya és rétisas fészkek 400 m

		sugarú, barna kánya és vörös kánya fészkek 200 m sugarú környezetében bármilyen tevékenység csak a természetvédelmi kezelő előzetes hozzájárulásával végezhető. Fészkelési időn kívül a fekete gólya és rétisas fészkek 100 m, barna kánya és vörös kánya fészkek 50 m sugarú környezetében véghasználat nem, fakitermelés (tisztítás kivételével) csak a természetvédelmi kezelő előzetes hozzájárulásával végezhető.
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	Honos főfafajú állományokban.
E27	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.	Honos főfafajú állományokban.
E28	Természetes-, természetszerű- és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.	Elsősorban a bálványfa eltávolítása (különös tekintettel a termő egyedekre).
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.	
E39	A mikroélőhelyek fenntartása.	A mély fekvésű vizes foltok hagyásfacsoportként való megőrzése, fátlan vizes foltok terméketlen területként vagy tisztásként való lehatárolása.
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása.	Tekintettel a technikai és gazdasági nehézségekre az idegenhonos állományok szerkezetátalakítása fokozatosan, több vágásfordulón keresztül is támogatható.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.	A termőhelynek megfelelően pl. kocsányos tölgy (<i>Quercus</i>

		<i>robur</i>), magyar- és magas kőris (<i>Fraxinus angustifolia</i> subsp. <i>danubialis</i> , <i>F. excelsior</i>), mezei juhar (<i>Acer campestre</i>), gyertyán (<i>Carpinus betulus</i>), madárcseresznye (<i>Prunus avium</i>), hársak (<i>Tilia spp.</i>), szilek (<i>Ulmus spp.</i>), fehér fűz (<i>Salix alba</i>), fehér- és fekete nyár (<i>Populus alba</i> , <i>P. nigra</i>), mézgás éger (<i>Alnus glutinosa</i>) alkalmazása.
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása.	A termőhelynek megfelelően gyertyános - kocsányos-tölgyesek, tölgy-kőris-szil ligeterdők, fűzesek, fűz-nyár ligeterdők, éger és kőris ligeterdők kialakítása javasolt, az alábbi fajok alkalmazásával: kocsányos tölgy (<i>Quercus robur</i>), magyar- és magas kőris (<i>Fraxinus angustifolia</i> subsp. <i>danubialis</i> , <i>F. excelsior</i>), mezei juhar (<i>Acer campestre</i>), gyertyán (<i>Carpinus betulus</i>), madárcseresznye (<i>Prunus avium</i>), hársak (<i>Tilia spp.</i>), szilek (<i>Ulmus spp.</i>), fehér fűz (<i>Salix alba</i>), fehér- és fekete nyár (<i>Populus alba</i> , <i>P. nigra</i>), mézgás éger (<i>Alnus glutinosa</i>) .
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználata és felújítása során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megóvása.	
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők véghasználata során a tájhonos fafajok egyedeinek meghagyása (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).	
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése.	
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása.	
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erdőrészeket korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erélyű nevelővágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.	Honos fafajú egykorú állományokban.
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egységbe tartozó idegenhonos erdőállományok letermelése után törekedni kell a szerkezetátalakításra fafajcsere útján. Az intenzíven terjedő akác átalakítása jelentős költségekkel jár, melyet lehetőség szerint pályázati forrásból érdemes fedezni. A bálványfa terjedésének megakadályozása kiemelten fontos cél.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység a Natura 2000 védelem mellett országos jelentőségű védett terület is egyben. A védett területeken elsődleges cél a tájhonos élőhelyek rekonstrukciója, a védelmi szintnek megfelelő természetesség elérése, illetve a környező értékes területek idegenhonos fajokkal való fertőződésének megelőzése. Az idegenhonos fafajú erdőállományok a természetes, őshonos állományok számára is alkalmas termőhelyeken tenyésznek. Visszaszorításuk legjobb módja a véghasználatot követő szerkezetátalakítás, illetve az előhasználatok során az őshonos fajok egyedeinek kímélete. A honos fajokból álló, de homogén, természetidegen szerkezetű ültetvények az erdők ökológiai szerepének betöltésére kevésbé alkalmasak. Természetességük növelésével növekszik az élőhelyi és faji diverzitás, stabilabb, és természetvédelmi szempontból értékesebb élőlényközösségek kialakulása válik lehetővé.

KE-4 Természetszerű gyepek

(a) *Kezelési egység kódja:* KE-4

(b) *Kezelési egység meghatározása:* Természetszerű gyepek

A Dráva völgyének gyepes területei részben elsődleges gyepek, részben erdőirtások következtében kialakult másodlagos gyepek. Egykori gazdag élőviláguk az állattartás visszaszorulása, a lecsapolások és a mederbevágódás okozta szárazodás, és az inváziós fajok megjelenése miatt több helyen degradálódott, kiterjedésük csökkent. Ebbe a kezelési egységbe soroltuk a jó természetességi értékű gyepterületeket, illetve a közepes természetességi értékűek közül azokat, melyek megfelelő, rendszeres kezelés alatt állnak, ezért természetességük javulása várható.

Mocsárrétek és franciaperjés kaszálórétek, valamint homoki zárt és nyílt gyepek tartoznak a kezelési egység élőhelytípusai közé. Sajnos valóban jó állapotú, teljesen természetesnek nevezhető gyepek nem találhatók a területen, a legjobb állományok természetessége is csak ritkán haladja meg a Németh-Seregélyes skálán a 3-as értéket. Az ártéri mocsárrétek uralkodó egyszikű faja a réti ecsetpázsit (*Alopecurus pratensis*). Jobb állapotú, megfelelően kezelt állományai fajgazdagok, igazán ritka, értékes fajokban szegények, de előfordul állományaikban a pompás kosbor (*Anacamptis palustris subsp. elegans*), és a nyári tűzike (*Leucorum aestivum*). A mocsárrétek mélyebb fekvésű részein, árkokban, nem zsombékoló magassárrétek foltjai találhatók. A nem kaszált állományokban, széli részeken, szórványosan az egész területen problémát jelent az inváziós lágyszárúak (főleg az aranyvessző) megjelenése.

A franciaperjés kaszálórétek az üde kaszálórétek magasabb térszintjein a szokottnál szárazabb típusúvá változva átmenetet képeznek a csenkeszes rétek felé, de ilyen állományaik gyakrabban esnek a selyemkóró inváziójának áldozatává, így a degradáltabb gyepeket összegyűjtő KE-5 egységbe kerültek többnyire. Ezen állományok védett fajai helyenként az agárkosbor (*Anacamptis morio*) és a vitéz kosbor (*Orchis militaris*), ám az eredeti fajkészlet számos karakterfaja hiányzik, nyáron a fenyérfű (*Bothriochloa ischaemum*) homogén állománya válhat könnyen uralkodóvá. A széli területeken gyomosodás figyelhető meg (terjed az aranyvessző, a siskánád és az akác).

Homoki csenkeszes-fenyérfüves homoki rétek Tótújfalu térségében, az ártér magasabb homokhátságán alakultak ki, kis körzetben, de relatív nagy borításban. Itt borókás-nyaras cserjésedő mozaik alkotójaként találhatók meg. Ezen homoki gyepeknek vannak nyíltabb és zárt részei egyaránt. Itt is előfordul viszonylag nagy számban a vitéz kosbor (*Orchis militaris*), agárkosbor (*Anacamptis morio*) valamint a poloskaszagú kosbor is (*Anacamptis coriophora*).

(c) *Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:*

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

D34 - Mocsáéérték

E1 - Franciaperjés rétek

G1 - Nyílt homokpusztagyepek

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

6260 - Pannon homoki gyepek

6440 - Folyóvölgyek *Cnidion dubii* társuláshoz tartozó mocsárrétjei

6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*)

nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok:

pompás kosbor (*Anacamptis palustris* subsp. *elegans*)

nyári tűzike (*Leucorum aestivum*)

agárkosbor (*Anacamptis morio*)

poloskaszagú kosbor (*Anacamptis coriophora*)

vitéz kosbor (*Orchis militaris*)

kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*)

lábatlan gyík (*Anguis fragilis*)

imádkozó sáska (*Mantis religiosa*)

sisakos sáska (*Acrida ungarica*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységhez tartozó területek természetvédelmi szempontból ideális karbantartásához a gyepeket évente egyszer, lehetőleg a védett fajok virágzása és termésérése után, június közepétől kezdődően javasolt lekaszálni, majd a sarjú kellő megerősödése után legeltetni. Az állatvilág védelme érdekében kiszorító kaszálás és vadriasztó lánc alkalmazása szükséges. Évente változó elhelyezkedésben a kaszálásból, illetve a legeltetésből kizárt területeket, búvósávokat kell kijelölni. Szükség esetén őszi tisztító kaszálás végezhető. Amennyiben a legelő állatállomány nem biztosítható, rendszeres szárazúzózással javasolt a cserjésedést megakadályozni. A mocsárrétek, üde gyepek esetében fontos a területek megfelelő vízellátásának biztosítása.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló

275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet

A Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.

18.) Korm. Rendelet.

B) Javasolt előírások:

Kód	Előírás-javaslat	Megjegyzés
GY14	Felázott talajon munkavégzés nem megengedett.	
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.	
GY25	A területen lévő cserjék irtása és eltávolítása.	A becserjésedés megakadályozása, de a szegélyek és egyes honos fajú cserjefoltok megőrzése.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.	Gyeprekonstrukciós célú cserjeirtás egyedi hatósági engedély alapján korábban (augusztus) is végezhető.
GY30	A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése.	
GY33	A gyepterületen előforduló őshonos hagyasfák, hagyasfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok meghagyása.	
GY62	A gyepon legelészárított terület kialakítása, ami nem haladja meg a parcella 30%-át.	
GY63	Kaszáló sarjülegeltetését a kaszálás napjától számított 30 napon belül nem lehet megkezdeni.	
GY72	Kaszálás június 15. után lehetséges.	
GY82	A gyepet évente legfeljebb kétszer lehet kaszálni.	
GY92	A gyepterület kaszálása, szárzúzása esetén minimum 10 cm-es fűtarló biztosítása.	
GY103	Fokozottan védett földön fészkelő madárfaj fészkének, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítás, illetve a kaszálás felfüggesztése, és haladéktalanul a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság értesítése, akinek a javaslata alapján a talált fészkek körül 0,5-1 hektáros védőterületet kialakítása.	
GY108	Erősen fertőzött foltok sokkoló kaszálással történő kezelése évente legalább háromszor.	Cél az inváziós lágyszárúak visszaszorítása, gyakori, termésérés előtti kaszálással.
GY110	A tisztító kaszálás legkorábbi időpontja: szeptember 1.	
GY116	A területen trágyadeponia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el.	
GY118	Élőhelyrekonstrukció.	
GY130	Gépi cserjeirtás csak kemény (száraz vagy fagyott) talajon végezhető. Tartós esőzés után a munkák szüneteltetése, gépekkel mozogni a területen csak annak felszáradása után lehet. A gépi munkavégzés nem károsíthatja a gyepet.	
GY132	A levágott növényi részek lehordása a gyepterületről 1 hónapon belül, a kivágott cserjéket tilos a gyepon deponálni.	

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A mocsárrétek és üde kaszálók megfelelő vízháztartásának megőrzéséhez, illetve helyreállításához vízrendezési, vízkormányzási beavatkozások lehetnek szükségesek, emellett

fontos az inváziós aranyvessző, gyalogakác és selyemkóró állományainak visszaszorítása komplex programokban, amelyek az élőhelyek regenerációs képességének javítását is lehetővé teszik, megelőzve így a későbbi visszagyomosodást és a még jó állapotú gyepek fertőzését.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

Aktív kezelés hiányában a gyepek cserjésedése, majd beerdősülése, továbbá a közösségi jelentőségű gyepes élőhelyek és az azokhoz kötődő értékes fajok eltűnése nem megakadályozható. Rendszeres kezelés szükséges az inváziós fajok visszaszorítása, illetve további térhódításának megelőzése érdekében is. Ezen élőhelyek megőrzése tájképvédelmi és kultúrtörténeti okból éppoly fontos, mint természetvédelmi célból, ezért a hagyományos extenzív gazdálkodási formák visszaállításával, legeltetéssel, vagy állat hiányában kaszálással javasolt kezelni a területeket.

KE-5 Degradált gyepek

(a) Kezelési egység kódja: KE-5

(b) Kezelési egység meghatározása: Degradált gyepek

Ide tartoznak az erősen degradált, alacsony természetességű gyepterületek, a lágyszárú özönfajok állományai, a magaskórós ruderalis gyomnövényzet, gyomosodó területek, valamint az efféle gyepekkel uralt, de mesterségesen kialakított árvízvédelmi töltést is ide soroltuk, főképp a megkívánt kezelés és környezetre gyakorolt hatás hasonló jellege miatt.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

OB - Jellegtelen üde gyepek

OB x U11 - árvízvédelmi töltés jellegtelen gyepei

OC - Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek

OD - Lágyszárú özönfajok állományai

OF x OD - Magaskórós ruderalis gyomnövényzet lágyszárú özönfajok állományaival

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

Közösségi jelentőségű élőhelyek nem találhatók a kezelési egység területén.

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Közösségi jelentőségű jelölő fajok nem jellemzőek a kezelési egység területén.

Egyéb fontos fajok:

sisakos sáska (*Acrida hungarica*)

poloskaszagú kosbor (*Anacamptis coriophora*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységben a terület jellegének és a szükséges természetvédelmi kezelés módjának legfőbb meghatározója az inváziós lágyszárúak domináns jelenléte. A kezelések elsődleges célja az özöngyomok további terjedésének megállítása, a környező értékes területek fertőződésének megelőzése. A hosszú távú kezelés során törekedni kell az inváziós fajok teljes visszaszorítására, az élőhelyek természetességének növelésére.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény vonatkozó rendelkezései.

A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. Rendelet.

B) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslat	Megjegyzés
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.	
GY26	Inváziós fás szárúak mechanikus irtása.	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.	Gyeprekonstrukciós célú cserjeirtás egyedi hatósági engedély alapján korábban (augusztus) is végezhető.
GY107	Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása.	
GY108	Erősen fertőzött foltok sokkoló kaszálással történő kezelése évente legalább háromszor.	Cél az inváziós lágyszárúak visszaszorítása, gyakori, termésérés előtti kaszálással.
GY118	Élőhelyrekonstrukció.	
GY131	A cserjék - későbbi kezelések megkönnyítése érdekében - talajszintben való kivágása.	
GY132	A levágott növényi részek lehordása a gyepterületről 1 hónapon belül, a kivágott cserjéket tilos a gyepon deponálni.	

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Az élőhelyek rekonstrukciója a gyepek természetességének növelésével, (rendszeres kaszálással, vagy legeltetéssel és szárazúzózással) vagy esetenként (az inváziós fajok visszaszorítása mellett) a szukcesszió érvényre jutásának elősegítésével, a fás vegetáció kialakulásának elősegítésével lehetséges.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

Az inváziós fajok állományainak jelenléte védett természeti területen, Natura 2000 területen nem kívánatos. A területek élőhelyrekonstrukciója a környező értékes élőhelyek fertőződésének megakadályozása szempontjából is fontos.

A gát gyepeinek esetében az inváziós fajok visszaszorítása elsődleges, mert ez a területen végignyúló gypsáv több faj (selyemkóró, fenyércirok) számára elsődleges terjedési útvonalat jelent.

KE-6 Cserjésedő, erdősülő területek

(a) *Kezelési egység kódja:* KE-6

(b) *Kezelési egység meghatározása:* Cserjésedő, erdősülő területek

Ide kerültek besorolásra azok a területek, melyeken a fásszárú vegetáció jelenléte meghatározó, de annak fejlettségi állapota még nem közelíti meg a záródó erdőkét, így folyamatosan változó, átalakuló területek. Többnyire elhanyagolt és így a környezeti állapot, elsősorban az inváziók miatt degradált gyepek területén alakulnak ki. A megjelenő fásszárúak között egyaránt fontos szerepet játszhatnak a honos és az intenzíven terjedő tájidegen fajok. A területek jellegét, meglévő értékeit figyelembe véve lehetnek olyan állományai, ahol természetvédelmi szempontból előnyösebb a nyílt, gyepes jelleg legalább foltszerű fenntartása (Lakócsa, Drávakeresztúr, Drávacsehi térségében), de az esetek nagy részében egy természetes fás vegetáció szukcessziós kifejlődése is elfogadható természetvédelmi szempontból.

(c) *Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:*

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

OD x P2 - Lágyszárú özönfajok állományai honos cserjésekkel

OF x P2 - Degradált, gyomos magaskórósok honos cserjésekkel

P2a - Üde és nedves cserjések

P2b - Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

RBa - Őshonos fafajú puhafás pionír erdők

RBa x S6 - Őshonos fafajú puhafás pionír erdők fásszárú özönfajok állományaival

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

6260 - Pannon homoki gyepek

6440 - Folyóvölgyek *Cnidion dubii* társuláshoz tartozó mocsárrétjei

6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

91E0 Puhafás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve láperdők

Érintett közösségi jelentőségű jelölő fajok:

csíkos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*)

sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)

Egyéb fontos fajok:

agárkosbor (*Anacamptis morio*)

poloskaszagú kosbor (*Anacamptis coriophora*)

vitéz kosbor (*Orchis militaris*)

mocsári nőszőfű (*Epipactis palustris*)

lábatlan gyík (*Anguis fragilis*)

imádkozó sáska (*Mantis religiosa*)

sisakos sáska (*Acrida ungarica*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Alapvetően kezeletlen területek tartoznak ide. Rendszeres kezelésük legtöbb esetben nem reális cél, de szükséges volna, mivel általános az özönnövények erős jelenléte. Az inváziós fajok állományait rendszeres kezeléssel, lehetőleg mechanikai módszerekkel, de indokolt esetben akár egyedi vegyszeres kezeléssel is (pl. injektálással) javasolt visszaszorítani. A természetközeli állapotú cserjés területek hozzájárulnak az élőhelyi és faji diverzitás növeléséhez, értékes madárfaunájuk miatt is indokolt kíméletük. Ideális esetben természetközeli zárótársulássá fejlődésük biztosított. A gyepterület művelési ágú és részben gyepterületek kezdeti cserjeirtással majd gyepterületgazdálkodással megvalósuló rekonstrukciója fontos bizonyos ritkulóban levő védett fajok (mocsári nőszőfű, poloskaszagú kosbor) megőrzése érdekében. A gyepterület művelési ágú területek helyreállítása azonban csak akkor támogatható, ha célja a gyepterületgazdálkodás visszaállítása, és ha a kezelés (legeltetés, kaszálás) lehetősége hosszú távon is biztosított. A gyepterületrekonstrukciót mozaikos élőhelyszerkezet kialakításával: honos fajú fa- illetve cserjefoltok visszahagyásával javasolt elvégezni, a védett madárfajok költési időszakán kívül. A cserjeirtást minden esetben a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon, vegetációs időszakon kívül, a gyepterület és a talaj kíméletére fokozottan ügyelve javasolt elvégezni. Előnyben részesítendő a kézi módszerek, de szükség esetén gépi szárzúzózás is alkalmazható.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírási javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet. az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről.

B) Javasolt előírások:

Kód	Előírási javaslat	Megjegyzés
GY14	Felázott talajon munkavégzés nem megengedett.	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.	Gyepterületrekonstrukciós célú cserjeirtás egyedi hatósági engedély alapján korábban (augusztus) is végezhető.
GY30	A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsméretű felett) és a vadgyümölcsök (törzsméretű megjelölése nélkül) megőrzése.	
GY33	A gyepterületen előforduló őshonos hagásfák, hagásfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok megőrzése.	
GY108	Erősen fertőzött foltok sokkoló kaszálással történő kezelése évente legalább háromszor.	cél az inváziós lágyszárúak visszaszorítása
GY130	Gépi cserjeirtás csak kemény (száraz vagy fagyott) talajon végezhető. Tartós esőzés után a munkák szüneteltetése, gépekkel mozogni a területen csak annak felszáradása után	

	lehet. A gépi munkavégzés nem károsíthatja a gyepet.	
GY132	A levágott növényi részek lehordása a gyepterületről 1 hónapon belül, a kivágott cserjéket tilos a gyepen deponálni.	
E69	A környező gyepterületek védelme érdekében az idegenhonos fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.	

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A becserjésedett gyepet szárazúzózással, cserjeirtással, lehetőleg mozaikos élőhelyszerkezet kialakításával: honos fajú fa- illetve cserjefoltok visszahagyásával lehet helyreállítani. A felnövekvő fás vegetáció eltávolítása csak abban az esetben javasolt, ha célja meglévő lokális érték – fontos védett faj populációja – megőrzése, melynek eszköze a gyepgazdálkodás visszaállítása, megfelelő kezelés bevezetése lehet. Amennyiben a gyepként való kezelés nem megoldható, a természetes szukcessziós folyamatok érvényesülését nem kell gátolni, de fontos a jelen lévő özönfajok visszaszorítása.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A szukcesszió előrehaladtával a területek erdővé alakulnak, ebben az esetben fontos, hogy honos, természetközeli erdők alakuljanak ki, a területek ne váljanak az özönfajok propagulumforrásaivá. A kiemelkedően fontos fajok populációinak élőhelyet adó területek esetében ezen regionálisan fontos állományok fenntartása a magyarországi jogszabályokból is következő, egyértelműen fontos természetvédelmi cél.

KE-7 Vizes élőhelyek

(a) Kezelési egység kódja: KE-7

(b) Kezelési egység meghatározása: Vizes élőhelyek

Ebbe a kezelési egységbe soroltuk a mély fekvésű területek vízhez kötődő, többnyire fátlan élőhelyeit, időszakosan vízzel borított területek iszapnövényzetét, a feltöltődő holtmedrek nádas, sásos, mocsári és lápi élőhelyeit, a magaskórósokat, néhány bokorfüzes, rekettyefüzes állományt. A területek természetességi értéke változó.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- Ac - Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete
- B1a - Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások
- B1a x J1a - Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások fűzláp foltokkal
- B1b - Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok
- B5 - Nem zsombékoló magassásrétek
- BA x I1 - Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok nedves felszínek természetes pionír növényzetével
- J1a - Fűzlápok, lápcserjések
- J2 - Láp- és mocsárerdők
- OA - Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

- 3130 Oligo-mezotróf állóvizek *Littorelletea uniflorae* és/vagy *Isoeto-Nanojuncetea* vegetációval
- 3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel
- 3270 Iszapos partú folyók részben *Chenopodion rubri* és részben *Bidention* növényzettel
- 7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
- 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

- magyar színjátszólepke (*Apatura metis*)
- sápadt szemeslepke (*Lopinga achine*)
- vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- mocsári béka (*Rana arvalis*) apró fillérsiga (*Anisus vorticulus*)
- dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*)

Egyéb fontos fajok:

- pettyes göte (*Triturus vulgaris*)

kis színjátszólepke (*Apatura ilia*)
vízi denevér (*Myotis daubentoni*)
vázisikló (*Natrix natrix*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységhez tartozó területek gazdasági vagy más jellegű hasznosítása nem jellemző, és a jövőben sem javasolt. Az inváziós fajok terjedésének megakadályozása mellett a terület háborítatlanságának megőrzése a cél.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004.

(X. 8.) Korm. rendelet

B) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslat	Megjegyzés
V01	A területen a növényvédelmet kizárólag vizekre és vízben élő szervezetekre nem veszélyes minőségű anyagokkal és kizárólag inváziós növényfajok irtása céljából lehet végezni.	
V63	Élőhelyrekonstrukció.	Vízháztartás javítása, feltöltődés lassítása.
V67	A területen mindennemű beavatkozás kerülendő, kezeletlen állapotban való fenntartás indokolt.	Kivéve természetvédelmi célú beavatkozások (inváziós fajok elleni védekezés és, élőhelyrekonstrukció)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Mivel a kezelési egységbe tartozó élőhelyek és fajok erősen kötődnek a vízhez, megőrzésük és állapotuk javítása elsődlegesen a megfelelő vízháztartás biztosításával lehetséges. Az alacsonyabb természetességű területeken indokolt lehet az inváziós fajokkal szembeni védekezés.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A természetes vagy természetszerű állapotú részeken megfelelő vízellátottság mellett nincs szükség beavatkozásra, a terület zavartatlanságának biztosítása a legmegfelelőbb kezelés a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek megőrzése érdekében. Az inváziós fajok visszaszorításával, illetve további térhódításuk megakadályozásával a terület természetessége növelhető.

KE-8 Dráva és mellékágai

(a) *Kezelési egység kódja:* KE-8

(b) *Kezelési egység meghatározása:* Dráva és mellékágai

A Dráva fő medre és az arról még le nem fűződött oldalágak, esetleg ezekhez kapcsolódó öblözetek, illetve a Fekete-víz Drárával közvetlen összeköttetésben álló szakaszai tartoznak ide, összefoglalva a Dráva, és azzal összefüggő élővizek alkotta kezelési egység. A Dráva medersüllyedése miatt a víz ritkán lép ki a hullámtérre és nem marad hosszabb ideig az ártéren, ezért jellemzően a mellékágak is csak rövid ideig kapnak előntést. A kezelési egységhez tartozik a Határ-szigeti, a Dráwapalkonyai, az Adhini, a Kisinci, a Mailáthpusztai, a Vejti, a Piskói, a Lajos-tanyai, a Drávasztárai, a három Drávakeresztúri, a Felsőszentmártoni és a Tótújfalui mellékág.

(c) *Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:*

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

Ac x II – Lassan áramló vizek hínárnövényzete nedves felszínnek természetes pionír növényzetével

II - Nedves felszínnek természetes pionír növényzete

U8 - Folyóvizek

U8 x Ac – Folyóvizek lassan áramló vizek hínárnövényzetével

U8 x II – Folyóvizek nedves felszínnek természetes pionír növényzetével

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

3130 Oligo-mezotróf állóvizek *Littorelletea uniflorae* és/vagy *Isoeto-Nanojuncetea* vegetációval

3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel

3270 Iszapos partú folyók részben *Chenopodion rubri* és részben *Bidention* növényzettel

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

széles tavicsíkbogár (*Graphoderus bilineatus*)

ingolafajok (*Eudontomyzon spp.*)

balin (*Aspius aspius*)

vágó csík (*Cobitis taenia*)

halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)

széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*)

réti csík (*Misgurnus fossilis*)

szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)

leánykancér (*Rutilus pigus*)

magyar bucó (*Zingel zingel*)

törpecsík (*Sabanejewia aurata*)
selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*)
mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
kockás sikló (*Natrix tessalta*)
vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
eurázsiai hód (*Castor fiber*)
vidra (*Lutra lutra*)
tavi denevér (*Myotis dasycneme*)

Egyéb fontos fajok:

garda (*Pelecus cultratus*)
kecsege (*Acipenser ruthenus*)
márna (*Barbus barbus*)
sujtásos kűsz (*Alburnoides bipunctatus*)
kövicsík (*Barbatula barbatula*)
dunai küllő (*Gobio obtusirostris*)
nyúldomolykó (*Leuciscus leuciscus*)
vízisikló (*Natrix natrix*)
sárgás szitakötő (*Gomphus flavipes*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A folyó képe ma is folyamatosan változik, ezért a meder változásainak figyelemmel kísérése a jövőben is szükséges. A meder morfológiai jellemzőinek a felmerült igények szerinti megváltoztatása, átalakítása összetett feladat, melynek megoldása több ágazatot összehangoló nemzetközi párbeszéd keretében valósítható csak meg. A Dráva kezelése, fenntartása, mint vízügyi kezelői kötelezettség elsősorban a meglévő szabályozási művek kezelésére, a meder káros változásainak megelőzésére, vagy a már bekövetkezett, vízügyi szempontból kedvezőtlen folyamatok rendezésére irányulhat. A meder, illetve a vízminőség jó állapotának megőrzését a természetvédelmi szempontok mellett többek között a vízbázisok megőrzése is indokolja. A Dráva folyó esetében komplex vízgazdálkodási rehabilitációs terv kidolgozására van szükség, a meder további süllyedésének megakadályozása, valamint az ártéren és a mentett oldalon a területi vízviSSzatartás elősegítése céljából.

Kiemelt jelentőségű a természetes partszakaszok megőrzése, a nyílt zátonyok fenntartása és zavartalanságuk biztosítása. Meg kell vizsgálni a korábbi szabályozások miatti medersüllyedés okozta káros hatások mérséklésének lehetőségeit. Lehetőség szerint a Dráva elzárt, illetve elzáródott mellékágait meg kell nyitni, újra átjárhatóvá kell tenni, a természetes vízháztartási viszonyait helyre kell állítani.

A vízparton újabb építmények (stégek, horgászkunyhók) csak természetvédelmi engedéllyel, a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon építhetők, a régi, illegálisan épített, vagy megrongálódott, veszélyessé vált építményeket és épületeket el kell távolítani.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet

1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról

Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terve

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény vonatkozó rendelkezései

B) Javasolt előírások:

Kód	Előírás-javaslat	Megjegyzés
V14	A vízi növényzet és a part menti növényzet nem irtható (vágás, nádégetés, cserjék kivágása).	Kivéve élőhelyfenntartási céllal, a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon és mértékben, vagy jogszabályi kötelezettségből fakadó fenntartási munkák esetén.
V19	Idegenhonos halfajok visszaszorítása, idegenhonos halfaj nem telepíthető.	Mivel az idegenhonos fajok telepítését az 1996. évi LIII. törvény 14. §-a természetes és természetközeli állapotú vizek esetében általánosan megtiltja, ennek kapcsán a tilalom hatékony érvényesítése a cél.
V26	A területen élő és táplálkozó madarak riasztásának időbeli és területi korlátozásait a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett módon, a madárriasztási tervnek megfelelően lehet végezni.	
V63	Élőhelyrekonstrukció.	Mellékágak revitalizációja.
V67	A területen mindennemű beavatkozás kerülendő, kezeletlen állapotban való fenntartás indokolt.	Kivéve természetvédelmi célú, vagy jogszabályi kötelezettségből fakadó, illetve élet- és vagyonvédelmi indokból elkerülhetetlen beavatkozások.

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Dráva folyó esetében komplex vízgazdálkodási rehabilitációs terv kidolgozására van szükség, a meder további süllyedésének megakadályozása, a mellékágak szükség szerinti revitalizációja, valamint az ártéren és a mentett oldalon a területi vízviSSzatartás elősegítése céljából.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A Dráva élővilágának, faji és élőhelyi diverzitásának megőrzése érdekében alapvető fontosságú, hogy biztosítsuk a folyó természetes dinamikájának minél teljesebb érvényesülését, és csak a lehető legkisebb mértékben korlátozzuk azt. Mivel azonban napjainkban a folyószabályozás, és a folyót övező területek intenzív hasznosítása miatt újabb

mellékágak természetes úton való kialakulására kevés az esély, ezért fontos a még meglévő, állandóan vagy időszakosan áramló vizű természetközeli élőhelyek megőrzése, szükség esetén mesterséges beavatkozásokkal is (mederkotrás, vízkormányzás). A Dráva medermélyülésének csökkentése és a teljes terület vízháztartásának javítása nem csak a vizes élőhelyek fenntartása, de a környező üde erdők és gyepek, sőt a mezőgazdasági művelés alatt álló területek hasznosíthatóságának megőrzése szempontjából is elsődleges fontosságú.

KE-9 Holtágak, tavak, és csatornák

(a) *Kezelési egység kódja:* KE-9

(b) *Kezelési egység meghatározása:* Holtágak, tavak, és csatornák

A Dráva élővizeivel közvetlen kapcsolatban nem álló, egész évben vízborítással jellemzett vízfelületek, nagyrészt természetes, kisebb arányban erősen módosított mederrel. Zömmel álló, a csatornák lassan áramló vízzel.

A folyószakasz hajdani medrének maradványai a Bresztik, a Drávasztárai, Piskói, Majláthi, Gordisai Ó-Dráva, a Szilhádi-tó, a Kisinci-tó és a Boros-Dráva. Jelentősebb csatornák – korábbi mellékvizek csatornásított medrei - a Korcsina-csatorna, Sellyei-Gürü, Vejti-árok, Kelemenligeti-csatorna, Lanka-főcsatorna.

A természetes vizek medre sekély, lapos partú, általában gazdag hínár- és mocsári növényzettel. Hínár vegetáció és vízben álló lápi-, mocsári növényzet jellemző. Jelentős problémaként jelentkezik az agresszíven terjedő lágy- és fásszárú inváziós fajok megtelepedése és felszaporodása, melyeknek a csökkenő vízszint is kedvez.

Az állóvizek (a fokozottan védett területen fekvőkön kívül) jellemzően horgászati hasznosításúak. A horgászati tevékenység nem mindig van összhangban a természetvédelmi célokkal. A vízpartokon a horgászat megkönnyítése érdekében gyakran végeznek tereprendezeit, irtják a növényzetet. Helyenként nagy számban láthatók különféle – engedély nélkül kialakított - építmények (stégek, kunyhók), melyek természetvédelmi és tájvédelmi szempontból sem kívánatosak. Az intenzíven horgászott vizeken felgyorsult eutrofizáció tapasztalható, ez egyrészt a haltelepítéseknek, másrészt a horgászatot kísérő rendszeres etetéseknek a következménye.

(c) *Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:*

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

OA - Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek

U9 x Ac – Állóvizek hínárnövényzettel

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

3130 Oligo-mezotróf állóvizek *Littorelletea uniflorae* és/vagy *Isoeto-Nanojuncetea* vegetációval

3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)

szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)

réticsík (*Misgurnus fossilis*)

vágócsík (*Cobitis taenia*)

lápi póc (*Umbra krameri*)

mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
 vidra (*Lutra lutra*)
 eurázsiai hód (*Castor fiber*)
 tavi denevér (*Myotis dasycneme*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok:

vízisikló (*Natrix natrix*)
 kockás sikló (*Natrix tessalta*)
 sárgás szitakötő (*Gomphus flavipes*)
 piros szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Nagyon fontos ezeken a területeken a megfelelő vízgazdálkodás, a vízi szervezetek szaporodási és életfeltételeinek stabil biztosítása érdekében. Meg kell vizsgálni a Dráva holtágainak vízpótlási, ill. vízvisszatartási lehetőségeit. Természetvédelmi szempontból a természetes vizes élőhelyek nagy részén a gazdálkodás nem kívánatos, hasznosítás-mentes területként javasolt kezelni. Amennyiben ez nem megoldható, ügyelni kell a vízminőség és a természetes életközösségek, valamint a tájképi értékek megóvására. A vízparton újabb építmények (stégek, horgászkunyhók) csak természetvédelmi engedéllyel, a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon építhetők, a régi, illegálisan épített, vagy megrongálódott, veszélyessé vált építményeket és épületeket el kell távolítani. Javasolt a túlzott etetés kerülése az eutrofizáció megelőzése érdekében. A védett területeken a vízpart átalakítását, a vízi és a parti növényzet irtását és a szemetelést kerülni kell a horgászat során. A halgazdálkodási vízterületeken a védett és jelölő fajok és élőhelyek védelmét biztosító halgazdálkodási tervet és horgászrendet kell kialakítani és betartatni.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló

275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet

1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról

Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terve

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény vonatkozó rendelkezései

B) Javasolt előírások:

Kód	Előírás-javaslat	Megjegyzés
V01	A területen a növényvédelmet kizárólag vizekre és vízben élő szervezetekre nem veszélyes minőségű anyagokkal és kizárólag inváziós növényfajok irtása céljából lehet végezni.	
V14	A vízi növényzet és a part menti növényzet nem irtható	Kivéve élőhelyfenntartási céllal, a

Kód	Előírás-javaslat	Megjegyzés
	(vágás, nádégetés, cserjék kivágása).	természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon és mértékben, vagy jogszabályi kötelezettségből fakadó fenntartási munkák esetén.
V19	Idegenhonos halfajok visszaszorítása, idegenhonos halfaj nem telepíthető.	Mivel az idegenhonos fajok telepítését az 1996. évi LIII. törvény 14. §-a természetes és természetközeli állapotú vizek esetében általánosan megtiltja, ennek kapcsán a tilalom hatékony érvényesítése a cél.
V26	A területen élő és táplálkozó madarak riasztásának időbeli és területi korlátozásait a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett módon, a madárriasztási tervnek megfelelően lehet végezni.	
V63	Élőhelyrekonstrukció.	Holtágak revitalizációja.

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A holtágak természetes állapotokat nem háborgató, óvatos vízpótlása igen fontos lenne. Sajnos ebből a szempontból a Kisinci-tó Szaporca térségében történt vízpótlása veszélyeket rejt magában, melynek valóságára idővel lehet csak választ kapni. Egyrészt probléma lehet a rendelkezésre álló, erősen szennyezett jelleget mutató Fekete-víz vizének ökológiai hatása, másrészt a bejuttatható vízmennyiség nem az ideális időszakban áll rendelkezésre. A csatorna jellegűvé módosított mellékvizek medrének természetszerűvé alakítása nem kifejezetten fontos, de a terület összképén javíthatna, ezért támogatandó koncepció.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A tervezési területen álló vagy igen lassan áramló vizek kiemelt fontosságúak a vízi életközösségek megőrzése szempontjából. A kezelési javaslatok ezen élőhelyek általános védelmét hivatottak biztosítani. Kiemelt figyelmet érdemelnek az egész tájban romló vízellátottság miatt sújtott, természetközeli állapotú holtágak.

KE-10 Szántók

(a) Kezelési egység kódja: KE-10

(b) Kezelési egység meghatározása: Szántók

A terület nagyüzemi szántói mellett a szántó művelési ágú vadföldek tartoznak a kezelési egységbe. A szántók döntő része országos jelentőségű védett természeti területen (Duna-Dráva Nemzeti Park) fekszik, kisebb részük a védett területen kívül található közösségi jelentőségű terület.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

T1 - Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák

T10 - Fiatal parlag és ugar

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

Közösségi jelentőségű élőhelyek nem találhatók a kezelési egység területén.

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Közösségi jelentőségű fajok nem jellemzőek a kezelési egység területén.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A védett, értékes természeti területek közé ékelődő szántók esetében a legnagyobb veszélyt az intenzív művelés során a földekre kijuttatott műtrágya és a különböző növényvédőszeres használata jelenti. A vegyszerek használata a legkörültekintőbb alkalmazás esetén is a környező területek szennyeződését okozhatja, akár közvetlenül (a peremterületeken), akár közvetve a talajvíz és a felszíni vizek szennyeződésén keresztül. Természetvédelmi szempontból ezért hosszútávú célként (főként a nemzeti parki területeken) a nagyüzemi szántók átalakítása, gyepesítése vagy honos fajokkal történő erdősítése lenne a megfelelő megoldás. Rövidtávú célként és a nemzeti parkon kívül elterülő szántók esetében a vegyszerhasználat minimalizálása a cél. Lehetőség szerint a biogazdálkodásban megengedett szerek alkalmazását kell előnyben részesíteni, a tápanyagpótlást elsősorban szerves trágyával javasolt megoldani. Törekedni kell a talaj kíméletére. Nem javasolt túlságosan nagy parcellák kialakítása. A fás-cserjés mezsgyék kialakítása talajvédelmi szempontból és a kártevők elleni védekezés szempontjából is előnyös, valamint pufferterrületté válik a környező természetes élőhelyeket az elsodródó vegyszerektől. Fontos az inváziós fajok megtelepedésének és terjedésének megelőzése. Kistáblás művelés, hagyományos kultúrák és hagyományos technológiák alkalmazása javasolt. Mivel a teljes tervezési területen komoly problémát okoz a vízhiány, melioráció, vagy a meglévő meliorációs infrastruktúra felújítása nem javasolt. A szántóterületek és a vadföldek vadat vonzó tulajdonsága miatt ezeken a területeken szükség esetén magaslesekkel javasolt elhelyezni, fokozott vadászati tevékenységgel törekedni kell a vadlétszám csökkentésére.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004.

(X. 8.) Korm. rendelet

B) Javasolt előírások:

Kód	Szántóterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
SZ01	Napnyugtától napkeltéig gépi munkavégzés nem megengedett.
SZ04	Pillangósok esetén természetkímélő kaszálás és vadriasztó lánc használata.
SZ19	Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett.
SZ20	Kártevők elleni védekezés kizárólag szelektív szerekkel lehetséges.
SZ21	Légi kivitelezésű növényvédelem és tápanyag-utánpótlás nem megengedett.
SZ22	Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek nem alkalmazhatók.
SZ24	Totális gyomirtó szerek használata nem engedélyezhető a területen.
SZ25	Rovarölő szerek nem alkalmazhatók.
SZ27	Vegyszeres gyomirtás, kivéve az özönnövények mechanikus irtását kiegészítő vegyszeres kezelést, nem végezhető.
SZ37	Tápanyag-utánpótlást csak szerves trágyával lehet végezni.
SZ43	Fás szárú és lágú szárú energetikai ültetvény nem telepíthető.
SZ46	Melioráció nem megengedett.
SZ48	Drénezés nem megengedett.
SZ52	Szántó füves élőhelyé alakítása gyeptelepítéssel, a megjelenő inváziós növényfajok irtása.
SZ56	Mezőgazdasági földterület első erdősítése, őshonos fafajokkal, támogatható.
SZ68	A parcella körül természetes talajvédelmet szolgáló táblaszegély fenntartása, illetve telepítése, amely őshonos cserjékből vagy fákból álló sövény, illetve fasor lehet. A táblaszegély inváziós cserje és fafajoktól való mentességének biztosítása kizárólag mechanikai eszközökkel.

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Hosszútávon a védett területen található szántóterületek gyepesítése vagy honos fajokkal történő erdősítése, azaz a szántó művelési águ területek arányának a csökkentése a cél.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A vegyszerek használata a legkörültekintőbb alkalmazás esetén is a környező területek szennyeződését okozhatják akár közvetlenül, akár a talajvíz szennyeződésén keresztül. Ez legnagyobb veszélyt a vízi ökoszisztémákra és a környező területek gerinctelen faunájára jelent, valamint ezeken keresztül a táplálékláncba kerülve további vízi szervezetekkel és gerinctelenekkel táplálkozó állatfajokra is kockázatot hordoz.

KE-11 Egyéb területek

(a) Kezelési egység kódja: KE-11

(b) Kezelési egység meghatározása: *Egyéb területek: utak, telephelyek, üzemek stb.*

Ebbe a kezelés egységbe soroltuk azokat a területeket, melyek legjellemzőbb tulajdonsága az ember általi zavarás, az intenzív területhasználat, és az ennek nyomán kialakult jelentős mértékű degradáció. Természetvédelmi szempontból értéktelen területek. Ide tartoznak az infrastruktúrahálózatok elemei: utak, vezetékek, egyéb vonalas létesítmények, valamint a gazdasági üzemek, telephelyek, tanyák, épületek, sportpályák, egyéb építmények és bolygatott környezetük, valamint a drávaszabolcsi homokbánya. A működő bányához tartozó – és tovább növekedő – bányató mély, tiszta vizű, gyér hínárvegetációval és a parton jelentős növényi inváziókkal.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

U2 - Kertvárosok, szabadidős létesítmények

U4 - Telephelyek, roncsterületek

U10 - Tanyák, családi gazdaságok

U11 - Út- és vasúthálózat

Érintett közösségi jelentőségű élőhelyek:

Közösségi jelentőségű élőhelyek nem találhatók a kezelési egység területén.

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Közösségi jelentőségű fajok nem jellemzőek a kezelési egység területén.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A területet érintő infrastrukturális elemek és gazdasági létesítmények működtetése, karbantartása során törekedni kell arra, hogy a környező területek zavarása a lehető legkisebb legyen, a szomszédos értékesebb élőhelyekre ne jusson ki környezetterhelő anyag. Fontos, hogy a bolygatott területek ne növekedjenek, további degradáció ne jelentkezzen, az esetleges gyomosodást vissza kell szorítani. Lehetőség szerint minimalizálni kell a vegyszerhasználatot, a környezetre veszélyes szerek és technológiák alkalmazását. Esetleges fejlesztések, átalakítások előtt minden esetben egyedi hatósági eljárás és a természetvédelmi kezelővel való előzetes egyeztetés szükséges.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

A) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet

B) Javasolt előírások:

A kezelési egységre előírás javaslatok nem fogalmazhatók meg, a területhasználati és területkezelési módokat a hatályos ágazati jogszabályok és egyedi hatósági engedélyek szabályozzák.

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukció a területen található valamely telephely, vonalas létesítmény stb. megszűnése, felszámolása esetén válhat szükségessé. Ilyen esetben a terület rekultivációjára, az inváziós fajok megtelepedésének vagy terjedésének megakadályozására, a természetszerű állapot helyreállítására kell törekedni.

A kavicsbánya-tó esetében fontos a gyomosodás megelőzése a parti zónában, illetve a bányatevékenység felhagyása esetén megfelelő parti zonáció kialakítása.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység jelentősége természetvédelmi szempontból másodlagos, a kezelési javaslatok célja csupán a lehető legkisebb mértékű zavarás biztosítása lehet.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Élőhelyrekonstrukcióra, illetve élőhelyfejlesztésre leginkább a vizes élőhelyek, holtágak és mellékágak vízháztartásának kielégítő biztosítása érdekében (ld. KE-7, KE-8, KE-9), valamint a tájidegen fajok visszaszorítása érdekében lehet szükség (ld. KE-3, KE-5). Az élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatokat az egyes kezelési egységeknél külön tárgyaljuk. Fontos, hogy az élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési koncepciók és konkrét tervek minden esetben a természetvédelmi kezelő szakembereivel előzetesen egyeztetett módon készüljenek el, és a megvalósítás is természetvédelmi szakfelügyelet mellett történjen.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A fejezet a területen előforduló Natura 2000 fajok védelme érdekében javasolt intézkedéseket foglalja össze, a terület más védett és fokozottan védett fajaira jelen munka nem tér ki. Az egyes fajokkal kapcsolatosan a fajvédelmi intézkedések túlnyomó részben élőhelykezelési jellegűek, így beépültek a kezelési egységekre megfogalmazott javaslatok közé.

- **díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*)**

Állománya Nyugat- és Közép-Európában radikálisan lecsökkent az elmúlt időszakban. A díszes tarkalepke helyhez kötött, bonyolult életciklusú faj, a párzás, a peterakás, a fiatal hernyók táplálkozása az erdőszegélyhez kötődik. Fontos tehát a természetes erdőszegélyek megfelelő védelme, szükség esetén természetyszerű erdőszegélyek kialakítása, különösen déli-délkeleti kitettségekben, gazdag lágyszárú- és cserjeszinttel. Az üde, természetközeli körises erdők megőrzése, a peszticidek alkalmazásának kerülése, a megfelelő vízellátottság szintén elsődlegesek a faj megőrzése szempontjából. A faj megőrzésének leglényegesebb követelménye az élőhelyeinek megőrzése, lehetőleg táj-szintű léptékben, mert csak ez kompenzálja a fajra jellemző erős, természetes populáció-ingadozásokat, amely összetett és bonyolult életciklusából következnek.

- **nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)**

A faj magas talajvízszinttel rendelkező élőhelyet jelez, ahol a vízháztartás kiegyensúlyozott és nem szélsőséges. Csak ilyen helyen található nagy egyedszámú kora nyári nemzedéke, amely egyben sikeres áttelelést is jelez. A tavaszi zöldár utáni mesterséges árasztás vagy a nyári árvizek az egész állományt veszélyeztetik, mert a nyári nemzedék hernyói a víz alatt elpusztulnak. Az életterének lecsapolása, kiszáritása a faj eltűnéséhez vezet. Az élőhelyeinek kezelésére a sávós vagy mozaikos legeltetés az ideális, kaszálás esetén bűvósávok hagyása szükséges, melyekben a telelésre készülő hernyók túlélhetnek.

Az első kaszálást legkorábban június első felére javasolt időzíteni, mert a nagy tűzlepke rajzása ekkorra már jórészt lezajlik. A második kaszálást augusztus 15 után javasolt elvégezni. A kaszálatlanul hagyott bűvósávokat és/vagy a legelésből kizárt foltokat minden évben más helyen javasolt kijelölni. Fontos, hogy ezekben a foltokban legyenek sóska fajok, melyek a nagy tűzlepkének tápnövényei.

- **keleti lápi bagoly (*Arytrusa musculus*)**

A faj számára elsődleges fontosságú a fűzlápok megőrzése, természetes – egyenletes és folyamatos – vízháztartási egyensúlyának biztosítása. Meg kell előzni minden olyan tevékenységet, amely a terület vízzel történő tartós elárasztásával, vagy pedig kiszáraitásával jár (például: vízelvezető árkok, illetve csatornák létesítése, lecsapolás). Az élőhelyek természeti állapotának, valamint speciális mikroklímájának megőrzése érdekében kerülni javasolt a fűzlápok közvetlen környezetének intenzív művelését, ideértve a fakitermeléssel járó erdészeti tevékenységeket is (különös tekintettel a tarvágásokra). A természeti adottságoktól függően javasolható továbbá az érintett fűzlápok körül egy erdős/fás szegélysáv meghagyása. A faj élőhelyein lehetőség szerint kerülni kell a vadetetés (különös tekintettel a takarmány szórásával járó módszerekre), továbbá az intenzív állattartást. Mind a lápokban, mind azok közvetlen környezetében kerülni javasolt a vegyszerek (műtrágya, permet, gomba- és/vagy rovarölő anyagok) használatát.

- **skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)**

A faj védelmét elsősorban a tenyészhelyek biztosítása szolgálja. Ennek érdekében elegendő mennyiségű (a jogszabályban meghatározott 5m³/ha mennyiség akár többszöröse) lábon álló és holt faanyag folyamatos biztosítása javasolt. A holtfák folyamatos jelenlétéhez fontos a többkorú erdők kialakítása, mert az idős fák pusztulása biztosítja a megfelelő élőhelyeket a faj számára. Ezért is kell ügyelni a kezelt erdőkben a hagyásfák és tanúfák megőrzésére. Lékek, benapozott foltok kialakítása is előnyös a szaproxilofág fajok számára.

- **széles tavicsíkbogár (*Graphoderus bilineatus*)**

A faj ismert és potenciális élőhelyein, az ártéri mellékágakban, rendszeresen elöntést kapó sekély medrekben a mindenkori vízborítás biztosítása, az áradások során a medrek átöblítődésének, az élő folyó ritmusával egyező vízpótlásnak a biztosítása, az ártéri területek további fragmentálásának, intenzív művelésbe vonásának megakadályozása javasolt. Fontos továbbá a növényzet mennyiségének fenntartása, a kolokánosok megőrzése, a haltelepítés és a horgászati hasznosítás korlátozása. Konkrétabb kezelési javaslatok megfogalmazásához további ismeretekre, leginkább mennyiségi adatokra és a populációdinamikai jellemzők, valamint az aktivitási és diszperziós mintázatok feltárására van szükség.

- **közösségi jelentőségű halfajok:**

A közösségi jelentőségű halfajok természetvédelmi helyzete jelenleg megfelelő. Hosszú távú megőrzésük külön fajvédelmi intézkedést nem igényel, élőhelyeik megfelelő állapotának biztosítása többnyire elégséges kezelés. A vizes élőhelyek megőrzése érdekében más fejezetekben megfogalmazott kezelési javaslatok az ezekhez az élőhelyekhez kötődő halfajok állományainak megőrzése, illetve erősítése szempontjából is elsődleges fontosságúak. Az egyre erősebben jelentkező horgászati terhelést hatékony kommunikációs és szemléletformáló tevékenységgel lehet kompenzálni. Fontos az inváziós halfajok terjedésének, és a honos fajokra gyakorolt hatásainak nyomon követése, a visszaszorításukra irányuló kísérletek támogatandók.

- **vöröshasú unka (*Bombina bombina*)**

Előfordul a rendszeres vízborítású élőhelyektől egészen az állandó- és időszakos vizű pocsolyákig. A fajt leginkább veszélyeztető tényező a vizes élőhelyek megszűnése, átalakítása, a vizek szennyezése. Ezen tényezők fajvédelmi szempontból elkerülendők. A

vizes élőhelyek helyreállítását célzó programok javítják a faj életfeltételeit, hozzájárulnak populációik növekedéséhez. A hidrológiai viszonyok, mikroélőhelyek (pocsolyák, vízállások, lassan kiszáradó mélyedések) megőrzése kulcsfontosságú e faj szempontjából.

- **mocsári teknős (*Emys orbicularis*)**

Magyarország egyetlen őshonos teknőse. Élőhelyei a lassú folyású folyó- vagy állóvizek. A fajt leginkább veszélyeztető tényező a vizes élőhelyek megszűnése, átalakítása, a vizek szennyezése. A hazai hobbi terrarisztikai kultúrából sok egzotikus állat kerül a városok, falvak közelében található felszíni vizekbe. Ezen fajok a tojásrakó-, napozó helyekért valamint a táplálék szerzésben való küzdelemben felülkerekedhetnek az őshonos mocsári teknős felett. A tojások, a frissen kelt és fiatal példányok gyakran esnek áldozatul a rókáknak, kutyáknak és ragadozó madaraknak. A vízhez közeli mezőgazdasági területen a fészkek kiszántása is komoly problémákat okoz. E faj megővéséhez nem elég a vizes élőhelyek védelme, szükséges a tojásrakó helyek zavartalanságának biztosítása is.

- **nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)**

A piszedenevér tipikus erdőlakó denevérfajunk, gyakran naponta váltja szálláshelyeit. Ennek következtében egy adott kolóniának szálláshelyek hálózatára van szüksége. A piszedenevér ezen kívül szálláshely- és táplálékspecialista is. Szinte kizárólag idős fák elváló kérge alatt telepszik meg, illetve táplálékbázisát túlnyomórészt éjjeli lepkék alkotják. Annak érdekében, hogy megfelelő számú szálláshely és elegendő táplálkozóterület álljon rendelkezésre, a folyamatos erdőborítást biztosító, természetközeli erdőgazdálkodási módszerek alkalmazása, az idős (vagy nagyobb számú idős egyedet is tartalmazó vegyes korú) állományok folyamatos jelenlétének biztosítása, a természetes erdődinamikai folyamatok térnyerésének elősegítése javasolt elsősorban a honos fafajú keményfás erdőkben. A természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás és az egyéb nagyterületű véghasználatok, rövid időn belül kivitelezett fokozatos felújítógátások rontják a faj állományainak túlélési esélyeit. Az idegenhonos fajok és a monokultúra jellegű ültetvények kiterjedésének visszaszorítása, a termőhelynek megfelelő őshonos fafajokból álló természetes elegyarányú erdők kialakítása elősegíti a faj fennmaradását a területen. Az erdőlakó denevérek szempontjából kiemelten fontos erdőrészekben (idős tölgyes állományok) az esetleges fakitermelések augusztus 15. és október 31. közötti elvégzésével elkerülhető a kölykezőkolóniák, illetve a telelőcsoportok elpusztulása. Kiemelten fontos az álló holtfák meghagyása, illetve az odvas, böhöncös, idős faegyedek kijelölése és megőrzése. A kártevők elleni vegyszeres védekezés csökkenti a faj táplálékbázisát és indirekt mérgezést okozhat.

- **tavi denevér (*Myotis dasycneme*)**

A tavi denevér elsősorban nagyobb folyóink mentén, illetve a Kis-Balatonnál fordul elő jelentősebb számban. Nyugat-Európában kizárólag épületekben él, de Magyarországon és tőlünk keletre faodvakban is előfordul. Táplálkozóterületei elsősorban nagyobb, nyugodtabb vízfelületek. A faj odúlakó kolóniai szempontjából fontos a folyamatos erdőborítást biztosító, természetközeli erdőgazdálkodási módszerek alkalmazása, a természetes erdődinamikai folyamatok térnyerésének elősegítése, és az erdők természetességének fokozása. A természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás és az egyéb nagyterületű véghasználatok, rövid időn belül kivitelezett fokozatos felújítógátások rontják a faj

állományainak túlélési esélyeit. Az idegenhonos fajok és a monokultúra jellegű ültetvények kiterjedésének visszaszorítása, a termőhelynek megfelelő őshonos fafajokból álló természetes elegyarányú erdők kialakítása elősegíti a faj fennmaradását a területen. Kiemelten fontos az álló holtfák meghagyása, illetve az odvas, böhöncös, idős faegyedek kijelölése és megőrzése. A kártevők elleni vegyszeres védekezés csökkenti a faj táplálékbázisát és indirekt mérgezést okozhat.

A tavi denevér megőrzésében különösen fontos a tanyahelyként használt épületpadlások felderítése, az esetleges felújítási munkák kivitelezése során a természetvédelmi szempontok érvényesítése. A természetszerű ökológiai folyosók hosszútávú megtartása és újak kialakítása szükséges ahhoz, hogy a faj a szálláshelyeiről a táplálkozóterületeire eljuthasson.

- **európai vidra (*Lutra lutra*)**

Magyarországon a vidraállomány az utóbbi évtizedekben megerősödött, a faj szinte minden alkalmas élőhelyen jelen van. Halpusztítása miatt a gazdasági hasznosítás alatt álló halastavak, horgászvizek üzemeltetői nem mindig látják szívesen. Fontos a természetkímélő halgazdálkodást segítő támogatások rendszerének kidolgozása és bevezetése hosszú távú megőrzésükhöz.

- **eurázsiai hód (*Castor fiber*)**

A hódok ma már a teljes területen jelen vannak szinte minden vízparton, az emberi zavarást is jól tűrik. Ha az árvízvédelmi töltések a folyópart közelében húzódnak, üregek ásásával meggyengíthetik azokat, ez árvíz esetén gátszakadáshoz vezethet. Ausztriában ez ellen úgy védekeznek, hogy a partoldalba 20–30 cm mélyen vastag acélhálót fektetnek végig. Elképzelhető, hogy egyes partszakaszokon szükség lesz hasonló védekezésre. Főleg a téli időszakban lehetnek számottevő fadöntéseik. Amennyiben a vízpart közvetlen közelében gazdasági hasznosítású erdők (vagy szántók) állnak, gazdasági kárt okozhatnak. Egyszerű megoldás a vízparti fásszárú növényzetet legalább 20–30 méter szélességben hasznosítás nélkül, érintetlenül meghagyni, ezzel a kártétel minimálisra csökkenthető.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

A területet érintő, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) keretében zajló kutatásokat továbbra is folytatni kell, lehetőség szerint a 2015 óta újra működő Dráva-monitoring programmal együtt. A jelen munka elkészítéséhez elvégzett élőhelyterképezést és széles körű zoológiai és botanikai felméréseket a fenntartási terv felülvizsgálatai előtt célszerű újra elvégezni. A jelölő fajok és élőhelyek tekintetében minimálisan hat évente (a közösségi jelentőségű fajokról és élőhelyekről az Európai Unió felé benyújtandó jelentések periódusainak megfelelően) el kell végezni az állományok és területek felmérését.

A nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*) szálláshelyek tucatjait használhatja, ezért ezen a területen a szálláshelyeinek keresésére nem érdemes kutatási erőforrást felhasználni. Akusztikus módszerekkel az állomány jól monitorozható, ezért az állományváltozás követése szükséges legalább hatéves periódusokban.

A tavi denevér (*Myotis dasycneme*) szálláshelyeinek felderítése az állatok befogásával és rádiós nyomkövetésükkel és az előfordulási helyeinek környékén lévő épületek szisztematikus átvizsgálásával történhet. Fontos lenne a faj állományának monitorozása is, melyre a legalkalmasabb az akusztikus felmérés, esetlegesen kiegészítve kiemelt pontokon reflektoros vizuális számolással.

A jelölő halfajok monitorozására taxonokra kidolgozott módszerek szükségesek, a közösségi szintű, NBmR-ben használt módszertan csak részben elégíti ki ezen fajok populációnak a méretéről szükséges információhiányt.

- Ingola fajok (*Eudontomyzon spp.*), leánykancér (*Rutilus pigus*), balin (*Aspius aspius*), halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*), magyar bucó (*Zingel zingel*) fajok esetében: elsősorban vízben gázolva a litorális zónában, az 0,5-1 méternél nem mélyebb sodrott, sóderes és homokos aljzatú mederszakaszokon elektromos halászgéppel folytatott adatgyűjtés, legalább két eltérő aspektusban. A fenéklakó, áramláskedvelő halfajokra elektromos halászgéppel kombinált mélységi mintavételi eszköz (elektromos kece) is alkalmazható.
- Halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), vágó csík (*Cobitis taenia*): eredményes módszer lehet a 60-80 cm-nél nem mélyebb, áttetsző, homokos és agyagos aljzatú mederszakaszokon a vízben történő gázolással, elektromos halászgéppel folytatott adatgyűjtés, legalább két eltérő aspektusban, bármely napszakban.
- Ingola fajok (*Eudontomyzon spp.*), szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*), magyar bucó (*Zingel zingel*): elsősorban a litorális zónában a partvédelmi kövezésen csónakból vagy gyalogosan nappali időszakban elektromos halászgéppel végzett adatgyűjtés, legalább két eltérő aspektusban.
- Ingola fajok (*Eudontomyzon spp.*), vágó csík (*Cobitis taenia*): a főmeder és mellékágak finom üledékekkel, homokkal borított részein, lehetőleg átlátszó vízben, csónakból vagy vízben történő gázolással, elektromos halászgéppel folytatott adatgyűjtés legalább két eltérő aspektusban, nappali időszakban.
- Lápi póc (*Umbra krameri*), réti csík (*Misgurnus fossilis*): a korábban és jelenleg ismert, valamint a potenciálisan figyelembe vehető élőhelyek elektromos halászgéppel történő monitorozása tavaszi és őszi időszakban.

3.2.5. Mellékletek

Térképek:

1. A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007) átnézeti térképe (2020)
2. A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007) kezelési egységeinek térképe (2020)

Táblázat:

A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007) egyes kezelési egységeihez tartozó földrészletek és erdőrészletek táblázatát ld. a mellékletben.

(A táblázat térinformatikai leválogatással készült, adatai tájékoztató jellegűek. Mivel a kezelési egységek nem igazodnak földrészlet- vagy erdőrészlet határhoz, ezért egy részlet több kezelési egységhez is tartozhat, illetve minimális átfedés esetén is megjelenítésre kerül az adott kezelési egységnél.)

A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007)
átnézeti térképe (2020)

Jelmagyarázat

- Közigazgatási határok
- Kelet-Dráva Natura 2000 terület

0 5 10 km

Alaptérkép: Google satellite

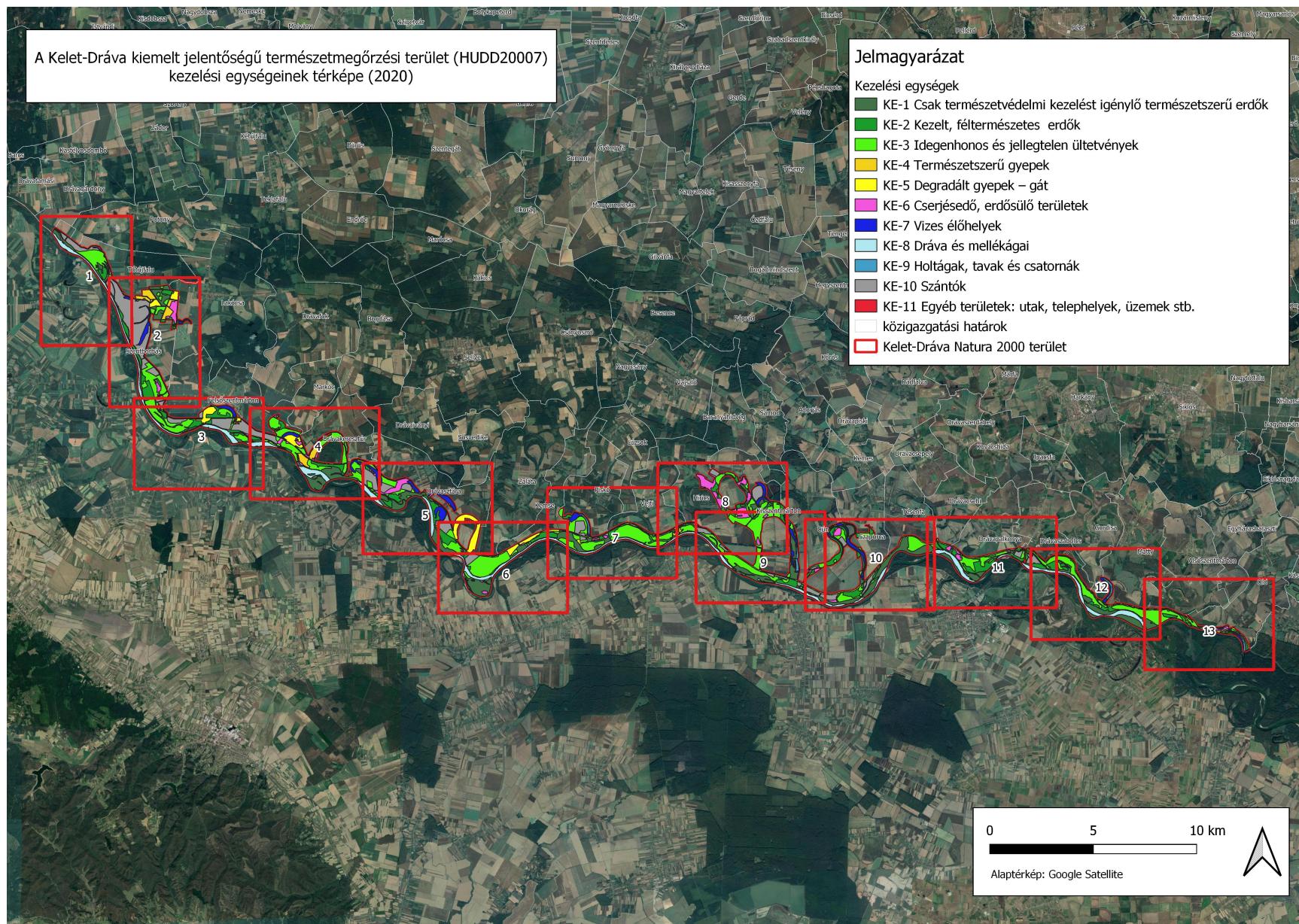

A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007)
kezelési egységeinek térképe (2020)

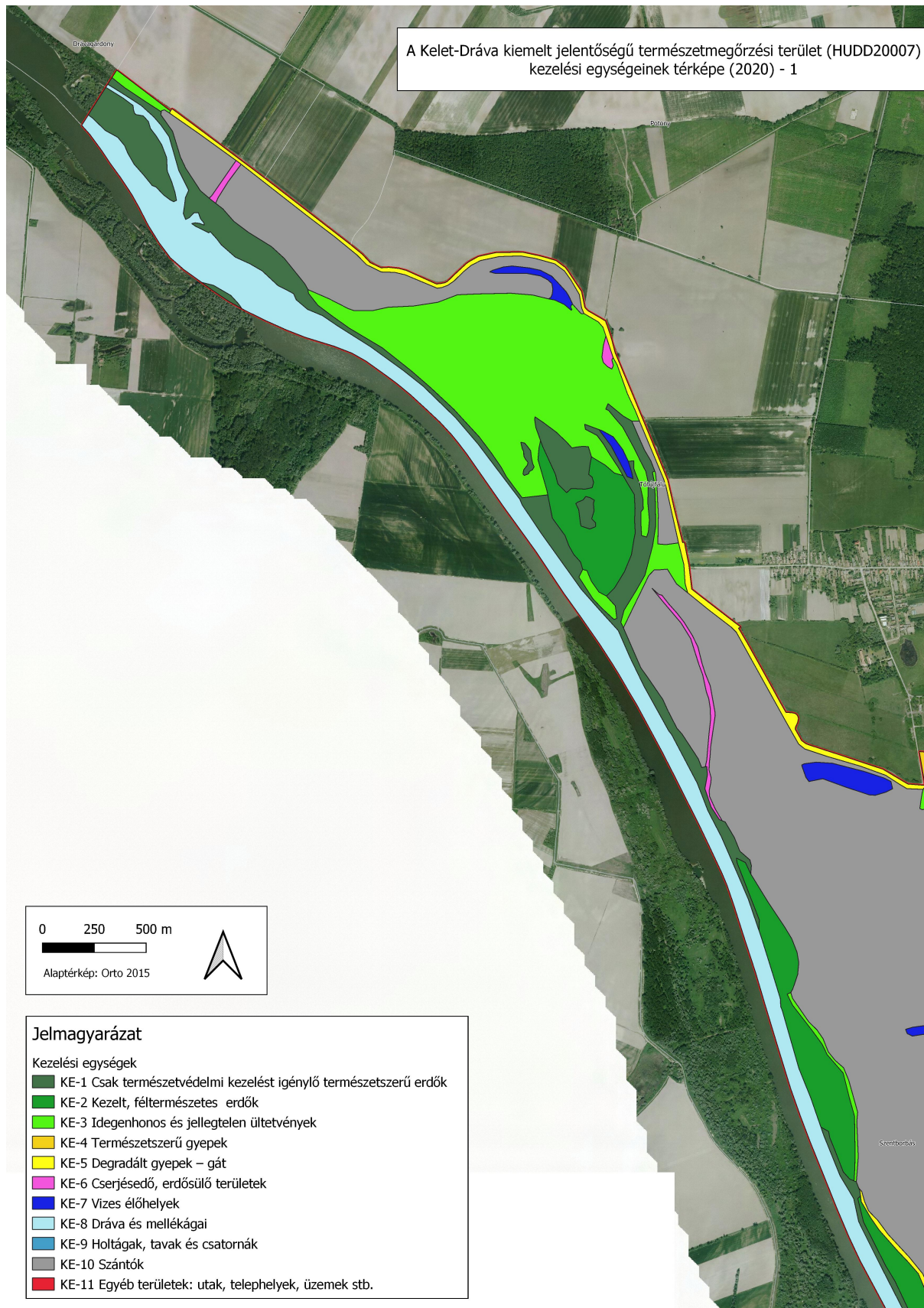
Jelmagyarázat

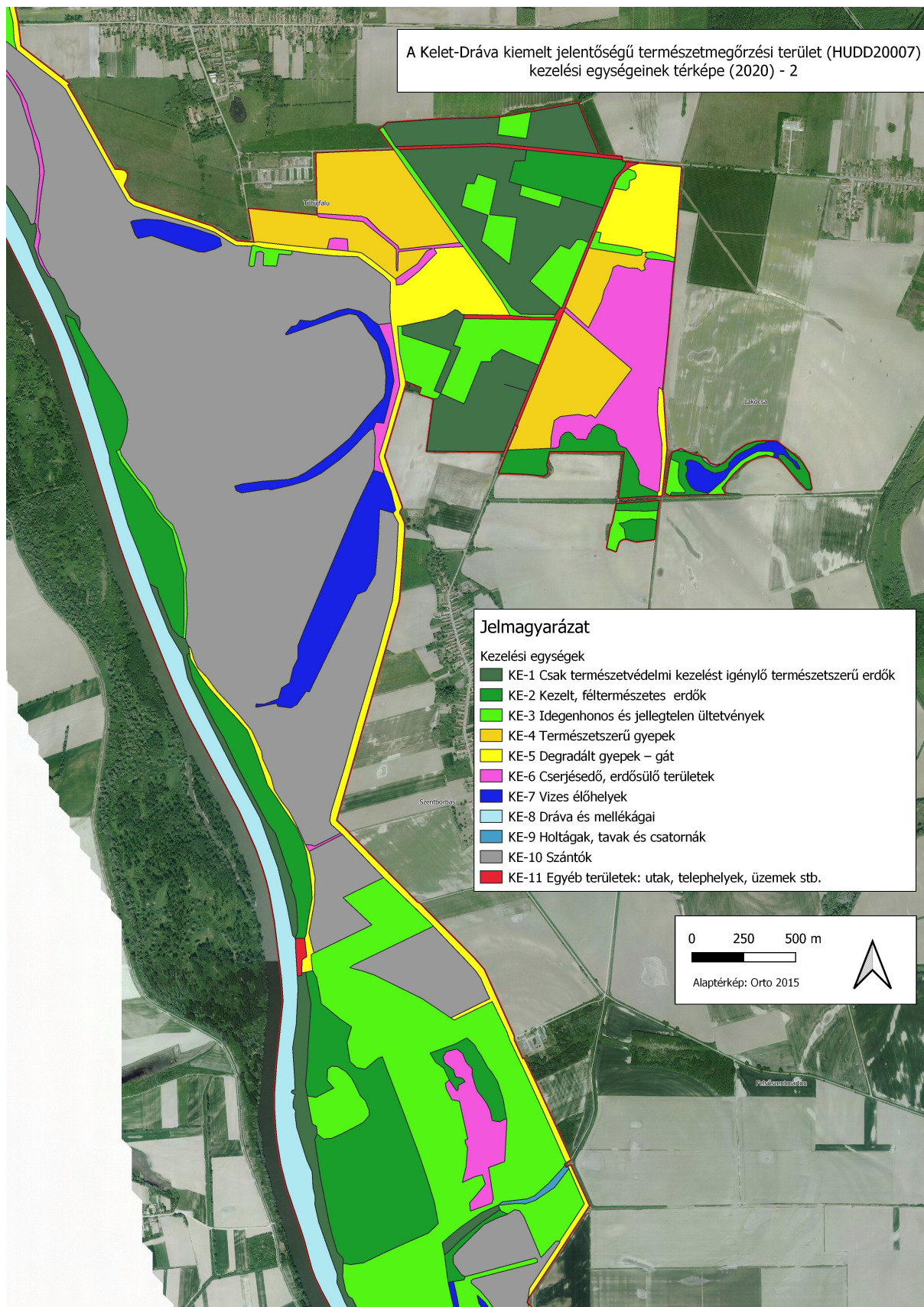
Kezelési egységek

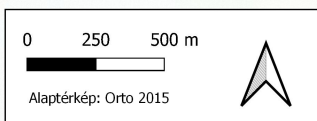
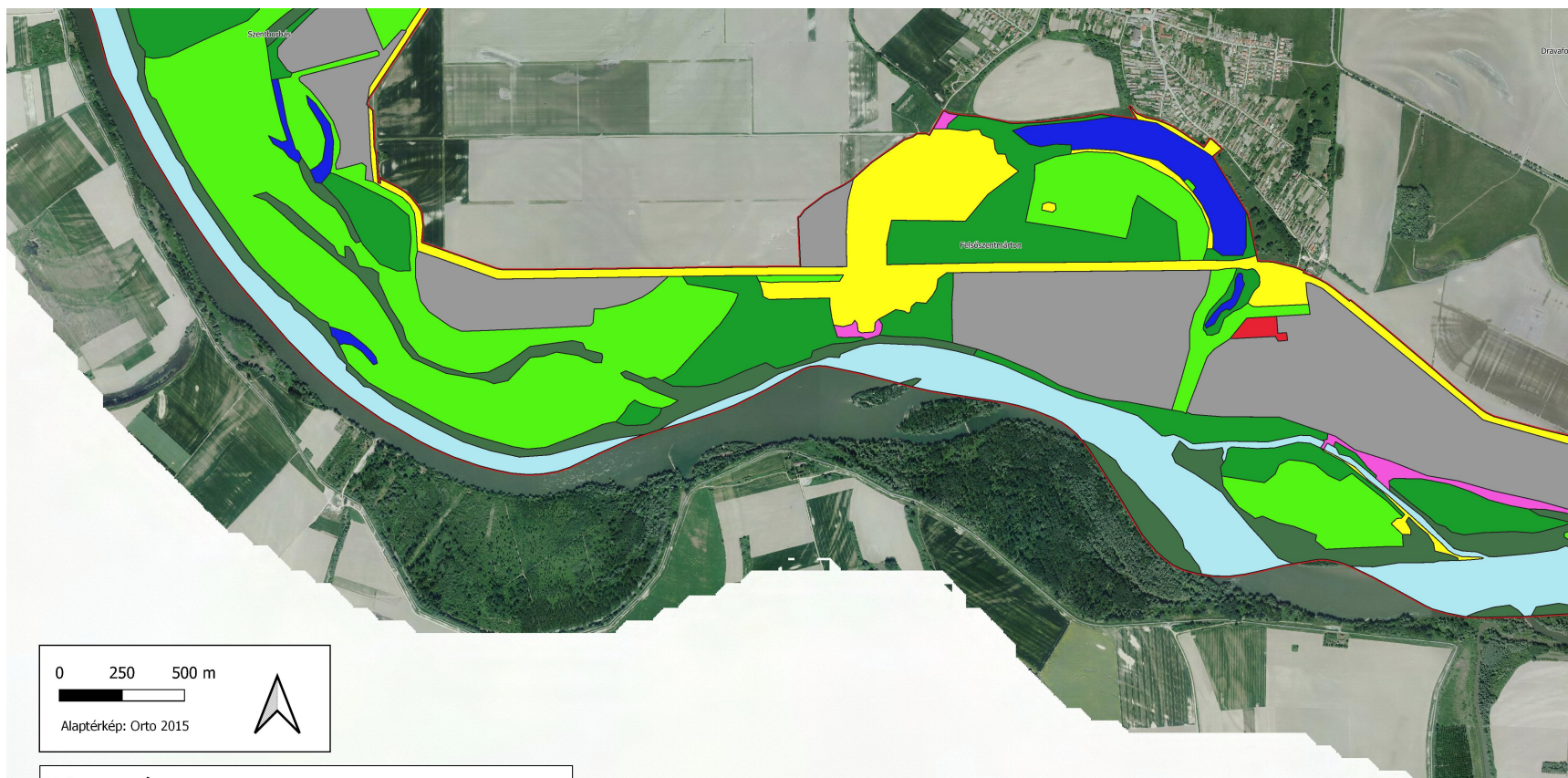
- KE-1 Csak természetvédelmi kezelést igénylő természetserű erdők
- KE-2 Kezelt, féltermészetes erdők
- KE-3 Idegenhonos és jellegtelen ültetvények
- KE-4 Természetserű gyepek
- KE-5 Degradált gyepek – gát
- KE-6 Cserjésedő, erdősülő területek
- KE-7 Vizes élőhelyek
- KE-8 Dráva és mellékágai
- KE-9 Holtágak, tavak és csatornák
- KE-10 Szántók
- KE-11 Egyéb területek: utak, telephelyek, üzemek stb.
- közigazgatási határok
- Kelet-Dráva Natura 2000 terület

A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007)
kezelési egységeinek térképe (2020) - 1

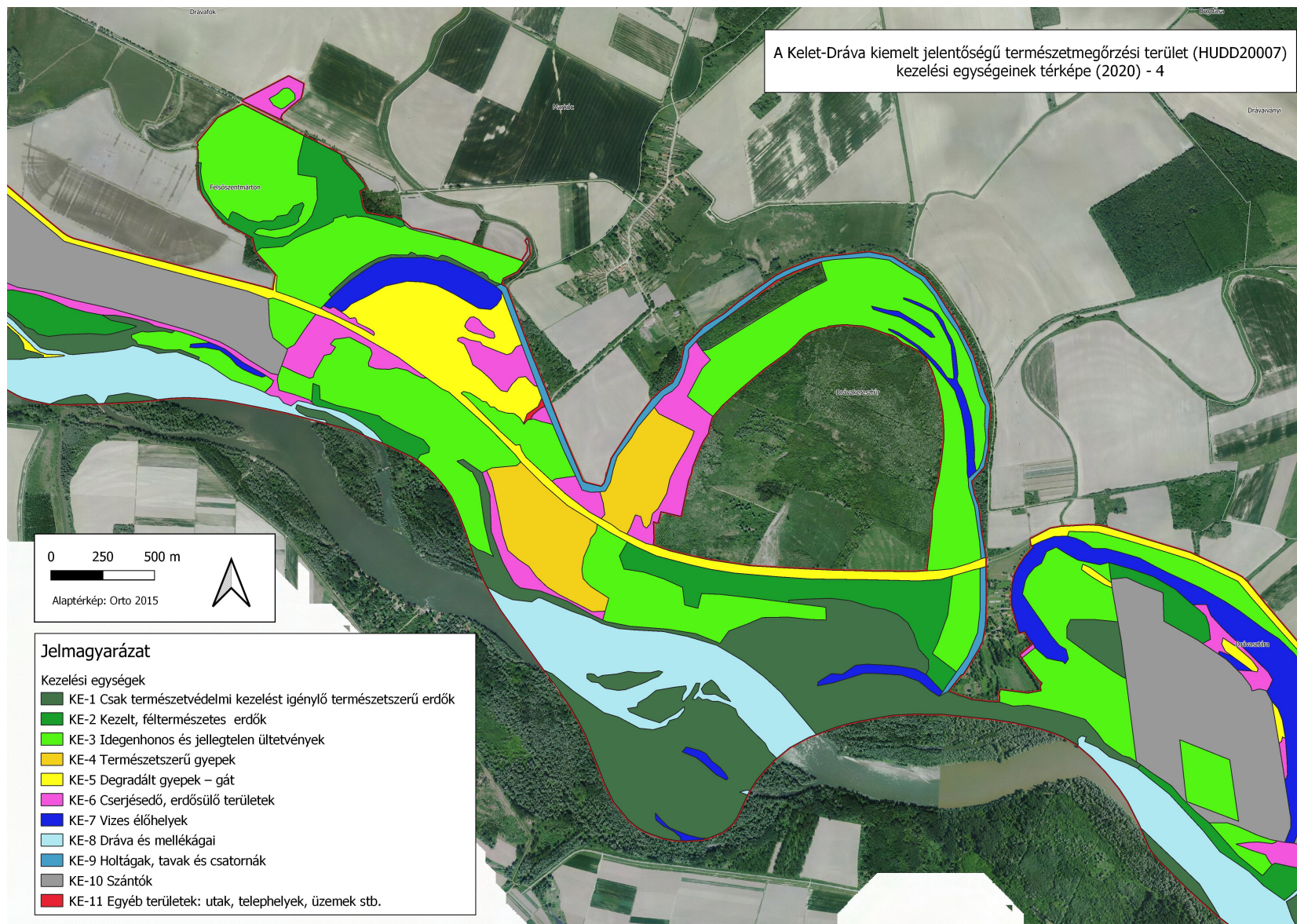

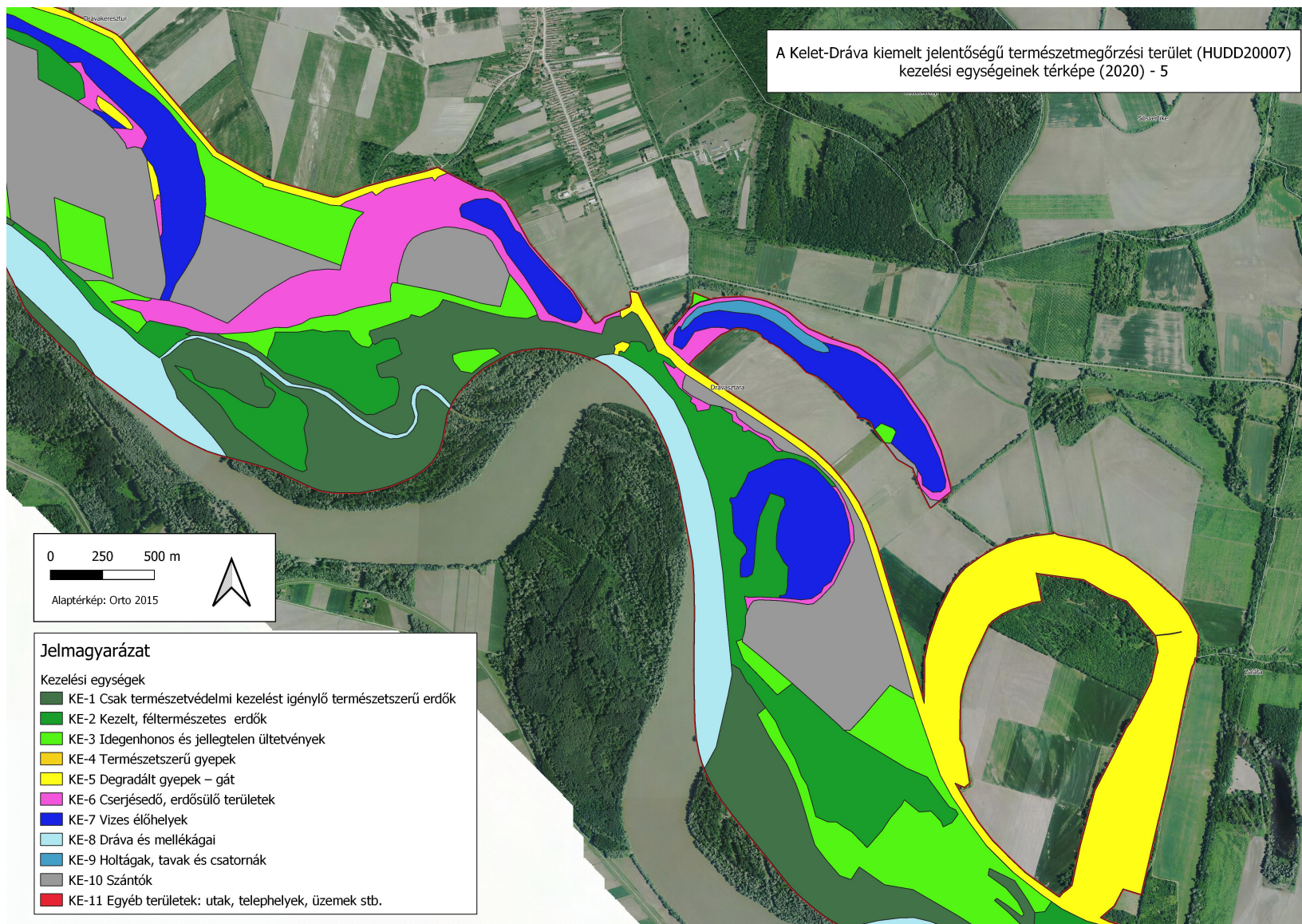
Jelmagyarázat

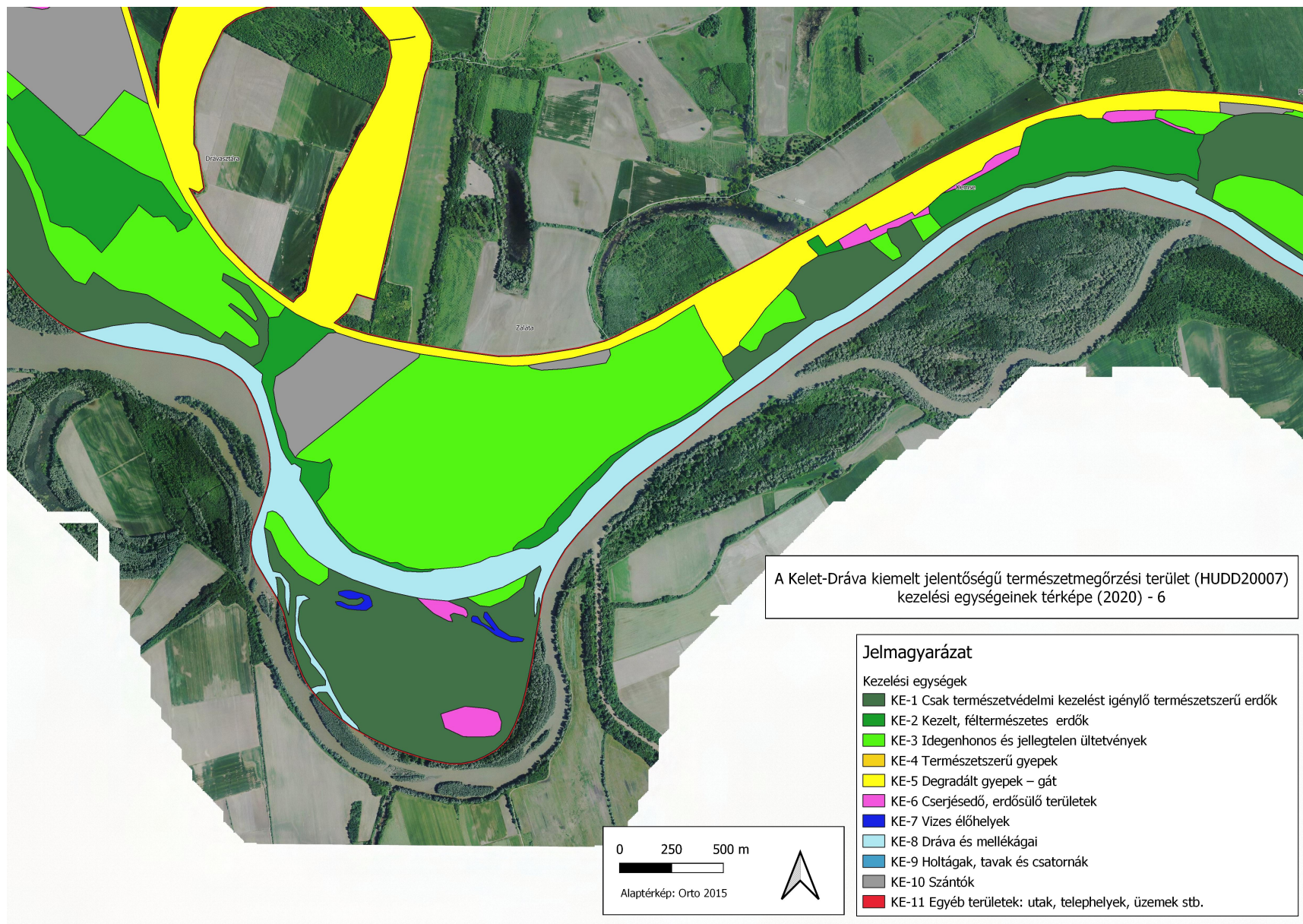
Kezelési egységek

- KE-1 Csak természetvédelmi kezelést igénylő természetsterű erdők
- KE-2 Kezelt, féltermészetes erdők
- KE-3 Idegenhonos és jellegtelen ültetvények
- KE-4 Természetsterű gyepek
- KE-5 Degradált gyepek – gát
- KE-6 Cserjésedő, erdőszülő területek
- KE-7 Vizes élőhelyek
- KE-8 Dráva és mellékágai
- KE-9 Holtágak, tavak és csatornák
- KE-10 Szántók
- KE-11 Egyéb területek: utak, telephelyek, üzemek stb.

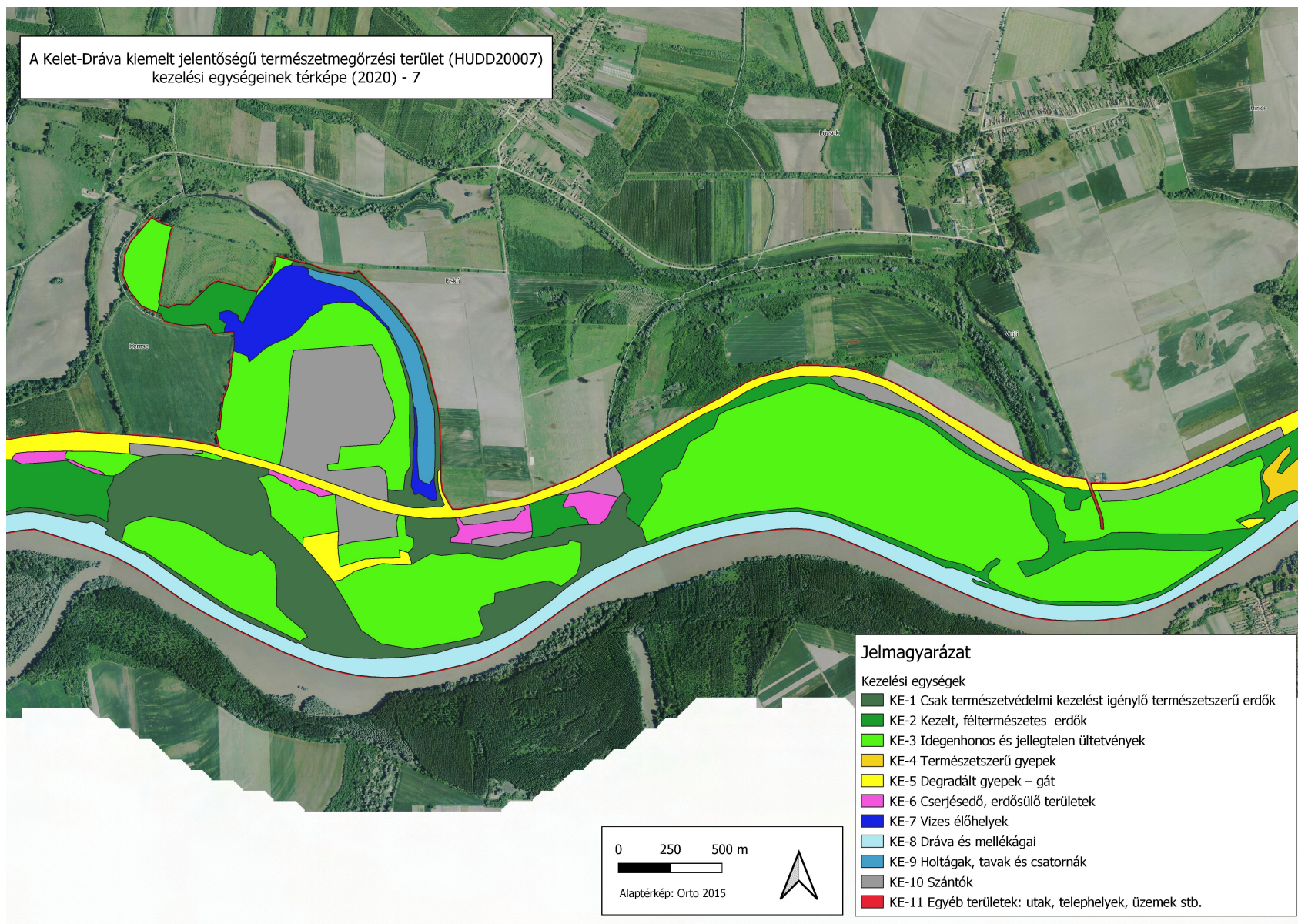
A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007)
kezelési egységeinek térképe (2020) - 3

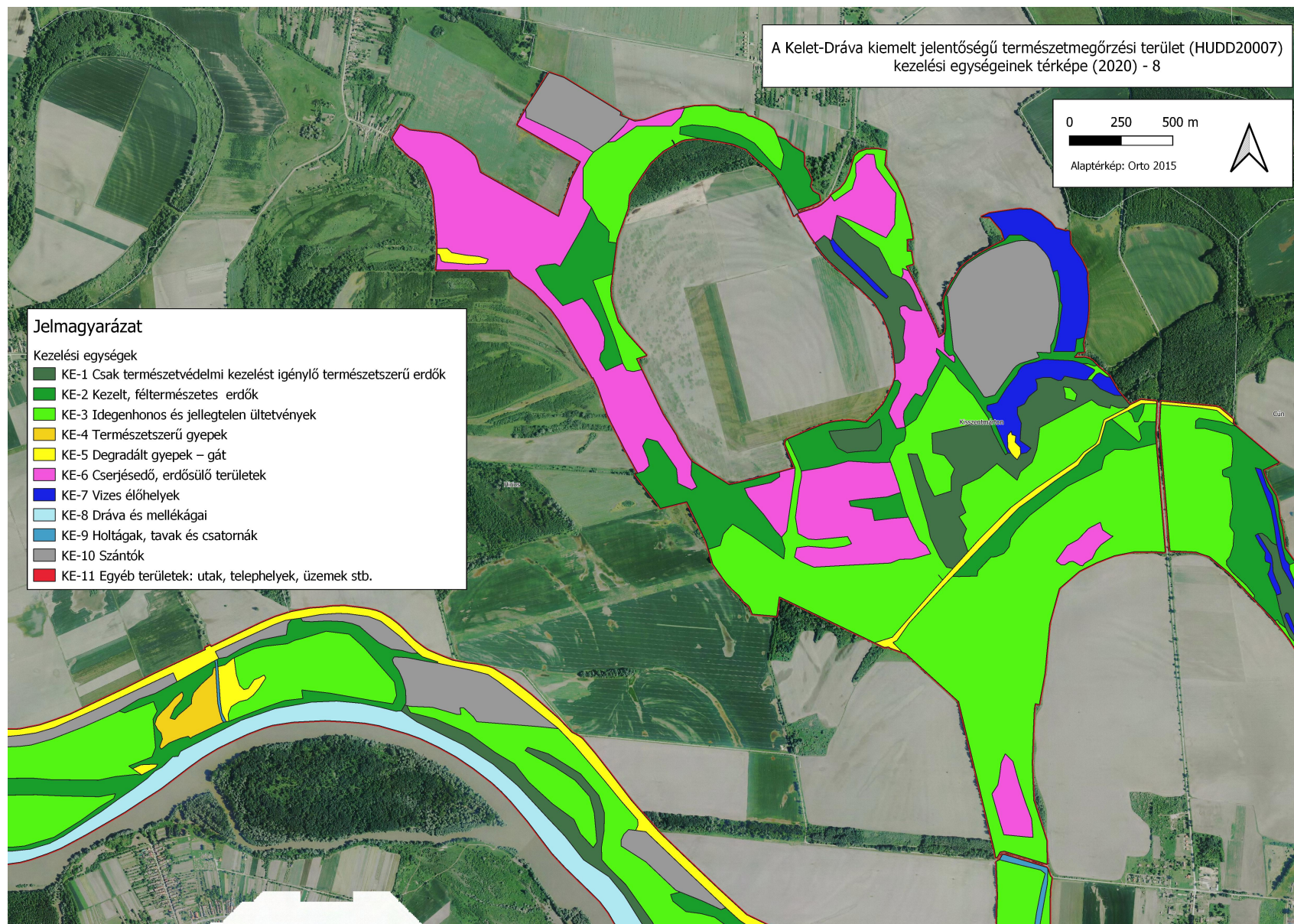

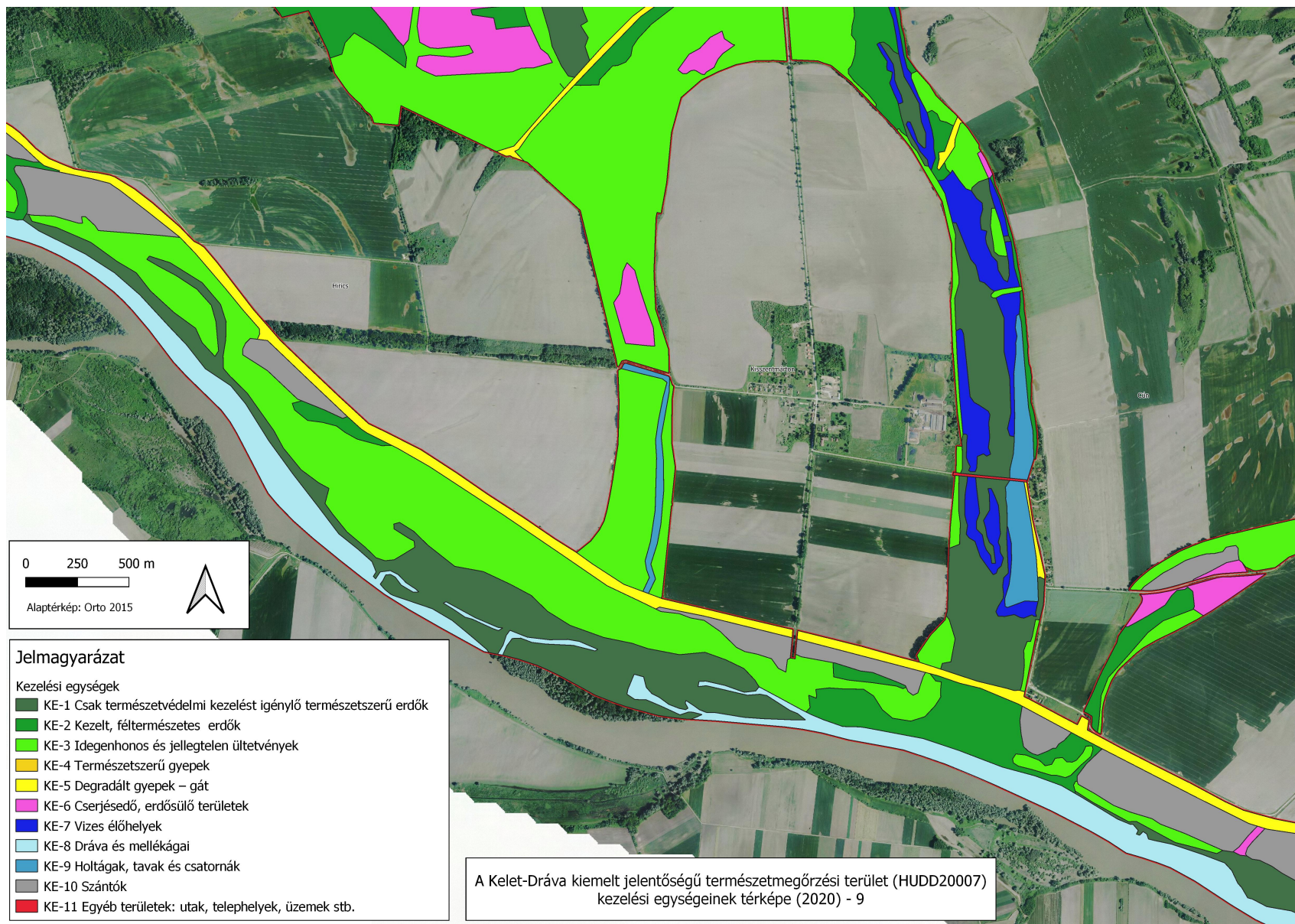

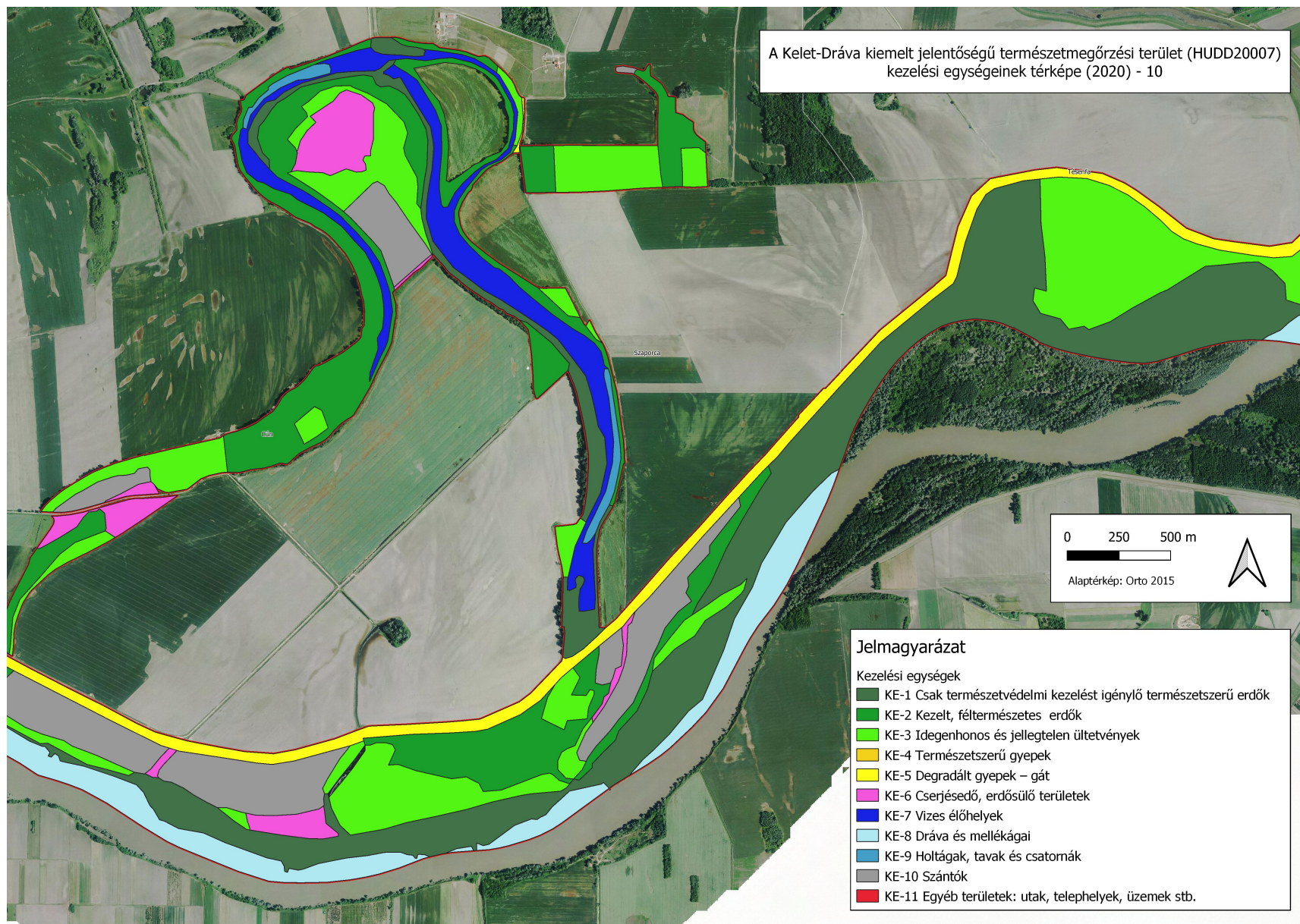

A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007) kezelési egységeinek térképe (2020) - 7

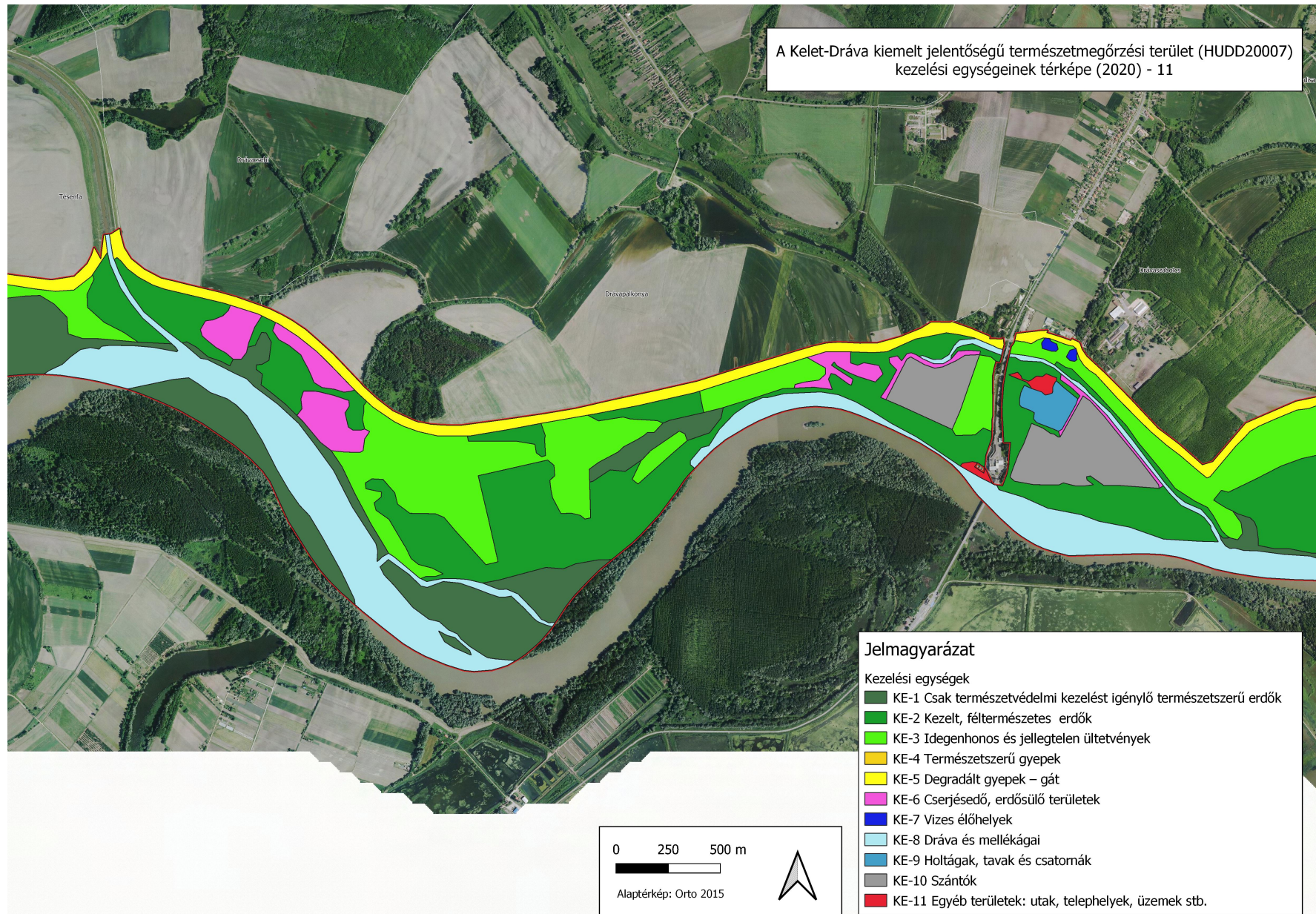

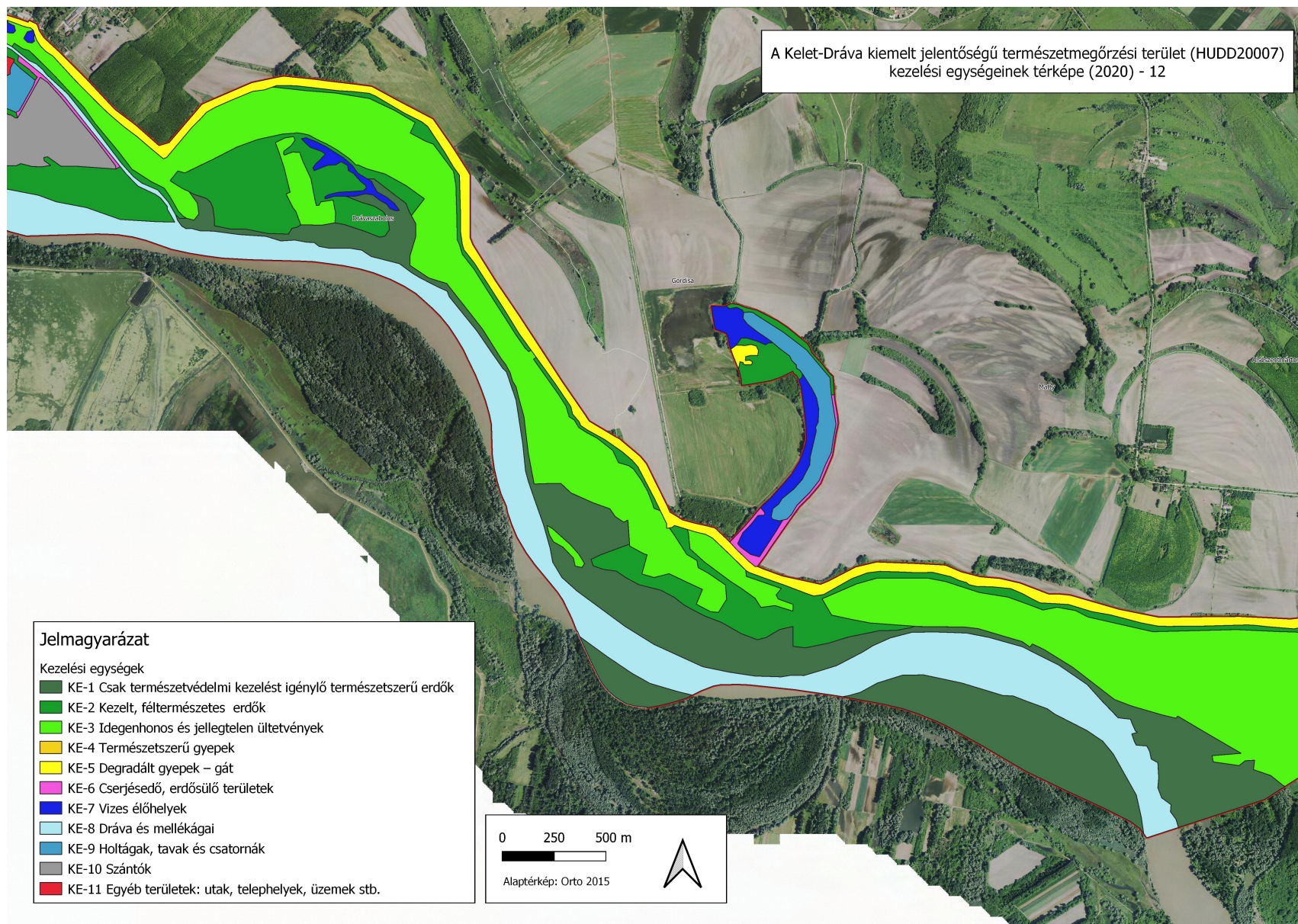

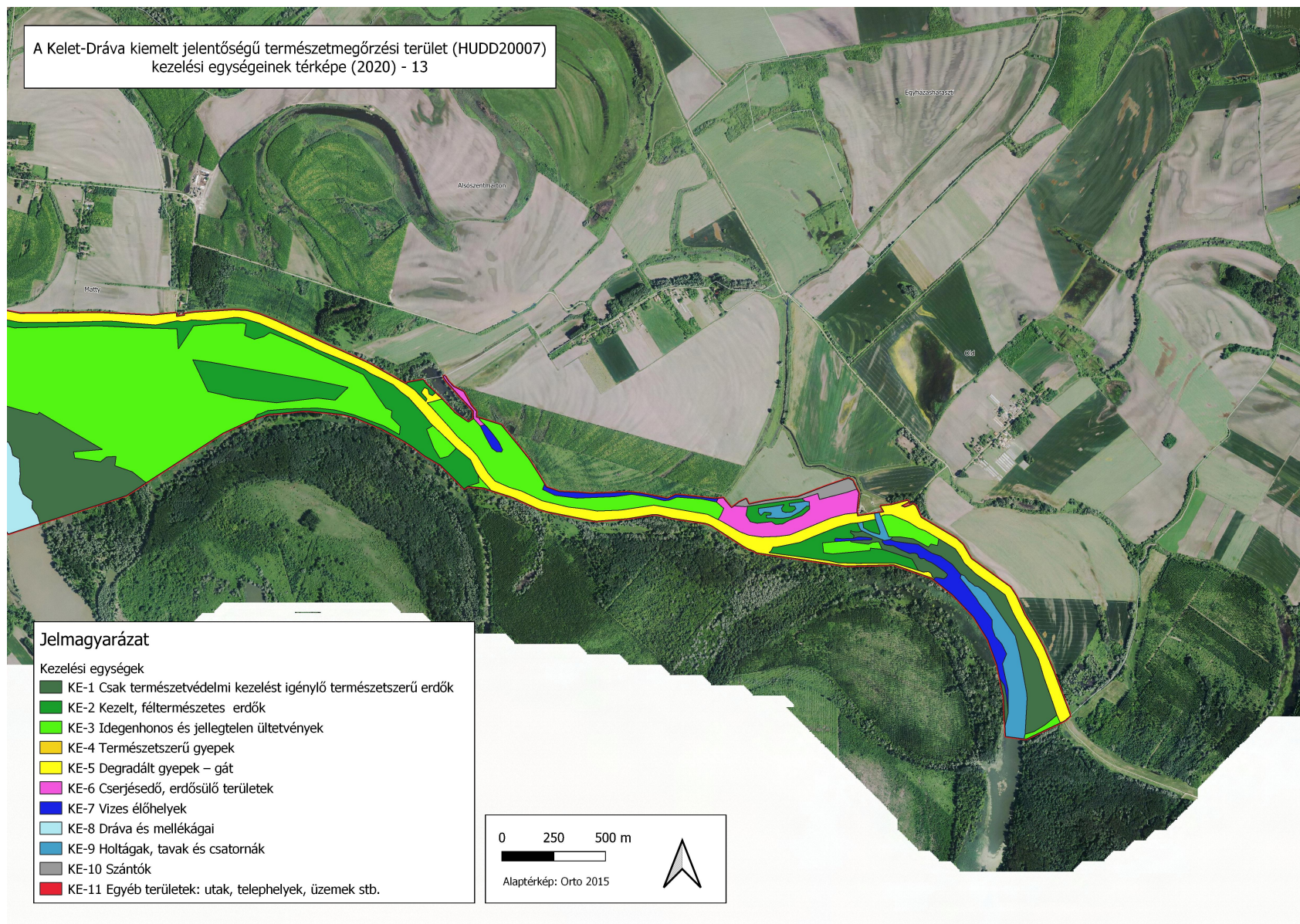

A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007) kezelési egységeinek térképe (2020) - 11

A Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUDD20007)
kezelési egységeinek térképe (2020) - 13

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (Ha)	Érintett hrsz-ek	Érintett erdőrészletek
KE-1	Csak természetvédelmi kezelést igénylő természetszerű erdők	1073,6	Cún, 0148/3, 0148/4, 0148/5, 0157/, 0158/3a, 0158/3b, 0158/3c, 0158/4, 0171/2, 0171/3, 0192/, 0193/, 0194/, 0195/, 0196/a, 0196/b, 0196/c, 0196/d, 0208/2, 0209/, 0219/2, 0220/a, 0220/c, 0221/, 0222/, 0226/d, Drávacsehi, 080/2, 080/3, 081/2, 082/1, 082/2, 083/, Drávakeresztúr, 0101/1, 0101/2, 0103/, 0104/1, 0104/2, 0104/4, 0107/1, 0108/, 0155/, 0176/, 0179/2, 0179/3, 0179/4, 0179/5, 0182/, 0183/2, 0183/3, 0183/4, 0183/5, 0184/2, 0185/4, 0185/5, 087/3, 092/5, 098/, 099/, Drávapalkonya, 050/, 051/, 052/1, 052/11, 052/12, 052/2, 052/4, 052/6, 052/7, 058/1, 059/, 060/1, 060/7, 060/9, Drávaszabolcs, 091/5, 092/a, 092/b, 092/c, 093/1a, 093/1b, 093/1c, 094/, 095/1, 095/2, Drávasztára, 0194/3, 0218/1, 0219/1, 0220/1, 0238/1a, 0238/1b, 0239/, 0240/, 0241/, 0242/, 0243/, 0244/, 0245/1, 0245/2, 0254/, 0293/2, 0297/, 0301/, 0311/, 0312/, 0314/, 0384/2, 0384/22, 0384/23, 0384/24, 0384/25, 0384/26, 0384/3, 0384/4, 0396/, 0397/, 0402/, 0403/, 0406/, 0407/1, 0411/, 0413/1, 0413/2, Felsőszentmárton, 0183/9, 0198/2, 0198/24, 0198/25, 0198/26, 0291/, 0293/3, 0294/, 0295/2, 0295/3, 0296/, 0297/, 0298/2, 0298/3, 054/19, 054/20, 054/21, Gordisa, 0127/, 0128/, 0129/a, 0129/b, Hirics, 0117/1, 0120/, 0121/, 0122/b, 0122/c, 0123/, 0124/, 0125/a, 0125/b, 0125/c, 0126/, 0131/, 0132/, 0133/, 0134/, 0140/a, Kemse, 0100/2, 0102/13, 0104/17, 0104/19, 076/10, 080/, 081/, 082/, 083/, 084/, 085/, 086/1, 096/1, 097/, 098/1, 099/2, Kisszentmárton, 0106/a, 0128/c, 0128/d, 0129/1, 0129/2, 0130/, 0131/1a, 0131/1b, 0131/2, 0131/3, 0132/a, 0132/b, 0132/c, 0133/, 0134/a, 0134/b, 0135/, 0136/1, 0136/2, 0137/1a, 0137/1b, 0138/1, 0139/, 0140/1, 0155/, 0212/, 0213/, 0215/, 0221/, 0222/, 0223/, 0224/, 0225/, 0226/, 0227/a, 0227/b, 030/8, 034/, 035/3, 035/4, 035/5, 043/, 044/, 064/1, 066/, 067/, 069/a, 069/b, 070/, 071/, 072/a, 072/b, 073/, 074/a, 074/b, 075/, 076/2, 076/4, 076/6, 077/a, 077/b, Lakócsa, 06/1, 09/1, 09/2, 010/, 08/, Matty, 0101/, 0102/, 0109/, 0110/, 0111/, 088/, 090/, 092/, 093/, 095/, 096/, 098/, Old, 075/1, 075/2, 076/, 077/, 078/, 079/a, 079/b, Piskó, 064/2, 079/, 080/, 085/1, 085/2, 086/, 087/, 088/1, 088/2, 088/3, 089/, 090/, 091/, 092/, 094/1, 095/1, 095/2, 096/10, 096/11, 096/2, 096/3, 096/4, 096/6a, 096/6b, 096/8, Szaporca, 0198/a, 0198/b, 0198/c, 0199/, 0225/1, 0225/2, 0230/a, 0230/b, 0230/c, 0230/d, 0230/f, 0230/g, 0230/h, 0232/, 0233/, 0234/, 0236/, 0237/, 0238/, 0240/a, 0240/b, 0240/c, 0241/, 0242/, 0243/, 0244/, 0245/, 0246/, 0247/, Szentborbás, 022/, 034/b, 039/, 040/, 041/1a, 041/1b, 041/1c, 041/2, 041/3, 042/1, 042/2, 048/, 050/3b, 051/a, 051/b, 052/, 053/, 054/, 055/, Tésenfa, 082/3, 082/4, 083/1, 083/2, 084/1, 084/2, 084/3, 084/4, Tótújfalu, 0103/, 0106/, 0107/, 0108/, 0109/1, 0109/2, 0110/1, 0110/2, 0112/, 0113/1, 0113/2, 0113/3, 0113/4, 0114/1, 0114/2, 0114/3a, 055/a, 06/, 061/a, 061/b, 080/5a, 080/5b, 083/, 084/, 085/a, 085/b, 086/, 097/1a, Zaláta, 0224/2, 0224/3, 0224/4, 0227/, 0228/, 0229/1, 0229/2, 0230/	Cún, 10A, 21B, 24B, 24C, 24E, 24F, 24G, 25A, 25B, 27A, 29B, 29C, 38C, 38TN, 39C, 39D, 39TN, Drávagárdony, 2H, Drávakeresztúr, 11A, 11B, 11C, 11D, 11E, 11F, 11G, 11VI 1, 11VI 2, 12A, 12B, 12D, 12VI 1, 12VI 2, 12VI 3, 13A, 23J, 23S, 23U, 23V, 23W, 23X, 23Y, 25C, 25CE, 25E, 25EY 2, 25F, 25G, 25NY, 25TI 6, 25VI, 26A, 26B, 26C, 26D, 26E, 26H, 6A, 6B, 6C, 6VI 1, 6VI 2, Drávapalkonya, 22A, 22G, 22I, 22J, 22K, 22L, 22M, 22NY, 23D, 23E, 23G, 23NY, 23VI, 24A, 24B, 24C, 24D, 24H, 24I, 24J, 24K, 24VI 1, 24VI 2, 25A, 25B, 26A, 27C, 27D, 28C, Drávaszabolcs, 18B, 18G, 18H, 18I, 18J, 18TI, 22A, 23A, 3C, 3D, 3VI, 4A, 4C, 4NY, 5C, 5D, 5E, 5F, 5G, 5H, 5I, 5J, 5K, 5L, 5M, 5N, 5O, 5P, 5Q, 5R, 5S, 5T, 5U, 5V, 5W, 5X, 5Y, 5Z, 5AA, 5AB, 5AC, 5AD, 5AE, 5AF, 5AG, 5AH, 5AI, 5AJ, 5AK, 5AL, 5AM, 5AN, 5AO, 5AP, 5AQ, 5AR, 5AS, 5AT, 5AU, 5AV, 5AW, 5AX, 5AY, 5AZ, 5BA, 5BB, 5BC, 5BD, 5BE, 5BF, 5BG, 5BH, 5BI, 5BJ, 5BK, 5BL, 5BM, 5BN, 5BO, 5BP, 5BQ, 5BR, 5BS, 5BT, 5BU, 5BV, 5BW, 5BX, 5BY, 5BZ, 5CA, 5CB, 5CC, 5CD, 5CE, 5CF, 5CG, 5CH, 5CI, 5CJ, 5CK, 5CL, 5CM, 5CN, 5CO, 5CP, 5CQ, 5CR, 5CS, 5CT, 5CU, 5CV, 5CW, 5CX, 5CY, 5CZ, 5DA, 5DB, 5DC, 5DD, 5DE, 5DF, 5DG, 5DH, 5DI, 5DJ, 5DK, 5DL, 5DM, 5DN, 5DO, 5DP, 5DQ, 5DR, 5DS, 5DT, 5DU, 5DV, 5DW, 5DX, 5DY, 5DZ, 5EA, 5EB, 5EC, 5ED, 5EE, 5EF, 5EG, 5EH, 5EI, 5EJ, 5EK, 5EL, 5EM, 5EN, 5EO, 5EP, 5EQ, 5ER, 5ES, 5ET, 5EU, 5EV, 5EW, 5EX, 5EY, 5EZ, 5FA, 5FB, 5FC, 5FD, 5FE, 5FF, 5FG, 5FH, 5FI, 5FJ, 5FK, 5FL, 5FM, 5FN, 5FO, 5FP, 5FQ, 5FR, 5FS, 5FT, 5FU, 5FV, 5FW, 5FX, 5FY, 5FZ, 5GA, 5GB, 5GC, 5GD, 5GE, 5GF, 5GG, 5GH, 5GI, 5GJ, 5GK, 5GL, 5GM, 5GN, 5GO, 5GP, 5GQ, 5GR, 5GS, 5GT, 5GU, 5GV, 5GW, 5GX, 5GY, 5GZ, 5HA, 5HB, 5HC, 5HD, 5HE, 5HF, 5HG, 5HI, 5HJ, 5HK, 5HL, 5HM, 5HN, 5HO, 5HP, 5HQ, 5HR, 5HS, 5HT, 5HU, 5HV, 5HW, 5HX, 5HY, 5HZ, 5IA, 5IB, 5IC, 5ID, 5IE, 5IF, 5IG, 5IH, 5II, 5IJ, 5IK, 5IL, 5IM, 5IN, 5IO, 5IP, 5IQ, 5IR, 5IS, 5IT, 5IU, 5IV, 5IW, 5IX, 5IY, 5IZ, 5JA, 5JB, 5JC, 5JD, 5JE, 5JF, 5JG, 5JH, 5JI, 5JJ, 5JK, 5JL, 5JM, 5JN, 5JO, 5JP, 5JQ, 5JR, 5JS, 5JT, 5JU, 5JV, 5JW, 5JX, 5JY, 5JZ, 5KA, 5KB, 5KC, 5KD, 5KE, 5KF, 5KG, 5KH, 5KI, 5KJ, 5KL, 5KM, 5KN, 5KO, 5KP, 5KQ, 5KR, 5KS, 5KT, 5KU, 5KV, 5KW, 5KX, 5KY, 5KZ, 5LA, 5LB, 5LC, 5LD, 5LE, 5LF, 5LG, 5LH, 5LI, 5LJ, 5LK, 5LL, 5LM, 5LN, 5LO, 5LP, 5LQ, 5LR, 5LS, 5LT, 5LU, 5LV, 5LW, 5LX, 5LY, 5LZ, 5MA, 5MB, 5MC, 5MD, 5ME, 5MF, 5MG, 5MH, 5MI, 5MJ, 5MK, 5ML, 5MN, 5MO, 5MP, 5MQ, 5MR, 5MS, 5MT, 5MU, 5MV, 5MW, 5MX, 5MY, 5MZ, 5NA, 5NB, 5NC, 5ND, 5NE, 5NF, 5NG, 5NH, 5NI, 5NJ, 5NK, 5NL, 5NM, 5NO, 5NP, 5NQ, 5NR, 5NS, 5NT, 5NU, 5NV, 5NW, 5NX, 5NY, 5NZ, 5OA, 5OB, 5OC, 5OD, 5OE, 5OF, 5OG, 5OH, 5OI, 5OJ, 5OK, 5OL, 5OM, 5ON, 5OO, 5OP, 5OQ, 5OR, 5OS, 5OT, 5OU, 5OV, 5OW, 5OX, 5OY, 5OZ, 5PA, 5PB, 5PC, 5PD, 5PE, 5PF, 5PG, 5PH, 5PI, 5PJ, 5PK, 5PL, 5PM, 5PN, 5PO, 5PP, 5PQ, 5PR, 5PS, 5PT, 5PU, 5PV, 5PW, 5PX, 5PY, 5PZ, 5QA, 5QB, 5QC, 5QD, 5QE, 5QF, 5QG, 5QH, 5QI, 5QJ, 5QK, 5QL, 5QM, 5QN, 5QO, 5QP, 5QQ, 5QR, 5QS, 5QT, 5QU, 5QV, 5QW, 5QX, 5QY, 5QZ, 5RA, 5RB, 5RC, 5RD, 5RE, 5RF, 5RG, 5RH, 5RI, 5RJ, 5RK, 5RL, 5RM, 5RN, 5RO, 5RP, 5RQ, 5RR, 5RS, 5RT, 5RU, 5RV, 5RW, 5RX, 5RY, 5RZ, 5SA, 5SB, 5SC, 5SD, 5SE, 5SF, 5SG, 5SH, 5SI, 5SJ, 5SK, 5SL, 5SM, 5SN, 5SO, 5SP, 5SQ, 5SR, 5SS, 5ST, 5SU, 5SV, 5SW, 5SX, 5SY, 5SZ, 5TA, 5TB, 5TC, 5TD, 5TE, 5TF, 5TG, 5TH, 5TI, 5TJ, 5TK, 5TL, 5TM, 5TN, 5TO, 5TP, 5TQ, 5TR, 5TS, 5TT, 5TU, 5TV, 5TW, 5TX, 5TY, 5TZ, 5UA, 5UB, 5UC, 5UD, 5UE, 5UF, 5UG, 5UH, 5UI, 5UJ, 5UK, 5UL, 5UM, 5UN, 5UO, 5UP, 5UQ, 5UR, 5US, 5UT, 5UU, 5UV, 5UW, 5UX, 5UY, 5UZ, 5VA, 5VB, 5VC, 5VD, 5VE, 5VF, 5VG, 5VH, 5VI, 5VJ, 5VK, 5VL, 5VM, 5VN, 5VO, 5VP, 5VQ, 5VR, 5VS, 5VT, 5VU, 5VV, 5VW, 5VX, 5VY, 5VZ, 5WA, 5WB, 5WC, 5WD, 5WE, 5WF, 5WG, 5WH, 5WI, 5WJ, 5WK, 5WL, 5WM, 5WN, 5WO, 5WP, 5WQ, 5WR, 5WS, 5WT, 5WU, 5WV, 5WW, 5WX, 5WY, 5WZ, 5XA, 5XB, 5XC, 5XD, 5XE, 5XF, 5XG, 5XH, 5XI, 5XJ, 5XK, 5XL, 5XM, 5XN, 5XO, 5XP, 5XQ, 5XR, 5XS, 5XT, 5XU, 5XV, 5XW, 5XX, 5XY, 5XZ, 5YA, 5YB, 5YC, 5YD, 5YE, 5YF, 5YG, 5YH, 5YI, 5YJ, 5YK, 5YL, 5YM, 5YN, 5YO, 5YP, 5YQ, 5YR, 5YS, 5YT, 5YU, 5YV, 5YW, 5YX, 5YY, 5YZ, 5ZA, 5ZB, 5ZC, 5ZD, 5ZE, 5ZF, 5ZG, 5ZH, 5ZI, 5ZJ, 5ZK, 5ZL, 5ZM, 5ZN, 5ZO, 5ZP, 5ZQ, 5ZR, 5ZS, 5ZT, 5ZU, 5ZV, 5ZW, 5ZX, 5ZY, 5ZZ, 6A, 6B, 6C, 6D, 6E, 6F, 6G, 6H, 6I, 6J, 6K, 6L, 6M, 6N, 6O, 6P, 6Q, 6R, 6S, 6T, 6U, 6V, 6W, 6X, 6Y, 6Z, 7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 7F, 7G, 7H, 7I, 7J, 7K, 7L, 7M, 7N, 7O, 7P, 7Q, 7R, 7S, 7T, 7U, 7V, 7W, 7X, 7Y, 7Z, 8A, 8B, 8C, 8D, 8E, 8F, 8G, 8H, 8I, 8J, 8K, 8L, 8M, 8N, 8O, 8P, 8Q, 8R, 8S, 8T, 8U, 8V, 8W, 8X, 8Y, 8Z, 9A, 9B, 9C, 9D, 9E, 9F, 9G, 9H, 9I, 9J, 9K, 9L, 9M, 9N, 9O, 9P, 9Q, 9R, 9S, 9T, 9U, 9V, 9W, 9X, 9Y, 9Z, 10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10F, 10G, 10H, 10I, 10J, 10K, 10L, 10M, 10N, 10O, 10P, 10Q, 10R, 10S, 10T, 10U, 10V, 10W, 10X, 10Y, 10Z, 11A, 11B, 11C, 11D, 11E, 11F, 11G, 11H, 11I, 11J, 11K, 11L, 11M, 11N, 11O, 11P, 11Q, 11R, 11S, 11T, 11U, 11V, 11W, 11X, 11Y, 11Z, 12A, 12B, 12C, 12D, 12E, 12F, 12G, 12H, 12I, 12J, 12K, 12L, 12M, 12N, 12O, 12P, 12Q, 12R, 12S, 12T, 12U, 12V, 12W, 12X, 12Y, 12Z, 13A, 13B, 13C, 13D, 13E, 13F, 13G, 13H, 13I, 13J, 13K, 13L, 13M, 13N, 13O, 13P, 13Q, 13R, 13S, 13T, 13U, 13V, 13W, 13X, 13Y, 13Z, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14F, 14G, 14H, 14I, 14J, 14K, 14L, 14M, 14N, 14O, 14P, 14Q, 14R, 14S, 14T, 14U, 14V, 14W, 14X, 14Y, 14Z, 15A, 15B, 15C, 15D, 15E, 15F, 15G, 15H, 15I, 15J, 15K, 15L, 15M, 15N, 15O, 15P, 15Q, 15R, 15S, 15T, 15U, 15V, 15W, 15X, 15Y, 15Z, 16A, 16B, 16C, 16D, 16E, 16F, 16G, 16H, 16I, 16J, 16K, 16L, 16M, 16N, 16O, 16P, 16Q, 16R, 16S, 16T, 16U, 16V, 16W, 16X, 16Y, 16Z, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17F, 17G, 17H, 17I, 17J, 17K, 17L, 17M, 17N, 17O, 17P, 17Q, 17R, 17S, 17T, 17U, 17V, 17W, 17X, 17Y, 17Z, 18A, 18B, 18C, 18D, 18E, 18F, 18G, 18H, 18I, 18J, 18K, 18L, 18M, 18N, 18O, 18P, 18Q, 18R, 18S, 18T, 18U, 18V, 18W, 18X, 18Y, 18Z, 19A, 19B, 19C, 19D, 19E, 19F, 19G, 19H, 19I, 19J, 19K, 19L, 19M, 19N, 19O, 19P, 19Q, 19R, 19S, 19T, 19U, 19V, 19W, 19X, 19Y, 19Z, 20A, 20B, 20C, 20D, 20E, 20F, 20G, 20H, 20I, 20J, 20K, 20L, 20M, 20N, 20O, 20P, 20Q, 20R, 20S, 20T, 20U, 20V, 20W, 20X, 20Y, 20Z, 21A, 21B, 21C, 21D, 21E, 21F, 21G, 21H, 21I, 21J, 21K, 21L, 21M, 21N, 21O, 21P, 21Q, 21R, 21S, 21T, 21U, 21V, 21W, 21X, 21Y, 21Z, 22A, 22B, 22C, 22D, 22E, 22F, 22G, 22H, 22I, 22J, 22K, 22L, 22M, 22N, 22O, 22P, 22Q, 22R, 22S, 22T, 22U, 22V, 22W, 22X, 22Y, 22Z, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 23F, 23G, 23H, 23I, 23J, 23K, 23L, 23M, 23N, 23O, 23P, 23Q, 23R, 23S, 23T, 23U, 23V, 23W, 23X, 23Y, 23Z, 24A, 24B, 24C, 24D, 24E, 24F, 24G, 24H, 24I, 24J, 24K, 24L, 24M, 24N, 24O, 24P, 24Q, 24R, 24S, 24T, 24U, 24V, 24W, 24X, 24Y, 24Z, 25A, 25B, 25C, 25D, 25E, 25F, 25G, 25H, 25I, 25J, 25K, 25L, 25M, 25N, 25O, 25P, 25Q, 25R, 25S, 25T, 25U, 25V, 25W, 25X, 25Y, 25Z, 26A, 26B, 26C, 26D, 26E, 26F, 26G, 26H, 26I, 26J, 26K, 26L, 26M, 26N, 26O, 26P, 26Q, 26R, 26S, 26T, 26U, 26V, 26W, 26X, 26Y, 26Z, 27A, 27B, 27C, 27D, 27E, 27F, 27G, 27H, 27I, 27J, 27K, 27L, 27M, 27N, 27O, 27P, 27Q, 27R, 27S, 27T, 27U, 27V, 27W, 27X, 27Y, 27Z, 28A, 28B, 28C, 28D, 28E, 28F, 28G, 28H, 28I, 28J, 28K, 28L, 28M, 28N, 28O, 28P, 28Q, 28R, 28S, 28T, 28U, 28V, 28W, 28X, 28Y, 28Z, 29A, 29B, 29C, 29D, 29E, 29F, 29G, 29H, 29I, 29J, 29K, 29L, 29M, 29N, 29O, 29P, 29Q, 29R, 29S, 29T, 29U, 29V, 29W, 29X, 29Y, 29Z, 30A, 30B, 30C, 30D, 30E, 30F, 30G, 30H, 30I, 30J, 30K, 30L, 30M, 30N, 30O, 30P, 30Q, 30R, 30S, 30T, 30U, 30V, 30W, 30X, 30Y, 30Z, 31A, 31B, 31C, 31D, 31E, 31F, 31G, 31H, 31I, 31J, 31K, 31L, 31M, 31N, 31O, 31P, 31Q, 31R, 31S, 31T, 31U, 31V, 31W, 31X, 31Y, 31Z, 32A, 32B, 32C, 32D, 32E, 32F, 32G, 32H, 32I, 32J, 32K, 32L, 32M, 32N, 32O, 32P, 32Q, 32R, 32S, 32T, 32U, 32V, 32W, 32X, 32Y, 32Z, 33A, 33B, 33C, 33D, 33E, 33F, 33G, 33H, 33I, 33J, 33K, 33L, 33M, 33N, 33O, 33P, 33Q, 33R, 33S, 33T, 33U, 33V, 33W, 33X, 33Y, 33Z, 34A, 34B, 34C, 34D, 34E, 34F, 34G, 34H, 34I, 34J, 34K, 34L, 34M, 34N, 34O, 34P, 34Q, 34R, 34S, 34T, 34U, 34V, 34W, 34X, 34Y, 34Z, 35A, 35B, 35C, 35D, 35E, 35F, 35G, 35H, 35I, 35J, 35K, 35L, 35M, 35N, 35O, 35P, 35Q, 35R, 35S, 35T, 35U, 35V, 35W, 35X, 35Y, 35Z, 36A, 36B, 36C, 36D, 36E, 36F, 36G, 36H, 36I, 36J, 36K, 36L, 36M, 36N, 36O, 36P, 36Q, 36R, 36S, 36T, 36U, 36V, 36W, 36X, 36Y, 36Z, 37A, 37B, 37C, 37D, 37E, 37F, 37G, 37H, 37I, 37J, 37K, 37L, 37M, 37N, 37O, 37P, 37Q, 37R, 37S, 37T, 37U, 37V, 37W, 37X, 37Y, 37Z, 38A, 38B, 38C, 38D, 38E, 38F, 38G, 38H, 38I, 38J, 38K, 38L, 38M, 38N, 38O, 38P, 38Q, 38R, 38S, 38T, 38U, 38V, 38W, 38X, 38Y, 38Z, 39A, 39B, 39C, 39D, 39E, 39F, 39G, 39H, 39I, 39J, 39K, 39L, 39M, 39N, 39O, 39P, 39Q, 39R, 39S, 39T, 39U, 39V, 39W, 39X, 39Y, 39Z, 40A, 40B, 40C, 40D, 40E, 40F, 40G, 40H, 40I, 40J, 40K, 40L, 40M, 40N, 40O, 40P, 40Q, 40R, 40S, 40T, 40U, 40V, 40W, 40X, 40Y, 40Z, 41A, 41B, 41C, 41D, 41E, 41F, 41G, 41H, 41I, 41J, 41K, 41L, 41M, 41N, 41O, 41P, 41Q, 41R, 41S, 41T, 41U, 41V, 41W, 41X, 41Y, 41Z, 42A, 42B, 42C, 42D, 42E, 42F, 42G, 42H, 42I, 42J, 42K, 42L, 42M, 42N, 42O, 42P, 42Q, 42R, 42S, 42T, 42U, 42V, 42W, 42X, 42Y, 42Z, 43A, 43B, 43C, 43D, 43E, 43F, 43G, 43H, 43I, 43J, 43K, 43L, 43M, 43N, 43O, 43P, 43Q, 43R, 43S, 43T, 43U, 43V, 43W, 43X, 43Y, 43Z, 44A, 44B, 44C, 44D, 44E, 44F, 44G, 44H, 44I, 44J, 44K, 44L, 44M, 44N, 44O, 44P, 44Q, 44R, 44S, 44T, 44U, 44V, 44W, 44X, 44Y, 44Z, 45A, 45B, 45C, 45D, 45E, 45F, 45G, 45H, 45I, 45J, 45K, 45L, 45M, 45N, 45O, 45P, 45Q, 45R, 45S, 45T, 45U, 45V, 45W, 45X, 45Y, 45Z, 46A, 46B, 46C, 46D, 46E, 46F, 46G, 46H, 46I, 46J, 46K, 46L, 46M, 46N, 46O, 46P, 46Q, 46R, 46S, 46T, 46U, 46V, 46W, 46X, 46Y, 46Z, 47A, 47B, 47C, 47D, 47E, 47F, 47G, 47H, 47I, 47J, 47K, 47L, 47M, 47N, 47O, 47P, 47Q, 47R, 47S, 47T, 47U, 47V, 47W, 47X, 47Y, 47Z, 48A, 48B, 48C, 48D, 48E, 48F, 48G, 48H, 48I, 48J, 48K, 48L, 48M, 48N, 48O, 48P, 48Q, 48R, 48S, 48T, 48U, 48V, 48W, 48X, 48Y, 48Z, 49A, 49B, 49C, 49D, 49E, 49F, 49G, 49H, 49I, 49J, 49K, 49L, 49M, 49N, 49O, 49P, 49Q, 49R, 49S, 49T, 49U, 49V, 49W, 49X, 49Y, 49Z, 50A, 50B, 50C, 50D, 50E, 50F, 50G, 50H, 50I, 50J, 50K, 50L, 50M, 50N, 50O, 50P, 50Q, 50R, 50S, 50T, 50U, 50V, 50W, 50X, 50Y, 50Z, 51A, 51B, 51C, 51D, 51E, 51F, 51G, 51H, 51I, 51J, 51K, 51L, 51M, 51N, 51O, 51P, 51Q, 51R, 51S, 51T, 51U, 51V, 51W, 51X, 51Y, 51Z, 52A, 52B, 52C, 52D, 52E, 52F, 52G, 52H, 52I, 52J, 52K, 52L, 52M, 52N, 52O, 52P, 52Q, 52R, 52S, 52T, 52U, 52V, 52W, 52X, 52Y, 52Z, 53A, 53B, 53C, 53D, 53E, 53F, 53G, 53H, 53I, 53J, 53K, 53L, 53M, 53N, 53O, 53P, 53Q, 53R, 53S, 53T, 53U, 53V, 53W, 53X, 53Y, 53Z, 54A, 54B, 54C,

		099/, Drávapalkonya, 02/3, 02/4, 036/2, 045/11, 045/21, 045/22, 045/7, 045/8, 046/, 047/1, 047/10, 047/2, 047/3, 047/4, 047/5, 047/6, 047/7, 047/8, 047/9, 048/1, 048/2, 048/3, 048/4, 048/5, 048/6, 049/3, 049/4, 050/, 051/, 052/10, 052/11, 052/12, 052/2, 052/3, 052/6, 052/7, 054/15, 054/16, 054/17, 054/2, 055/2, 056/1, 056/2, 057/, 058/1, 058/2, 059/, 060/1, 060/10, 060/2, 060/7, 060/8, 060/9, Drávaszabolcs, 0100/2, 0101/, 0102/, 0103/, 0105/1, 0105/2, 0105/5, 091/1, 091/2, 091/3, 091/5, 092/a, 092/b, 092/c, 094/, 095/1, 095/2, 096/2, 096/3, 096/4, 097/1, 097/2, 098/1, 098/2, 099/1, 099/2, Drávasztára, 0184/19, 0184/21, 0184/3, 0184/5, 0184/6, 0184/7, 0192/, 0194/1, 0194/3, 0216/, 0217/, 0218/1, 0219/1, 0220/1, 0238/1a, 0239/, 0240/, 0242/, 0243/, 0244/, 0245/1, 0246/, 0247/, 0251/1, 0251/2, 0251/3, 0252/1, 0252/3, 0252/4, 0253/2, 0253/3, 0253/4, 0253/5, 0254/, 0260/, 0264/1, 0265/1, 0266/3, 0268/10, 0268/3, 0268/5, 0268/6, 0268/7, 0268/9, 0276/1, 0288/1, 0293/2, 0314/, 0375/, 0378/, 0379/, 0384/13, 0384/14, 0384/15, 0384/2, 0384/28, 0384/3, 0384/4, 0384/5, 0384/6, 0389/, 0390/, 0393/, 0394/, 0395/, 0396/, 0397/, 0402/, 0403/, 0406/, 0407/1, 0407/2, 0413/1, Felsőszentmárton, 0183/1, 0183/12, 0183/14, 0183/15, 0183/16, 0183/4, 0183/6, 0183/7, 0183/8, 0183/9, 0184/, 0185/1, 0185/18, 0185/3, 0198/1, 0198/10, 0198/11, 0198/12, 0198/13, 0198/14, 0198/15, 0198/16, 0198/17, 0198/18, 0198/19, 0198/2, 0198/20, 0198/21, 0198/22, 0198/23, 0198/24, 0198/26, 0198/27, 0198/3, 0198/4, 0198/5, 0198/6, 0198/7, 0198/8, 0198/9, 0210/15, 0210/16, 0210/17, 0210/18, 0210/6, 0210/7, 0210/8, 0210/9, 0221/, 0278/9, 0291/, 0293/1, 0293/3, 0293/5, 0293/6, 0294/, 0296/, 0297/, 054/13, 054/16, 054/17, 054/18, 054/21, 054/22, 054/23, 054/25, Gordisa, 0124/, 0125/, 0126/, 0127/, 0133/, 0134/a, 0134/b, 0144/, 0145/, 0147/1, 0147/3, Hirics, 0115/2, 0117/1, 0117/2, 0119/2, 0119/4, 0120/, 0131/, 0132/, 0133/, 0134/, 0135/1, 0135/2, 0135/3a, 0135/3b, 0135/3c, 0136/, 0138/, 0139/, 0140/a, 0140/b, 0141/3, 0174/2, 043/1, 043/4, 046/, 051/, 052/, 053/, 054/, 055/, 056/, 057/1, 060/1, 063/4, 063/5, 063/6, 063/7, 066/2, 085/1d, 085/1f, 087/, 088/b, Kemse, 0100/2, 0102/13, 0103/, 076/10, 076/9, 084/, 085/, 086/1, 087/, 096/1, 097/, 098/1, 098/2, 099/1, 099/2, Kísszentmárton, 05/1, 05/3, 07/1, 07/2, 0102/, 0129/2, 0136/2, 0136/3, 0137/2a, 0137/2b, 0138/2, 0145/2c, 0146/a, 0146/b, 0147/, 0148/, 0153/, 0154/, 0155/, 0156/1, 0156/2, 0157/, 0158/, 0159/, 0160/, 0162/, 0208/3, 0218/, 0219/, 0220/, 0221/, 032/1, 032/2, 037/13, 037/7, 037/8, 039/2, 039/4, 039/5, 039/6, 039/7, 042/, 043/, 044/, 046/3, 046/4, 047/, 048/1, 048/2, 048/3, 049/, 050/, 051/, 054/a, 054/b, 054/c, 054/d, 054/f, 055/, 056/, 057/, 058/a, 058/b, 058/d, 058/f, 059/, 06/, 065/b, 065/c, 065/d, 065/g, 066/, 067/, 068/b, 069/a, 069/b, 070/, 073/, 076/6, 077/d, 077/f, 077/g, 078/, 08/, 083/1, 083/2, 088/2, 093/a, 093/b, 094/, 097/b, 097/c, 098/, 099/1, Lakócsa, 06/1, 09/1, 010/, 011/a, 011/b, 013/g, 017/a, 017/b, 019/, Matty, 0101/, 0102/, 0104/, 0105/, 0109/, 0110/, 0114/, 0115/, 0116/, 088/, 090/, 098/, Old, 075/1, 077/, 078/, 079/a, 080/, 081/, 083/2, 099/1, 099/2, Piskó, 064/3, 082/2, 083/, 084/, 085/1, 085/2, 086/, 087/, 088/1, 089/, 096/6b, 096/8, Szaporca, 0198/a, 0198/b, 0199/, 0200/, 0201/, 0205/9, 0209/, 0210/1, 0210/2a, 0210/2c, 0210/3, 0225/1, 0225/2, 0228/b, 0230/a, 0230/b, 0230/c, 0230/d, 0230/f, 0230/h, 0230/j, 0230/k, 0232/, 0233/, 0235/, 0237/, 0238/, 0239/, 0240/a, 0240/b, 0240/c, 0241/, 0242/, 0245/, Szentborbás, 018/1, 018/2, 020/c, 034/b, 035/b, 036/, 037/5b, 039/, 040/, 041/1a, 041/1b, 041/1c, 041/2, 041/3, 041/4, 042/1, 048/, 050/1b, 050/2, 050/3a, 050/3b, 050/3c, 051/a, 051/b, 052/, 053/, 054/, 055/, Tésenfa, 082/5, 084/3, 085/1a, Tótújfalu, 0101/3, 0102/, 0103/, 0106/, 0108/, 0109/2, 097/1a, Vejti, 025/6, 025/7, 025/8, 035/3, 036/2, 039/, 040/1, 040/2, 040/3, 041/2, 042/a, 042/b, 043/, 046/, 049/, 050/, 051/, 052/, 053/, 054/, 055/, 056/, 057/, 058/, 059/, 063/, 064/1, 064/2, 065/, 068/, 069/, 070/, 071/, 072/, 073/, 074/, 075/, 076/, 077/, 078/, 079/, 080/1, 080/2, 081/5, 081/6, 087/5, 087/6, 087/7, 088/2, 089/5, 089/6, 090/, 091/2, 092/2, Zaláta, 0205/2, 0212/2, 0213/, 0214/, 0215/1, 0215/10, 0215/2, 0215/3, 0218/, 0219/, 0220/3, 0220/4, 0221/, 0222/1, 0222/2, 0223/1, 0223/2, 0224/1, 0224/2, 0225/1, 0226/, 0227/, 0230/	23NY, 23VI, 24B, 24C, 24D, 24E, 24F, 24G, 24H, 24I, 24J, 24K, 25B, 27A, 27B, 27C, 28A, 28B, 28C, Drávaszabolcs, 15A, 16A, 16B, 17A, 18B, 18C, 18CE, 18D, 18F, 18G, 18H, 18I, 18J, 18TI, 1A, 1B, 21A, 21B, 21C, 21VI, 22A, 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F, 3A, 3B, 3C, 3D, 3VI, 4A, 4B, 4NY, 5A, 5C, 5D, 5E, 6A, Drávasztára, 13A, 19A, 20A, 23C, 23J, 24A, 24B, 26EY 2, 26G, 26VI, 3B, 3C, 3CE, 3E, 3G, 3H, 3I, 3NY, 4C, 4D, 4I, 4NY, 4TN, 5A, 5B, 5E, 5G, 5TN 1, 5TN 4, 6A, 6B, 6C, 6D, 6E, 6F, 6G, 6H, 6J, 6K, 6M, 6N, 6O, 6P, 8A, 8B, 8E, 8G, 8L, 8NY, 8TI 2, 8VI 1, Felsőszentmárton, 14A, 14C, 15B, 15C, 15VI, 16C, 16TN, 17D, 18A, 18B, 18C, 19E, 19F, 19G, 1A, 20A, 20B, 20C, 20CE, 20D, 20E, 20EP, 20F, 20G, 20H, 20I, 20J, 20K, 20L, 20N, 20O, 20P, 20Q, 20R, 20S, 20T, 20TI 2, 20TI 3, 20TI 4, 20TI 5, 20TN, 20U, 20V, 20VI 1, 20VI 2, 23A, 23D, 23E, 23F, 24B, 24D, 24E, 24F, 24G, 24H, 24NY, 24TI, 24VI, 25D, 27A, 28A, 28B, 28C, 28D, 28E, 28F, 28G, 28M, 28N, 28NY, 28O, 28TN 2, Gordisa, 2A, 3A, 3B, 3C, 4A, Hirics, 17A, 25A, 25D, 27A, 28A, 31E, 32C, 34A, 34B, 37A, 37F, Kemse, 12A, 13A, 13B, 13C, 13F, 13H, 13I, 26A, 26B, 26C, Kísszentmárton, 1A, 1B, 1C, 1NY, 1TN, 21C, 25A, 2I, 2NY, 30A, 30B, 30E, 30F, 30G, 31A, 31B, 31D, 32A, 32B, 32C, 32CE, 32D, 32TN, 41B, 41C, 41E, 41G, 41H, 41M, 46A, 46B, 5A, 5B, 5D, 6A, 6B, 6C, 6D, 6VI, 7A, 7B, 7C, 7E, 7H, Lakócsa, 113B, 113C, 113D, 113E, 113NY, 115A, 115B, 115C, 115D, 116A, 116B, 116C, Matty, 1A, 1B, 1C, 2A, 2B, 2C, 3A, 3B, 3C, 4A, 4B, 4C, 5A, 5B, 6A, 6C, 6E, 6I, 6NY, 7A, 7B, Old, 1A, 1B, 21A, 21B, 21C, 22A, 23F, Piskó, 25D, 28B, 29A, 4A, Szaporca, 28A, 29A, 29B, 30A, 30B, 30C, 30D, 30E, 30G, 31A, 31B, 31C, 31F, 31G, 31J, 32A, 32B, 34B, 34C, 34D, 34E, 36A, 36B, 36C, 36D, 36E, 36G, 36H, 36I, 36K, 36L, 36NY, Szentborbás, 10A, 10B, 10NY, 10TI, 11A, 11NY, 12A, 12B, 12CE, 12NY, 12TN 1, 12TN 2, 12TN 3, 12TN 4, 13A, 13B, 13C, 13CE, 13D, 13E, 13NY 1, 13NY 2, 13TN 1, 13TN 2, 14VI, 15NY, 22A, 22B, 22C, 22D, 22E, 22TI, 23A, 23B, 23C, 23CE, 23D, 23E, 23F, 23NY, 23TI 1, 23TI 2, 23VI, 26A, 26B, 26D, 28A, 28B, 3A, 3B, 3C, 3UT, 4A, 4B, 4C, 4NY, 5A, 5B, 5C, 5D, 6A, 6C, 6CE 2, 6E, 6F, 6NY, 6TI 2, 7A, 7B, 7NY, 8A, 8B, 8NY, 8TN 1, 8TN 2, 9A, 9NY, 9TI, Tésenfa, 2G, Tótújfalu, 39G, 39H, 39I, 39M, 39N, 39NY 2, 39O, 39P, 39TI 1, 39TI 3, 39TI 4, 39VI 2, 39VI 4, 41A, 41B, Vejti, 18A, 18B, 18C, 19A, 1A, 21A, 21B, 21E, 21F, 22B, 25A, 26C, 26D, 27NY 1, 27TN, 28B, 28NY 1, 29A, 29B, 29D, 29NY 1, 29NY 2, 29TN, 30A, 30B, 31A, 31B, 31C, Zaláta, 21C, 22C, 22D, 22E, 22F, 27G, 27H, 42C, 53CE, 53E, 53F, 53G
--	--	---	--

KE-3	Idegenhonos és jellegtelen ültetvények	1860,32 Alsószentmárton, 077/, 078/, 079/, 080/, 081/, 082/a, 082/b, 083/, 084/, 085/a, 085/b, Cún, 0147/1, 0148/1, 0148/3, 0148/4, 0148/5, 0157/, 0158/3a, 0158/3b, 0158/3c, 0158/3d, 0171/3, 0172/a, 0174/, 0177/1, 0177/2, 0178/, 0179/, 0180/, 0181/, 0182/, 0183/a, 0183/b, 0185/2b, 0186/1, 0186/2, 0186/3, 0186/5, 0187/, 0188/, 0189/2, 0190/, 0191/, 0192/, 0193/, 0194/, 0195/, 0196/a, 0196/b, 0196/c, 0197/, 0198/, 0199/1a, 0200/2, 0209/, 0219/2, 0220/a, 0220/b, 0220/c, 0221/, 0222/, 0226/d, Drávacsehi, 079/3, 079/4, 079/5, 082/1, Drávakeresztúr, 0101/1, 0101/2, 0104/1, 0107/1, 0107/2, 0107/3, 0108/, 0109/, 0110/, 0111/, 0112/, 0113/, 0116/2, 0118/2, 0122/2, 0123/2, 0155/, 0156/1, 0156/3, 0157/, 0176/, 0178/2, 0179/2, 0179/4, 0179/5, 0182/, 0185/5, 067/1, 068/4, 069/, 070/, 072/2, 087/3, 087/4, 088/, 089/1, 090/1, 091/1, 092/1, 092/2, 092/3, 092/4, 092/5, 092/6, 093/1, 094/, 099/, Drávapalkonya, 045/20, 047/10, 048/1, 048/2, 048/3, 048/6, 048/7, 049/2, 049/3, 049/4, 050/, 051/, 052/11, 052/12, 052/2, 052/3, 052/6, 052/7, 054/16, 054/17, 054/2, 055/2, 055/3, 056/1, 056/2, 057/, 058/1, Drávaszabolcs, 0105/1, 0105/2, 0109/, 091/1, 091/2, 091/3, 091/5, 092/a, 092/b, 092/c, 095/1, 095/2, Drávasztára, 0184/2, 0184/5, 0192/, 0193/2, 0194/1, 0194/3, 0195/2, 0219/1, 0220/1, 0238/1a, 0238/1b, 0239/, 0240/, 0241/, 0242/, 0243/, 0244/, 0245/1, 0245/2, 0254/, 0274/, 0275/, 0286/, 0300/, 0301/, 0302/, 0303/, 0304/1, 0304/2, 0305/, 0306/, 0307/, 0308/, 0309/, 0310/, 0311/, 0312/, 0314/, 0316/3, 0316/4, 0316/5, 0317/1, 0317/2, 0317/3, 0317/4, 0318/, 0357/, 0358/1, 0358/2, 0359/, 0362/, 0365/, 0366/, 0367/, 0368/1, 0368/2, 0370/, 0371/10, 0375/, 0376/, 0377/, 0384/15, 0384/16, 0384/17, 0384/18, 0384/19, 0384/2, 0384/20, 0384/21, 0384/22, 0384/26, 0384/27, 0384/28, 0384/5, 0384/6, 0384/7, 0384/8, 0384/9, 0389/, 0390/, 0391/, 0393/, 0394/, 0396/, 0403/, 0406/, 0407/1, 0413/1, Felsőszentmárton, 0177/1, 0183/1, 0183/10, 0183/11, 0183/2, 0183/4, 0183/5, 0183/6, 0183/7, 0183/8, 0183/9, 0185/1, 0185/14, 0185/15, 0185/16, 0185/2, 0198/1, 0198/4, 0210/15, 0210/6, 0210/8, 0210/9, 0221/, 0278/1, 0278/10, 0278/11, 0278/12, 0278/13, 0278/2, 0278/3, 0278/4, 0278/5, 0278/6, 0278/7, 0278/8, 0278/9, 0289/1, 0289/2, 0289/3, 0289/4, 0289/5, 0289/6, 0290/1, 0290/2, 0290/3, 0291/, 0293/1, 0293/5, 0294/, 0296/, 0297/, 0300/, 0301/, 054/13, 054/16, 054/17, 054/18, 054/19, 054/20, 054/21, 054/22, 054/23, 054/25, 060/14, Gordisa, 0124/, 0125/, 0126/, 0127/, Hirics, 0109/2, 0112/2, 0113/2, 0114/2, 0115/2, 0117/1, 0117/2, 0118/, 0119/1, 0119/2, 0119/3, 0119/4, 0119/5, 0120/, 0121/, 0122/a, 0122/b, 0122/c, 0123/, 0124/, 0125/a, 0125/b, 0126/, 0127/, 0128/2a, 0128/2b, 0129/, 0130/, 0131/, 0133/, 0135/3a, 0135/3b, 0135/3c, 0136/, 0137/3, 0138/, 0139/, 043/10, 043/11, 043/4, 088/a, 088/b, Kemse, 0100/2, 0104/17, 0104/19, 076/10, 076/2, 078/2, 080/, 083/, 085/, 086/1, 098/1, 099/1, 099/2, Kisszentmárton, 05/1, 05/3, 07/1, 07/2, 09/1, 09/2, 09/3, 09/6, 0102/, 0106/a, 0106/b, 0128/c, 0130/, 0132/a, 0134/a, 0135/, 0136/1, 0136/2, 0137/1a, 0137/1b, 0138/1, 0139/, 0140/1, 0141/, 0142/, 0145/2a, 0145/2b, 0145/2c, 0146/a, 0146/b, 0147/, 0148/, 0149/, 0150/a, 0150/b, 0153/, 0154/, 0155/, 0156/1, 0156/2, 0157/, 0158/, 0159/, 0160/, 0161/, 0162/, 0163/a, 0163/b, 0163/c, 0164/, 0165/a, 0165/b, 0165/c, 0166/1, 0166/2, 0166/3a, 0166/3b, 0167/, 0168/a, 0168/b, 0168/c, 0169/, 0170/, 0171/, 0173/, 0174/, 0175/, 0176/, 0193/, 0194/a, 0194/b, 0195/, 0196/, 0202/2b, 0204/1, 0204/2, 0204/3, 0205/, 0207/a, 0207/b, 0207/c, 0208/1, 0208/2, 0208/3, 0209/, 0210/a, 0210/b, 0211/, 0212/, 0213/, 0214/, 0215/, 0216/, 0217/, 0218/, 0221/, 0227/a, 030/2, 030/5, 030/7, 030/8, 034/, 037/12, 039/3, 039/4, 039/5, 039/6, 039/7, 040/1, 042/, 043/, 044/, 046/1a, 046/1b, 051/, 054/b, 054/c, 054/d, 054/f, 058/b, 058/d, 058/f, 059/, 06/, 060/a, 060/b, 061/, 062/a, 062/b, 062/c, 062/d, 062/f, 063/, 064/1, 064/2b, 065/a, 065/b, 065/c, 065/d, 065/g, 066/, 067/, 070/, 071/, 072/b, 073/, 074/b, 075/, 076/2, 076/6, 077/a, 08/, 092/, 093/a, 093/b, 094/, 095/a, 095/b, 096/, 097/a, 097/b, 097/c, 098/, 099/1, 099/2, Lakócsa, 06/1, 09/1, 09/2, 010/, 013/b, 013/c, 013/d, 013/f, 013/g, 017/a, 017/b, 019/, 08/, Matty, 0101/, 0102/, 0104/, 0105/, 0109/, 0115/, 088/, 090/, 092/, 098/, Old, 075/2, 077/, 078/, 079/a, 079/b, 079/c, 080/, 083/2, 083/3a, 083/3b, 084/, 085/11, Piskó, 064/2, 088/1, 088/2, 088/3, 090/, 091/, 092/, 093/, 094/1, 094/3a, 094/3b, 094/5, 094/6, 094/7, 096/3, 096/4, 096/6b, 096/8, Szaporca, 0209/, 0210/2a, 0210/2c, 0225/2, 0228/b, 0230/d, 0230/g, 0230/h, 0230/j, 0230/k, 0237/, 0238/, 0239/, 0242/, 0243/, Szentborbás, 018/1, 018/2, 022/, 026/, 034/a, 034/b, 037/4, 037/5a, 038/, 039/, 040/, 041/1a, 043/1, 043/2, 044/, 045/, 046/, 047/, 048/, 049/a, 049/b, 049/c, 050/1a, 050/1b, 050/2, 050/3a, 050/3c, 051/a, 051/b, 052/, 053/, 054/, Tésenfa, 082/3, 082/4, 082/5, 083/1, 084/1, 084/2, 084/3, 085/1a, 085/1b, Tótújfalu, 0101/2, 0101/3, 0101/4,	Alsószentmárton, 1B, 1C, 1D, 1E, 1F, 1G, 1H, 1NY, 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F, 2G, 2NY, Cún, 10A, 21B, 21C, 24A, 24B, 24C, 24D, 24E, 24F, 24H, 24I, 24J, 25B, 25C, 27A, 27B, 27C, 29A, 29B, 29C, 30A, 30B, 30C, 38C, 38E, 38F, 38TN, 39C, 39D, 39NY, 39TN, 5A, 6A, 6B, 7A, 7NY, 8A, Drávagárdony, 2H, Drávakeresztúr, 10A, 10B, 10C, 10D, 12A, 12B, 12C, 12D, 12VI 2, 22A, 22C, 22E, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 23F, 23G, 23I, 23J, 23K, 23L, 23M, 23N, 23O 1, 23O 2, 23P, 23Q, 23R, 23S, 23T, 23U, 24E, 24G, 24UT, 25A, 25B, 25C, 25E, 25EY 2, 25NY, 25TI 1, 25TI 5, 25TI 6, 25TI 7, 26A, 26B, 26D, 26EY, 26F, 26G, 26H, 26I, 26J, 26K, 26L, 27A, 27B, 27NY, 29A, 29TI 4, 29UT 1, 29UT 2, 3A, 3B, 3C, 3D, 3E, 3F, 3G, 3TN, 4A, 4B, 4C, 4CE, 4D, 4E, 5A, 6A, 6B, Drávapalkonya, 22A, 22B, 22C, 22D, 22E, 22F, 22G, 22H, 22I, 22J, 22K, 22L, 22M, 22NY, 23A, 23B, 23C, 23D, 23F, 23G, 23H, 23I, 23NY, 24A, 24D, 24E, 24G, 24H, 24I, 24J, 24VI 2, 25B, 27B, 27C, 27D, Drávaszabolcs, 15A, 15B, 18A, 18B, 18C, 18CE, 18D, 18F, 18I, 18J, 1A, 1B, 21A, 21B, 21C, 22A, 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F, 2G, 3C, 3D, 3VI, 4A, 4B, 4C, 4NY, 5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 5F, 5G, 5H, 5I, 5J, 5K, 5VI, 6A, Drávasztára, 14A, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 23EY 1, 23EY 2, 23G, 23H, 23I, 24B, 25A, 26EY 2, 3A, 3B, 3C, 3CE, 3E, 3NY, 4A, 4B, 4C, 4E, 4G, 4H, 4J, 4NY, 4VI, 6B, 6D, 6E, 6F, 6G, 6H, 6I, 6J, 6K, 6L, 6M, 6N, 6O, 6P, 7D, 7E, 8A, 8B, 8C, 8CE, 8D, 8E, 8F, 8G, 8H, 8I, 8J, 8L, 8NY, 8TI 1, 8TI 2, 8VI 1, Felsőszentmárton, 14A, 14B, 14C, 14D, 15A, 15B, 15C, 15D, 15E, 15TN, 15VI, 16A, 16B, 16C, 16TN, 16VI 1, 17A, 17B, 17C, 17CE 1, 17CE 2, 17D, 17E, 17VI 1, 17VI 2, 17VI 3, 18A, 18B, 18C, 19A, 19B, 19C, 19D, 19E, 19F, 1A, 20D, 20E, 20F, 20H, 20I, 20J, 20K, 20L, 20M, 20N, 20P, 20Q, 20R, 20S, 20T, 20TI 1, 20TN, 20U, 20VI 1, 20VI 2, 20VI 3, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 23F, 23G, 23VI, 24B, 24C, 24D, 24E, 24F, 24G, 24NY, 24TI, 24VI, 25A, 25B, 25C, 25CE, 25D, 25E, 25F, 25NY, 25VI, 26A, 27A, 27B, 27C, 27E, 27TN, 28D, 28E, 28F, 28G, 28H, 28J, 28L, 28M, 28N, 28NY, 28TN 1, 3A, 3C, 3D, 3TN 1, Gordisa, 2A, 3A, 3B, 3C, Hirics, 17A, 17VI, 18A, 18B, 19A, 25A, 27A, 32B, 32C, 34A, 34B, 35C, 35E, 35H, 35I, 37A, 37B, 37C, 37D, 37E, 37F, Kemse, 11A, 11B, 11C, 11D, 13B, 13C, 13D, 13E, 13F, 13G, 13H, 13I, 13J, 26C, Kisszentmárton, 10A, 10B, 10C, 10VI, 11A, 13A, 1A, 1B, 1C, 1D, 21A, 21B, 21C, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 24A, 25A, 26A, 26B, 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F, 2G, 2H, 2I, 2NY, 30A, 30B, 30C, 30D, 30E, 30F, 30G, 31A, 31C, 32A, 32B, 32CE, 32TN, 33A, 33B, 33C, 33D, 33E, 34A, 34C, 3A, 3B, 41A, 41B, 41D, 41E, 41F, 41G, 41H, 41N, 42B, 42C, 42D, 43A, 46A, 46B, 47A, 4A, 5A, 5B, 5C, 5D, 6A, 6B, 6C, 6D, 6VI, 7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 7F, 7G, 7H, 7I, 7J, 7VI, 8A, 8B, 8CE, 8TN 1, 8TN 2, 8TN 3, 8VI 1, 8VI 2, 9A, 9B, 9TN, 9VI, Lakócsa, 112A, 112B, 113A, 113B, 113D, 113E, 113F, 113G, 113H, 113I, 113NY, 114A, 115A, 115B, 115D, 116B, Matty, 1A, 1B, 1C, 4A, 4B, 4C, 53A, 5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 6A, 6C, 6D, 6E, 6F, 6G, 6I, 6NY, 7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 7F, 7H, 7I, 8A, 8C, Old, 1A, 1B, 21A, 21B, 22A, 22NY, 23E, 23F, 23G, Piskó, 25D, 25E, 25F, 25G, 25H, 25I, 25J, 25TI, 26A, 26B, 26C, 29A, 4A, 4B, 4C, 4D, 4VI, Szaporca, 29B, 30A, 30B, 30C, 30D, 30F, 30G, 31C, 31D, 31E, 31F, 31G, 31H, 31I, 31J, 34B, 34C, 36A, 36B, 36C, 36D, 36E, 36F, 36G, 36H, 36I, 36J, 36K, 36L, 36M, 36N, 36NY, 36TN 1, 36TN 2, Szentborbás, 10A, 10B, 10TI, 11A, 11B, 11D, 11NY, 11TI, 11VI, 12NY, 13A, 13CE, 13E, 13F, 13NY 1, 13NY 2, 13TN 1, 14A, 14B, 14C, 14CE, 14D, 14E, 14F, 14NY 1, 14NY 2, 14TI, 14VI, 15A, 15B, 15C, 15NY, 20A, 20B, 21A, 21B, 22A, 22B, 24A, 24B, 24C, 24CE, 24D,
------	--	--	---

			0102/, 0103/, 0107/, 0108/, 0109/2, 0113/1, 0113/2, 0113/3, 0114/3a, 042/, 043/a, 043/b, 043/c, 044/a, 045/, 047/, 048/, 049/, 050/, 051/, 052/, 053/, 054/, 055/a, 055/b, 056/, 057/, 058/2, 059/2, 06/, 060/1, 060/2, 061/a, 080/5a, 080/5b, 083/, 084/, 085/a, 085/b, 086/, 087/, 088/a, 088/b, 088/c, 097/1a, Vejti, 025/5, 025/6, 025/7, 035/2, 040/1, 042/a, 043/, 046/, 049/, 050/, 051/, 052/, 053/, 054/, 055/, 056/, 057/, 058/, 059/, 060/, 061/, 062/, 063/, 064/1, 064/2, 065/, 066/, 067/, 068/, 069/, 070/, 071/, 072/, 073/, 074/, 075/, 076/, 077/, 078/, 079/, 080/1, 087/7, 088/2, 089/5, 089/6, 090/, 091/2, 092/2, Zaláta, 0204/4, 0205/1, 0205/2, 0215/10, 0215/7, 0215/8, 0215/9, 0218/, 0219/, 0220/1, 0220/3, 0220/4, 0221/, 0222/1, 0222/2, 0223/1, 0223/2, 0224/2, 0224/3, 0224/4, 0225/1, 0225/2, 0227/, 0229/1, 0229/2	24E, 24F, 24G, 24NY 1, 24NY 2, 24TI, 24ÚT, 24VI, 26A, 26B, 26C, 26D, 3A, 3B, 3C, 3ÚT, 4A, 4B, 4C, 4NY, 5A, 5B, 5C, 5CE, 5D, 5E, 5F, 6A, 6B, 6C, 6CE 1, 6CE 2, 6D, 6E, 6F, 6NY, 6TI 1, 6TI 2, 7A, 7B, 7C, 7NY, 7TN 1, 7TN 2, 8A, 8NY, 9A, 9B, 9CE, 9NY, 9TI, Tésenfő, 1A, 1B, 1C, 1D, 1G, 1H, 1I, 1ÚT, 20VI 3, 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F, 2G, 2I, 2J, Tótújfalu, 37A, 37D, 38A, 38B, 38C, 38D, 38E, 38EY, 38F, 38G, 38H, 38I, 38J, 38K, 38TI 1, 38TI 2, 38TI 3, 38TI 4, 38ÚT, 38VI, 39A, 39B, 39C, 39CE, 39D, 39E, 39F, 39G, 39I, 39J, 39K, 39L, 39M, 39N, 39NY 1, 39NY 2, 39NY 3, 39NY 4, 39P, 39Q, 39TI 1, 39TI 2, 39TI 3, 39VI 1, 39VI 2, 39VI 3, 39VI 4, 41A, 41B, 42A, 42B, 42D, 42E, 42F, 42I, 42J, 42K, 42L, 42M, 42NY 1, 42NY 2, 42NY 3, 42NY 4, 45A, Vejti, 18A, 18C, 19A, 1A, 21A, 21B, 21C, 21D, 21E, 21F, 22A, 22B, 22C, 22NY, 23A, 23NY, 23TN, 24A, 24B, 24C, 24TN, 25A, 26A, 26B, 26C, 26D, 26E, 26NY, 27A, 27B, 27NY 1, 27NY 2, 27TN, 28A, 28B, 28NY 1, 28NY 2, 29A, 29B, 29C, 29D, 29NY 1, 29NY 2, 29TN, 30A, 30B, 31A, 31B, 31C, Zaláta, 21A, 21B, 21C, 21D, 21E, 21F, 21NY, 22A, 22B, 22C, 22D, 22E, 27A, 27B, 27C, 27D, 27E, 27F, 27G, 27H, 53A, 53B, 53C, 53CE, 53D, 53E, 53F, 53G
KE-4	Természet-szerű gyepek	96,19	Drávakeresztúr, 0178/1, 0179/4, 067/1, 068/4, 072/2, 092/5, 092/6, Hirics, 0135/1, 0136/, 0137/1, 0137/2, Lakócsa, 011/a, 013/c, 013/d, Tótújfalu, 068/, 080/5a, 084/, Vejti, 040/3, 041/2, 042/a, 050/, 051/, 052/	Drávakeresztúr, 23Q, 25E, Lakócsa, 114A
KE-5	Degradált gyepek – gát	498,65	Alsószentmárton, 085/b, 086/b, Cún, 0147/1, 0148/3, 0186/9, 0196/b, 0199/1a, 0199/1b, 0200/2, 0201/2, 0208/2, 0209/, 0210/1, 0210/2, Drávacschi, 079/6, 080/2, 081/1, 081/2, Drávakeresztúr, 0110/, 0113/, 0116/2, 0118/2, 0155/, 0156/1, 0156/3, 0157/, 0158/2, 0165/2, 0166/2, 0173/3, 0175/2, 0177/1, 0177/2, 0178/2, 067/1, 068/4, 072/2, 087/3, 087/4, 089/1, 090/1, 091/1, 092/1, 092/5, 093/1, Drávapalkonya, 02/3, 02/4, 036/2, 045/22, 045/7, 048/1, 048/2, 048/6, 048/7, 049/3, 050/, 054/15, 054/16, 054/17, 054/2, 055/2, 055/3, 056/1, 060/1, 060/10, Drávaszabolcs, 091/1, 091/2, 091/3, 091/4, 091/5, Drávasztára, 0137/, 0184/2, 0184/3, 0184/5, 0192/, 0194/1, 0194/3, 0195/1, 0195/2, 0196/, 0197/, 0198/, 0199/1, 0199/2, 0200/, 0204/, 0205/, 0206/, 0207/, 0208/, 0209/, 0211/, 0212/, 0217/, 0218/1, 0218/2, 0219/1, 0220/1, 0238/1a, 0254/, 0264/1, 0264/2, 0265/1, 0266/3, 0268/5, 0268/6, 0268/7, 0268/9, 0276/1, 0276/5b, 0288/1, 0293/2, 0317/10, 0317/2, 0317/4, 0317/5, 0317/6, 0317/7, 0317/8, 0318/, 0372/, 0407/1, 0413/1, Felsőszentmárton, 0177/1, 0183/1, 0183/2, 0183/4, 0183/6, 0183/8, 0185/1, 0185/14, 0185/16, 0185/2, 0185/4, 0185/5, 0198/10, 0198/11, 0198/12, 0198/13, 0198/14, 0198/15, 0198/16, 0198/17, 0198/18, 0198/19, 0198/20, 0198/21, 0198/4, 0198/5, 0198/6, 0198/7, 0198/8, 0198/9, 0210/15, 0210/16, 0210/17, 0210/18, 0210/19, 0210/20, 0210/21, 0210/4, 0210/6, 0210/8, 0210/9, 0221/, 0275/, 0276/, 0277/, 0278/13, 0289/2, 0289/3, 0289/4, 0289/5, 0289/6, 0290/2, 0290/3, 0293/1, 0293/3, 0293/5, 0293/6, 0294/, 0296/, 0297/, 0300/, 0301/, 054/21, Gordisa, 0124/, 0125/, 0127/, 0131/, 0147/3, Hirics, 0109/2, 0112/2, 0113/2, 0114/2, 0115/2, 0117/2, 0119/1, 0119/2, 0119/3, 0119/4, 0120/, 0124/, 0128/2a, 0128/2b, 0129/, 0130/, 0131/, 0132/, 0135/2, 0135/3c, 0136/, 0137/2, 0137/3, 0140/a, 0140/b, 0141/3, 0141/4, 0174/2, 049/, Kemse, 0100/2, 0102/13, 0103/, 0104/17, 0104/18, 0104/19, 076/10, 076/2, 076/9, 078/2, 086/1, 087/, 096/1, 098/1, 098/2, 099/1, 099/2, Kisszentmárton, 0130/, 0131/2, 0131/3, 0136/2, 0137/1a, 0137/1b, 0137/2a, 0140/1, 0146/b, 0153/, 0155/, 0156/2, 0169/, 0202/2a, 0202/2b, 0204/3, 0207/b, 0208/1, 0208/2, 0208/3, 0209/, 0210/b, 0213/, 0217/, 062/d, 062/f, 063/, 064/1, 068/b, 069/a, 069/b, 073/, 074/b, 075/, 092/, Lakócsa, 010/, 011/a, 012/, 013/b, 013/c, 013/f, Matty, 0104/, 0105/, 0116/, Old, 075/2, 076/, 077/, 078/, 079/a, 079/b, 079/c, 083/2, 083/3a, 099/1, Piskó, 064/2, 064/3, 079/, 080/, 081/, 082/1, 082/2, 083/, 084/, 085/2, 088/2, 091/, 092/, 093/, 094/1, 094/3a, 094/3b, 094/5, 094/6, 094/7, 095/1, 096/10, 096/11, 096/2, 096/3, 096/4, 096/6b, 096/8, Szaporca, 0224/1, 0225/1, 0225/2, 0230/j, 0232/, 0234/, 0236/, 0237/, Szentborbás, 026/, 027/b, 028/, 029/, 032/a, 032/c, 032/d, 034/b, 035/a, 035/b, 036/, 037/4, 037/5a, 037/5b, 038/, 039/, 040/, 042/1, 043/1, 043/2, 049/a, 050/1a, 052/, 053/, Tésenfő, 082/3, 082/4, 082/5, 084/1, 084/3, 085/1a, 085/1b, Tótújfalu, 0113/3, 0113/4, 0114/1, 0114/2,	Alsószentmárton, 1C, Cún, 27A, 27C, 38TN, 39C, 39NY, 8A, Drávakeresztúr, 10C, 23N, 23P, 25A, 25EY 1, 25EY 3, 25TI 1, 25TI 2, 25TI 3, 25TI 4, 25TI 7, 25ÚT, 26I, 29EY, 29N, 29O, 29P, 29R, 29TI 3, 29TI 4, 29ÚT 2, 3D, 5A, Drávapalkonya, 19A, 20E, 27B, Drávaszabolcs, 1A, 1B, 20A, 2B, 4A, 5A, 6A, Drávasztára, 20B, 23D, 23G, 26A, 26C, 26E, 26EY 1, 26EY 2, 26F, 26G, 26H, 26K, 26L, 26M, 26O, 26P, 26TI 1, 26TI 2, 26ÚT, 26VI, 28A, 28TI, 28ÚT, 36A, 36B, 36D, 36G, 7A, 7B, 7C, 7D, 7E, 7TI, 8B, 8TI 1, Felsőszentmárton, 19E, 19G, 20A, 20B, 20C, 20CE, 20E, 20F, 20I, 20J, 20L, 20O, 20P, 20R, 20TI 1, 20TI 5, 20U, 20V, 20VI 1, 20VI 2, 20VI 3, 25E, 25VI, 26A, 28H, 28L, 28M, 28N, 28NY, 28O, 28TN 2, 3B, Gordisa, 2A, 3A, Hirics, 28A, 34A, 35D, 35G, 35H, Kemse, 13A, 13B, 13D, 13E, 13F, 13I, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 26A, 26B, Kisszentmárton, 10A, 10C, 10VI, 2B, 32C, 33D, 3A, 45H, 5B, 7H, 7VI, Matty, 1A, 4A, 4C, 5A, 6A, Old, 21A, 21B, 21C, 22A, 22B, 22C, 22NY, 23F, Piskó, 25F, 25I, 25K, 26A, 26B, 26C, 28B, 4B, 4C, 4D, Szaporca, 30A, 34A, 35B, Szentborbás, 20B, 21G, Tésenfő, 2F, 2G, Tótújfalu, 38J, 38TI 1, 42K, 42NY 1, Vejti, 17A, 17D, 21B, 21F, Zaláta, 42A, 42B, 42C, 51E, 51F, 52A, 52B, 52C, 52D, 52E, 53CE

			0114/3b, 0115/1, 042/, 043/c, 044/b, 047/, 048/, 049/, 051/, 054/, 055/a, 060/1, 061/a, 066/, 067/, 068/, 080/5a, 085/a, 085/b, 086/, 087/, 088/b, 088/c, 088/d, 088/g, 096/, 097/1a, 097/1b, Vejti, 025/5, 025/6, 025/7, 025/8, 035/2, 036/2, 040/1, 040/2, 040/3, 041/2, 042/b, 043/, 051/, 054/, 055/, 080/1, 080/2, 081/5, 081/6, 087/5, 087/6, 087/7, 088/2, 089/5, 089/6, 092/2, Zaláta, 0204/4, 0205/1, 0205/2, 0211/1, 0211/2, 0211/4, 0211/5, 0212/1, 0212/2, 0213/, 0215/1, 0215/2, 0215/3, 0215/4, 0215/5, 0215/6, 0218/, 0222/2	
KE-6	Cserjésedő, erdőszülő területek	319,74	Cún, 0148/3, 0148/5, 0171/3, 0179/, 0180/, 0183/a, 0183/b, 0186/1, 0186/2, 0186/3, 0186/4, 0186/5, 0187/, 0188/, 0192/, 0193/, 0194/, 0196/a, 0196/d, 0200/2, 0208/2, 0209/, 0219/2, 0220/a, 0220/c, 0221/, 0222/, Drávacséhi, 079/6, 080/3, 081/1, 081/2, 082/2, Drávakeresztúr, 0103/, 0104/1, 0107/1, 0177/1, 0178/1, 0179/4, 067/1, 068/4, 069/, 070/, 072/2, 087/3, 087/4, 089/1, 090/1, 092/1, 092/2, 092/3, 092/5, 098/, 099/, Drávapalkonya, 02/4, 045/11, 045/12, 045/13, 045/14, 045/15, 045/16, 045/17, 045/18, 045/19, 045/20, 045/21, 045/22, 045/7, 045/8, 045/9, 048/1, 048/2, 048/3, 048/4, 048/5, 049/3, 049/4, 050/, 051/, 052/11, 054/15, 054/16, 054/17, 054/2, 056/1, 056/2, 057/, 058/1, 058/2, 060/1, 060/10, 060/7, Drávaszabolcs, 091/3, 091/5, 096/4, 097/1, 098/1, 098/2, Drávasztára, 0184/19, 0184/20, 0184/3, 0184/8, 0187/2, 0252/4, 0254/, 0260/, 0264/1, 0264/2, 0265/1, 0266/3, 0268/3, 0268/5, 0268/6, 0268/7, 0268/9, 0275/, 0276/1, 0276/4, 0276/5a, 0276/5b, 0276/6, 0276/7, 0276/8, 0294/, 0295/, 0296/, 0297/, 0298/, 0300/, 0301/, 0304/1, 0304/2, 0304/3, 0304/4, 0304/5, 0304/6, 0304/7, 0305/, 0306/, 0307/, 0308/, 0309/, 0310/, 0311/, 0312/, 0314/, 0315/, 0316/2, 0316/3, 0316/4, 0316/5, 0316/6, 0316/7, 0317/10, 0317/4, 0317/5, 0317/6, 0317/7, 0317/8, 0317/9, 0318/, 0319/, 0322/, 0369/, 0370/, 0371/1, 0372/, 0375/, 0379/, 0384/13, 0384/14, 0391/, 0393/, 0394/, 0395/, 0407/1, 0411/, Felsőszentmárton, 0182/, 0183/16, 0183/9, 0184/, 0185/1, 0185/10, 0185/11, 0185/12, 0185/13, 0185/14, 0185/15, 0185/16, 0185/17, 0185/18, 0185/2, 0185/3, 0185/4, 0185/5, 0185/6, 0185/7, 0185/8, 0185/9, 0210/15, 0210/16, 0210/8, 0293/3, 0293/5, 0294/, 0296/, 060/14, Gordisa, 0124/, 0131/, 0132/, 0133/, 0134/a, Hirics, 042/4, 043/1, 043/10, 043/11, 043/4, 043/5, 043/6, 043/8, 043/9, 044/, 045/1, 045/2, 046/, 047/, 048/, 049/, 050/, 051/, 052/, 053/, 054/, 055/, 056/, 057/1, 057/2, 058/, 060/1, 061/, 062/, 063/3, 063/4, 063/7, Kemse, 0100/2, 0102/13, 076/10, 076/9, 085/, 086/1, 098/1, 099/2, Kisszentmárton, 07/1, 09/2, 09/3, 09/5, 09/6, 0162/, 0165/a, 0165/b, 0168/b, 0168/c, 0170/, 0194/a, 0194/b, 030/2, 030/5, 030/7, 030/8, 034/, 035/2, 035/3, 035/4, 035/5, 039/7, 042/, 043/, 044/, 046/1a, 046/1b, 046/3, 046/4, 047/, 048/1, 048/2, 048/3, 051/, 058/d, 058/f, 059/, 063/, 064/2a, 064/2b, 065/a, 065/b, 065/c, 065/d, 065/f, 070/, 071/, 073/, 077/g, 078/, 08/, Lakócsa, 011/a, 012/, 013/b, 013/c, Matty, 0116/, Old, 079/a, 079/c, 083/2, 083/3a, 083/3b, 084/, 085/11, 099/1, 099/2, Piskó, 064/2, 064/3, 080/, 081/, 082/1, 082/2, 083/, 084/, 085/1, 085/2, 086/, 087/, 088/1, 094/7, 096/4, Szaporca, 0225/2, 0232/, 0233/, 0235/, 0237/, 0238/, 0239/, 0241/, Szentborbás, 026/, 027/b, 028/, 030/c, 035/a, 035/b, 036/, 051/a, Tótújfalu, 0107/, 0114/1, 0114/2, 0114/3a, 0114/3b, 048/, 051/, 061/a, 061/b, 080/5a, 084/, 088/b, 088/g, 097/1a, Zaláta, 0224/2, 0228/, 0229/2	Cún, 10A, 24B, 24C, 24D, 24E, 24H, 24I, 29C, 30B, 30C, 39C, 6B, Drávakeresztúr, 10A, 22C, 22E, 23A, 23P, 23R, 23X, 23Y, 25E, 29A, 29L, 29N, 29U, 29ÚT 1, 29V, 4CE, 4D, 4E, Drávapalkonya, 22A, 22M, 27A, 27B, Drávaszabolcs, 17A, Drávasztára, 20A, 23C, 23D, 23H, 4A, 4B, 4C, 4H, Felsőszentmárton, 20D, 20R, 23G, 26A, 27A, 27B, 27C, 27E, 27TN, 28NY, 28O, Hirics, 25A, 25D, Kemse, 13A, 13B, 26C, Kisszentmárton, 1TN, 21C, 2A, 2G, 2H, 41D, 42B, 42C, 7E, 8A, 8B, 8TN 2, 8TN 3, Lakócsa, 116C, Old, 23E, 23F, 23G, 23H, Piskó, 26A, 26B, 28B, 4A, Szaporca, 36L, Szentborbás, 10A, 10NY, 10TI, 11B, 11D, 11NY, 11TI, 14A, 14B, 14C, 14NY 1, 14TI, 14TN, 6CE 2, 6D, 6TI 2, 9B, 9NY, 9TI, Tótújfalu, 38TI 1, Zaláta, 24A, 24B, 27E, 27F

KE-7	Vizes élőhelyek	277,38	Cún, 0148/3, 0148/4, 0148/5, 0158/3a, 0158/3b, 0158/3c, 0158/3d, 0158/4, 0171/1, 0171/2, 0171/3, 0172/a, Drávakeresztúr, 0104/1, 0107/1, 0107/3, 0108/, 0110/, 0111/, 0112/, 0113/, 0118/2, 0156/1, 0182/, 0183/2, 0183/3, 0185/4, 067/1, 069/, 087/3, 087/4, Drávaszabolcs, 091/1, 091/5, 095/1, 095/2, Drávasztára, 0184/19, 0184/20, 0184/21, 0251/1, 0251/2, 0251/3, 0252/1, 0252/2, 0252/3, 0252/4, 0253/2, 0253/4, 0253/5, 0254/, 0264/2, 0268/3, 0274/, 0275/, 0276/5a, 0276/5b, 0276/6, 0276/7, 0276/8, 0294/, 0295/, 0296/, 0297/, 0298/, 0305/, 0315/, 0316/2, 0316/3, 0316/4, 0316/5, 0316/6, 0316/7, 0317/2, 0358/1, 0358/2, 0359/, 0365/, 0366/, 0367/, 0368/1, 0368/2, 0369/, 0370/, 0371/1, 0371/10, 0371/9, 0372/, 0375/, 0376/, 0377/, 0378/, 0379/, Felsőszentmárton, 0183/4, 0183/6, 0183/9, 0210/15, 0210/8, 0210/9, 0278/1, 0278/2, 0278/3, 0278/4, 0290/3, 0291/, Gordisa, 0132/, 0133/, 0134/a, 0134/b, 0147/3, Kisszentmárton, 0128/c, 0128/d, 0130/, 0131/1a, 0131/1b, 0131/2, 0132/a, 0132/b, 0132/c, 0133/, 0134/a, 0136/1, 032/1, 032/2, 035/3, 035/4, 067/, 068/a, 068/b, 069/a, 069/b, 071/, 072/a, 073/, 074/a, 074/b, 075/, 076/4, 076/5, 076/6, 077/a, 077/b, 077/c, 077/d, 077/f, 078/, 083/1, 083/2, 088/2, Lakócsa, 013/g, 017/a, 017/b, Old, 075/1, 075/2, 076/, 077/, 078/, 083/2, 083/3a, 083/3b, 084/, 085/11, Piskó, 096/10, 096/6a, 096/6b, 096/8, Szaporca, 0198/a, 0198/b, 0198/c, 0230/a, 0230/b, 0230/c, 0230/d, 0230/f, 0230/g, 0230/h, 0230/j, 0230/k, Szentborbás, 026/, 027/a, 027/b, 027/c, 028/, 029/, 030/a, 030/b, 030/c, 032/a, 032/b, 032/c, 033/, 034/a, 035/a, 050/3c, 051/b, Tótújfalu, 0108/, 043/a, 043/b, 088/b, 088/f, 088/g, 097/1a, 097/1c, Zaláta, 0228/, 0229/1, 0229/2	Cún, 21B, 21C, 23A, 24A, 24B, 38C, 38F, 38TN, 39C, 39D, 39NY, 39TN, 9A, 9B, Drávakeresztúr, 11B, 11C, 11D, 11G, 11VI 1, 11VI 2, 25G, 25VI, 26A, 26G, 26H, 26I, 26K, 27A, 3A, 3B, 3C, 3E, 3TN, 4B, 6C, 6VI 1, 6VI 2, Drávaszabolcs, 21A, 21B, 21VI, 3B, 3C, 3VI, Drávasztára, 23A, 23B, 23C, 23D, 23G, 23I, 23J, 25A, 25B, Felsőszentmárton, 14A, 14B, 14C, 15C, 15VI, 16A, 16VI 1, 17E, 17VI 1, 20D, 20J, 20K, 20L, 20R, 20TN, 20VI 1, 20VI 2, 20VI 3, 27C, 27TN, Kisszentmárton, 13A, 13B, 1B, 1C, 1NY, 2NY, 33D, 34A, 42E, 44D, 4A, Lakócsa, 115A, 115B, 115C, 115D, Old, 21A, 22A, 23E, 23F, 23G, Piskó, 25D, 25G, 25H, 25I, 25K, Szaporca, 28A, 29A, 29B, 30A, 30B, 30D, 30F, Szentborbás, 14VI, Tótújfalu, 39E, 39VI 2, Zaláta, 24A, 27D, 27E
KE-8	Dráva és mellékágai	664,02	Cún, 0194/, Drávacsehi, 080/2, 082/1, 083/, Drávakeresztúr, 0100/, 0101/1, 0101/2, 0104/1, 0104/4, 0179/4, 0179/5, 0182/, 0183/2, 0183/3, 0183/4, 0183/6, 0183/7, 0185/5, 098/, 099/, Drávapalkonya, 02/3, 02/4, 036/2, 052/10, 052/11, 052/2, 052/3, 052/4, 052/6, 052/7, 052/9, 058/1, Drávaszabolcs, 091/3, 091/5, 092/a, 093/1b, 093/1c, 094/, 095/1, 096/4, Drávasztára, 0216/, 0240/, 0260/, 0396/, 0397/, 0402/, 0403/, 0407/1, 0413/1, 0413/2, Felsőszentmárton, 0183/9, 0291/, 0294/, 0295/2, 0295/3, 0296/, 0297/, Gordisa, 0127/, 0128/, 0129/a, Hirics, 0122/c, 0134/, 0135/3a, Kemse, 083/, 097/, 098/1, Kisszentmárton, 0221/, 0222/, 0224/, 0225/, Matty, 0110/, 0111/, 090/, 095/, 096/, Piskó, 088/1, 088/2, 088/3, 089/, 090/, Szaporca, 0245/, Szentborbás, 041/1a, 054/, 055/, Tésenfa, 083/1, 083/2, 084/3, Tótújfalu, 0101/3, 0102/, 0103/, 0106/, 0109/1, 0110/1, 0110/2, 0111/, 0112/, Vejti, 055/, 072/, 075/, Zaláta, 0220/3, 0220/4, 0221/, 0222/1, 0223/1, 0224/1, 0224/2, 0224/3, 0225/1, 0226/, 0227/, 0228/, 0229/1, 0230/	Cún, 10A, Drávakeresztúr, 11C, 11D, 11E, 11F, 11VI 1, 23H, 23I, 23S, 23Y, Drávapalkonya, 22K, 24H, 24J, 24K, 25A, 25B, 28C, Drávaszabolcs, 17A, 18I, 5F, 5J, 5VI, 7NY, Drávasztára, 11A, 12A, 13A, 19A, 19B, 19C, 19D, 20A, 24A, 24C, 24D, 24E, 3A, 3F, 3G, 4D, 5A, 5B, 5C, 5D, 5G, 8J, 8K, Felsőszentmárton, 15TN, 16TN, 16VI 2, 1A, 27B, 27C, 27E, 28B, 28C, 28D, 28E, 28F, 28J, 28K, 28M, 28N, 28NY, 28O, 28TN 2, 2A, 2B, 3B, 4A, 4B, Gordisa, 4B, 5A, 9A, Hirics, 18A, 18B, 34B, 38A, Kemse, 12A, 13A, 13B, 13I, Kisszentmárton, 12A, 12B, 12C, 47A, Matty, 11A, 11NY, 2D, 2E, 34A, 3C, 8C, Piskó, 4A, 4B, 4VI, Szaporca, 34B, 4A, 6D, 6F, 6H, Szentborbás, 3A, Tésenfa, 20VI 3, 2G, Tótújfalu, 36B, 36CE, 37B, 41A, 41B, Vejti, 26C, 26D, 29B, 29D, 29TN, Zaláta, 21C, 21NY, 22C, 22D, 22F, 24A, 24B, 27A, 27C, 27D, 27F, 27G, 27H, 27I, 53F
KE-9	Holtágak, tavak és csatornák	69,74	Cún, 0158/3c, 0158/3d, 0158/4, 0171/2, Drávakeresztúr, 0155/, 0156/1, 0156/3, 0176/, 0179/3, 0182/, 0185/4, 0185/5, 067/1, 072/2, 087/3, 087/4, 088/, 089/1, Drávaszabolcs, 0100/2, 0101/, 097/2, 098/2, 099/1, Drávasztára, 0276/4, 0276/5a, 0276/5b, Felsőszentmárton, 0300/, 0301/, 054/19, Gordisa, 0131/, 0132/, 0133/, 0134/a, 0134/b, Hirics, 0135/1, 0135/2, 0135/3c, 0136/, 0137/1, 0137/2, Kisszentmárton, 0129/1, 0129/2, 0130/, 0131/1a, 0131/1b, 0131/2, 0131/3, 0134/a, 0136/1, 0204/1, 0204/2, 0204/3, 0205/, 0206/, 0207/b, 0208/1, Old, 075/1, 075/2, 076/, 077/, 078/, 079/a, 099/1, 099/2, Piskó, 096/10, 096/6a, 096/6b, Szaporca, 0230/f, 0230/g, 0230/h, Szentborbás, 047/, 048/, 049/b, 049/c, 050/1b, 051/a, 051/b, Vejti, 035/3, 036/2, 040/1, 040/2, 040/3	Cún, 21C, Drávakeresztúr, 22A, 22B, 22C, 22E, 23P, 25D, 25EY 2, 25G, 2A, 2B, 3A, 3C, 3F, 3TN, 5A, 6C, 6VI 2, Drávaszabolcs, 16B, Felsőszentmárton, 25B, Kisszentmárton, 33D, 34B, 9A, 9B, 9VI, Old, 22A, 22B, 22C, 22NY, Piskó, 25K, Szaporca, 30D, Szentborbás, 14E, 14VI, 24CE, 24D, 24G, 24VI
KE-10	Szántók	907,08	Cún, 0158/2, 0161/2, 0179/, 0180/, 0183/a, 0183/b, 0185/2a, 0185/2b, 0186/7, 0190/, 0191/, 0192/, 0193/, 0196/a, 0196/b, 0196/c, 0196/d, 0200/2, 0201/2, 0208/2, 0209/, 0210/1, 0210/2, 0220/a, Drávakeresztúr, 0110/, Drávapalkonya, 02/4, 045/10, 045/11, 045/12, 045/13, 045/14, 045/15, 045/16, 045/17, 045/18, 045/19, 045/20, 045/7, 045/8, 045/9, 046/, 047/1, 047/10, 047/2, 047/3, 047/4, 047/5, 047/6, 047/7, 047/8, 047/9, 048/3, Drávaszabolcs, 0109/, 091/3, 096/2, 096/3, 096/4, 097/1, 098/1, 098/2, Drávasztára, 0184/19, 0184/2, 0184/20, 0184/3, 0184/5, 0184/6, 0184/7, 0184/8, 0187/2, 0192/, 0194/1, 0254/, 0265/1, 0266/3, 0268/3, 0268/5, 0268/6, 0268/7, 0268/9, 0275/, 0300/, 0304/1, 0304/2, 0304/3, 0304/4, 0304/5, 0304/6, 0304/7, 0305/, 0311/, 0312/, 0315/, 0316/2, 0316/3, 0316/4, 0316/6, 0316/7, 0370/, 0371/1, 0371/10, 0371/2, 0371/3, 0371/4, 0371/5, 0371/6, 0371/7, 0371/8, 0371/9, 0372/, 0379/, 0384/10, 0384/11, 0384/12, 0384/13, 0384/14, 0384/15, 0384/16, 0384/17, 0384/18, 0384/19, 0384/2, 0384/20, 0384/21, 0384/22, 0384/23, 0384/24, 0384/25, 0384/26, 0384/27, 0384/28, 0384/3, 0384/4, 0384/5, 0384/6, 0384/7, 0384/8, 0384/9, 0389/, 0391/, Felsőszentmárton, 0177/1,	Cún, 27A, 29C, 6A, 8A, Drávakeresztúr, 26I, Drávaszabolcs, 15B, 17A, Drávasztára, 23C, 23D, 23E, 23H, 4A, 6E, 7E, Felsőszentmárton, 19B, 19C, 19E, 20L, 20N, 25B, 25C, Kisszentmárton, 10C, 1TN, 30E, 31C, 32A, Lakócsa, 115B, Piskó, 25G, 25H, 25J, 26B, 26C, 4A, Szaporca, 32A, 34E, Szentborbás, 20B, 24B, Tótújfalu, 38A, 38B, 38K, 39VI 4, 41A, 41B, Vejti, 18B, 1A, Zaláta, 22F, 53CE, 53E

			0182/, 0183/11, 0183/12, 0183/13, 0183/14, 0183/15, 0183/16, 0183/17, 0183/5, 0183/6, 0183/7, 0183/8, 0183/9, 0185/1, 0185/10, 0185/11, 0185/12, 0185/13, 0185/14, 0185/15, 0185/2, 0185/3, 0185/4, 0185/5, 0185/6, 0185/7, 0185/8, 0185/9, 0198/1, 0198/10, 0198/11, 0198/12, 0198/13, 0198/14, 0198/15, 0198/16, 0198/17, 0198/18, 0198/19, 0198/20, 0198/21, 0198/22, 0198/23, 0198/24, 0198/25, 0198/26, 0198/27, 0198/4, 0198/5, 0198/6, 0198/7, 0198/8, 0198/9, 0210/21, 0221/, 0275/, 0276/, 0277/, 0278/1, 0278/10, 0278/11, 0278/12, 0278/13, 0278/2, 0278/3, 0278/4, 0278/5, 0278/6, 0278/7, 0278/8, 0278/9, 0289/2, 0289/3, 0289/4, 0289/5, 0289/6, 0290/3, 0291/, 0293/1, 054/17, 054/18, 054/19, 054/20, 054/21, Hirics, 0115/2, 0117/1, 0117/2, 0119/1, 0119/4, 0128/2a, 0128/2b, 0129/, 0130/, 0131/, 0132/, 0140/b, 0141/3, 0141/4, 0174/2, 043/10, 043/11, 043/6, 043/7, 043/8, 043/9, Kemse, 076/10, 076/2, 078/2, 080/, 085/, 086/1, Kisszentmárton, 0136/2, 0146/a, 0146/b, 0150/a, 0202/2a, 0202/2b, 0202/2c, 0208/1, 0208/2, 0208/3, 0217/, 0218/, 037/8, 043/, 077/d, 077/g, 083/1, 083/2, Lakócsa, 013/g, 017/a, Old, 099/1, Piskó, 064/2, 064/3, 082/1, 082/2, 084/, 085/1, 086/, 087/, 088/1, 094/1, 094/3a, 094/5, 094/6, 094/7, 096/3, 096/4, 096/8, Szaporca, 0200/, 0201/, 0205/9, 0225/1, 0225/2, 0230/a, 0232/, 0233/, 0235/, 0237/, 0238/, 0239/, 0240/a, 0241/, 0242/, Szentborbás, 026/, 027/a, 027/b, 027/c, 028/, 029/, 030/a, 030/b, 030/c, 031/, 032/a, 032/b, 032/c, 032/d, 033/, 034/a, 034/b, 035/a, 035/b, 036/, 037/4, 037/5a, 037/5b, 038/, 039/, 040/, 043/2, 049/a, 049/b, 050/1a, 050/1b, 050/2, 050/3a, 050/3b, Tótújfalu, 0101/2, 0101/4, 0102/, 0103/, 0107/, 0108/, 0109/2, 0113/2, 0113/3, 0113/4, 0114/1, 0114/3a, 0114/3b, 0115/1, 042/, 043/a, 043/b, 043/c, 044/a, 044/b, 048/, 052/, 053/, 055/a, 056/, 057/, 058/2, 060/1, 061/a, 061/b, 066/, 088/b, 088/c, 088/f, 096/, 097/1a, 097/1b, 097/1c, 099/1, Vejti, 025/5, 025/6, 025/7, 025/8, 035/2, 035/3, 036/2, 046/, 051/, 064/2, 079/, 080/2, 081/5, 087/5, 087/6, 087/7, Zaláta, 0204/4, 0205/2, 0213/, 0215/1, 0215/2, 0215/3, 0215/4, 0215/5, 0215/6, 0215/7, 0215/8, 0218/, 0222/1, 0223/1, 0226/	
KE-11	Egyéb területek: utak, telephelyek, üzemek stb.	8,73	Drávaszeresztúr, 067/1, 087/4, 091/1, Drávaszabolcs, 0101/, 0102/, 0103/, 0105/2, 0105/5, 094/, 097/2, 098/2, 099/1, Felsőszentmárton, 0183/11, 0183/14, 0183/15, 0183/17, 0183/6, 0183/8, Kisszentmárton, 0128/c, 0130/, Lakócsa, 06/1, 09/1, 010/, 013/c, Szentborbás, 042/1, 042/2, 055/, Tótújfalu, 080/5a, 080/5b, 083/, 084/, 085/a	Drávaszabolcs, 16A, Felsőszentmárton, 20L, Kisszentmárton, 13A, 34A, Lakócsa, 112D, 113E, Tótújfalu, 42H, 42I

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakra Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés – ez elsősorban az erdős támogatások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végeztével – hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez – átmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. és 2022. évre átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat – amelyek jellemzően több éves kötelezettségvállalásúak – meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti években a KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus előre láthatóan 2023-tól indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján:

http://termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_aktualizalt_041219.pdf

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhető pályázati felhívásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedéselérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy előnyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánerdők esetében érhetők el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció

ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 intézkedés mellett jogosultak többek között az egységes területalapú támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrésztlet területén felmerülő költségek és jövedelemkiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt előírások elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus előírascsoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár, biotikus károsítás) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, erdőkárok megelőzésére, illetve erdőszerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelő beruházások).

A tervezési területen elérhető támogatások rövid ismertetése

VP4-4.4.2.1-16 Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése

A felhívás célja a területi vízviSSzatartás elősegítése, illetve a felszíni és a felszín alatti víztesteket érő terhelések, szennyezések csökkentése, megakadályozása, mind az éghajlatváltozással összefüggő problémák minimalizálása, mind a biodiverzitás megőrzésének, mind a vizeink mennyiségi és minőségi védelmének biztosítása céljából. A beruházások a természeti erőforrásokra, természeti környezetre pozitív hatásúak, csökkentik a felszíni vizeket érő eróziós, deflációs hatásokat, mérséklék a kijuttatott anyagok lemosódását, továbbá jobb vízellátású, illetve mozaikosabb terület kialakítását eredményezik, valamint az aszály-érzékenység csökkentését szolgálják.

Önállóan támogatható tevékenységek:

a) Területi vízviSSzatartást szolgáló vízi létesítmények kialakítása, fejlesztése, a mélyfekvésű,

vízviszatarításra alkalmas területeken (vízkormányzási művek, vízviszatarítást szolgáló műtárgy, vízviszatarításra alkalmas terület, kisszelvényű, átművelhető lokalizációs töltés kialakítása).

b) Erózió elleni védelmet biztosító létesítmények kialakítása, fejlesztése (terasz, sánc, padka, bakhat, rőzsefont, talajfogó gát, gyepes gyűjtőárok kialakítása, vízmosások feltöltése).

- VP4-4.4.2.2-16 Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése

A felhívás célja a területi vízviszatarítás elősegítése, illetve a felszíni és a felszín alatti víztesteket érő terhelések, szennyezések csökkentése, megakadályozása. Mindemellett a felhívás hozzájárul a biodiverzitás megőrzéséhez, valamint a vizeink mennyiségi és minőségi védelmének biztosításához. Két célterületre igényelhető támogatás:

- 1) Partmenti vízvédelmi pufferzóna kialakítása, fejlesztése

Gyeptelepítés időszakos vagy állandó vízfolyás, állóvíz partján lévő, a „Vízvédelmi sáv” megnevezésű MePAR fedvénnyel szomszédos szántó művelésű területen.

- 2) Vizes élőhelyek kialakítása

Vizes élőhelyek kialakítása szántó vagy gyep művelésű területeken, nyílt vízfelületű vagy időszakosan jelenlévő, vizenyős, mocsaras, part menti vegetációval szegélyezetten, amely magában foglalja a parti sávot és a pufferzónát is.

- VP4-12.1.1-16 - Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések

A felhívás célja kompenzációs támogatás nyújtása azoknak a gazdálkodóknak, akik Natura 2000 mezőgazdasági területeken folytatnak gazdálkodást. Ezzel a támogatással biztosítható a jogszabályi előírásoknak megfelelő gazdálkodás által generált esetleges bevételkiesés vagy többletköltség ellentételezése. A támogatásra való jogosultság úgy kerül meghatározásra, hogy amennyiben a támogatási kérelemben benyújtott igényelt tábla terület, illetve az igényelt tábla több mint 50%-a a Natura 2000 tematikus fedvényre esik, akkor az igényelt tábla egész terület az adott fedvényre esőnek tekintendő – ez után fogja kapni a gazdálkodó a támogatási összeget.

- VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések

A felhívás célja kompenzációs támogatás nyújtása azoknak a magán erdőgazdálkodóknak, akik Natura 2000 erdőterületeken folytatnak gazdálkodást. Ezzel a támogatással biztosítható a jogszabályi előírásoknak megfelelő gazdálkodás által generált esetleges bevételkiesés vagy többletköltség ellentételezése. A támogatásra való jogosultság a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet szerinti MePAR és az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő lehatárolásokat figyelembe véve kerül meghatározásra. A támogatási összegek mértéke függ az igényelt faállomány-típustól és korcsoporttól.

- VP4-13.2.1.-16 - Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken

A felhívás célja a termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakítása, a környezettudatos gazdálkodás és fenntartható tájhasználat erősítése. A támogatásban azok a gazdálkodók vehetnek részt, akik az 1257/1999/EK tanácsi rendelet 19. cikke alapján meghatározott területen mezőgazdasági tevékenységet folytatnak. A támogatás jövedelmekiegészítést biztosít a hátrányos természeti adottságokkal rendelkező területeken a terület igényeihez igazított mezőgazdasági tevékenységet fenntartó gazdálkodók részére.

- VP2.-4.1.4-16 A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése

A jelen felhívás célja a mezőgazdasági termelés biztonsága és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodása érdekében a vízviszatarítás, a vízkészleteinkkel való fenntartható

gazdálkodás, takarékos öntözési technológiák elterjesztése, a klímaváltozásnak ellenálló termelési módszerek és fenntartható területhasználat biztosítása, a felszíni és felszín alatti víztestek mennyiségi szempontból jó állapotba hozásához és/vagy a jó állapotuk megőrzéséhez szükséges intézkedések támogatása.

- VP4-16.5.1-17 A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései

A felhívás célja egy vízvisszatartáson alapuló tájgazdálkodás kialakításának támogatása. A vízvisszatartáson alapuló tájgazdálkodás lényege, hogy a vízbő időszakok vízfeleslegét a területen térben máshol vagy időben később hasznosítható vízkészletekké alakítsa át. A gazdaság, a lakosság, az ökológiai rendszer fenntartása szempontjából egyaránt fontos a vízjárás szélsőségeinek enyhítése és a vízháztartás kiegyenlítése. A felhívásra erdőgazdálkodók és/vagy mezőgazdasági termelők által alkotott, legalább 5 tagú konzorciumok pályázhatnak.

A felhívás keretében a kötelezően megvalósítandó tevékenységek a vízvisszatartás és a vízvisszatartás utáni területhasznosítás, melyekhez a felhívásban további kötelezően, illetve választhatóan megvalósítandó önállóan nem támogatható tevékenységek kapcsolódnak.

- VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések

A felhívás célja, hogy támogatást nyújtson azon erdőgazdálkodóknak, akik önkéntes alapon, a vonatkozó jogszabályi előírásokban és az erdőtervben foglalt jogosultságaikat kihasználva, a kötelezettségeken túlmutató erdő-környezetvédelmi vállalatokat tesznek. Mindezzel a tudatos erdő-környezetvédelmi gazdálkodási módok elterjesztését, a fafajok adaptációs készségének növelését, az egyes területeken az erdőtípus, fafaj-összetétel, illetve gazdálkodási mód megváltoztatását kívánjuk előmozdítani. A felhívás keretében 3 különböző célterületre igényelhető támogatás:

- 1) Örökerdő gazdálkodás;
- 2) Erdőállományok kézimunka igényes ápolása;
- 3) Természetkímélő anyagmozgatás.

- VP4-15.2.1.1-16 Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése

A felhívás célja a klíma rezisztens fafajok biztosítása, fafajaink evolúciós potenciáljának fenntartása, a genetikai változatosság megőrzése a fafajok alkalmazkodóképességének érdekében. A pályázat keretében az alábbi tevékenységekre lehet vissza nem térítendő támogatást igényelni:

- 1.) In situ génmegőrzési módok esetében:
 - a) erdészeti génrezervátumok fenntartása,
 - b) magtermesztésre kijelölt törzsállományok fenntartása
- 2.) Ex situ génmegőrzési módok esetén:
 - a) juvenilis formában, genotípus gyűjtemény fenntartása
 - b) oltvány formában, genotípus gyűjtemény fenntartása
 - c) faalakú formában utódnemzedék, származás, család gyűjtemény fenntartása
 - d) faalakú formában genotípus gyűjtemény fenntartása
- 3.) Erdészeti faanyagtermelő növények törzsültetvényei:
 - a) vegetatív szaporítású fajok, fajták, szuperelit és elit fokozatú anyatelepeinek fenntartása
 - b) generatív szaporítású fajok, fajták magtermesztő ültetvényeinek fenntartása.

- VP5- 8.1.1-16 Erdősítés támogatása

A felhívás célja a klímaváltozás hatásainak csökkentése, a szél és vízerózió elleni védekezés, valamint a faanyag, mint környezetbarát nyersanyag és megújuló energiaforrás iránti növekvő

igény kielégítése érdekében az erdőterület növelésének támogatása. A felhívásnak két célterülete van:

- 1) Erdőtelepítés;
- 2) Ipari célú fás szárú ültetvény létrehozása.

- VP5-8.4.1.-16 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása

A támogatás célja az erdőtüzek vagy egyéb természeti katasztrófák – az éghajlatváltozással összefüggő eseményeket is beleértve – és a katasztrófaesemények által károsított erdőgazdálkodási potenciál helyreállítása. Csak olyan káresemények esetén igényelhető a támogatás, ahol korábban a gazdálkodó vagy a szakszemélyzet eleget tett a *az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet (továbbiakban: Vhr.) 40.§* szerint előírt bejelentési kötelezettségének, és a károsodás mértéke az erdészeti hatóság által igazoltan eléri a meghatározott mértéket.

- VP5- 8.5.1.-16 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások

A felhívás a meglévő erdő természetességi állapotához képest magasabb természetességi állapotú vagy a sarjeredetű állomány helyett magasabb ökológiai értékű, legalább azonos természetességi, nem sarj eredetű állomány létrehozását kívánja előmozdítani. Az erdő egyes szerkezeti elemeinek átalakítása, több szintes állományszerkezet kialakítása, valamint az adott termőhelynek megfelelő természetes erdőtársulásokká történő átalakítás erdőszerkezet átalakítás segítségével valósítható meg. A felhívás keretében az intenzíven terjedő idegenhonos fa- és cserjefajok eltávolítása is támogatható. Az erdei élőhelyek változatosságának növelése szempontjából további fontos élőhelyfejlesztési lehetőség az erdei tisztások kialakítása vagy helyreállítása.

A felhívás keretében az alábbi célterületek támogathatók:

- 1) A szerkezetátalakítási célok megvalósítása érdekében az alábbi tevékenységek támogathatóak:

- A.) Tarvágást követő teljes erdőszerkezet átalakítás
- B.) Erdőállomány alatti erdősítéssel történő teljes erdőszerkezet átalakítás
- C.) Alátelepítés során állománykiegészítéssel történő erdőszerkezet átalakítás

- 2) Klímarezisztens szaporítóanyaggal történő erdőfelújítás

- 3) Egyéb, az erdei ökoszisztémák ellenálló-képességének és környezeti értékének növelése érdekében az alábbi tevékenységek támogathatóak:

- A.) Intenzíven terjedő, idegenhonos fa- és cserjefajok visszaszorítása
- B.) Erdei tisztások kialakítása vagy helyreállítása

A tervezési területet érintő, támogatható területek arányáról, lehatárolásáról a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) honlapján érhetők el folyamatosan frissülő adatok:

<https://mepar.mvh.allamkincstar.gov.hu/#/>

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

A terület természetvédelmi szemléletű kezeléséhez nagymértékben hozzájárulna a kompenzációs rendszer kibővítése a közösségi jelentőségű vizes élőhelyeken folyó gazdálkodásra (víztestek kezelése és a halgazdálkodással kapcsolatos kezelési

kötelezettségek). A víztest állapotát jelentősen befolyásolhatja a halfauna összetétele. Sem az inváziós fajok kezelésére fordított erőfeszítés, sem egy őshonos, de gazdasági szempontból kevésbé jelentős fajokkal (pl. széles kárász, keszeg fajok) megvalósított telepítés nem térül meg támogatás nélkül. Ezek hiányában a vizes élőhely kezelés önkéntes vállalásai motiválatlanok a kezelési területen.

A kifizetések hatékonyságát növelni lehetne azok differenciálásával az élőhelyekkel kapcsolatos kezelési kötelezettségek függvényében. Jelenleg egyes magas természetességet mutató gyepes élőhelyek esetében a zavartalanság biztosítása a legmegfelelőbb természetvédelmi kezelés, az emberi beavatkozás (rendszeres kaszálás, legeltetés) szükségtelen vagy akár káros is lehet. Ezek elmaradása esetén a gazdálkodó nem jogosult a kompenzáció igénybevételére, tehát ellenérdekelt a megfelelő természetvédelmi kezelés kivitelezésében. A tervezési terület jelentős hányada erdőterület és ezen belül az állami erdőterületek aránya a legmagasabb. A tervezési területen cél a folyamatos erdőborítást biztosító módszerek alkalmazása, a véghasználatok kerülése, a természetes erdődinamikai folyamatok térnyerésének elősegítése, az erdők természetességének fokozása lenne, mely azonban a jelenlegi struktúra szerint nem biztosít azonos jövedelmezőséget. Ezen a téren a jelenlegi támogatási rendszer szinte kizárólag magán erdőgazdálkodók számára elérhető. A támogatások hiányában az állami tulajdonú erdőkben a természetvédelmi célok érvényesítése gyakorlatilag csak a gazdálkodó jóindulatán és más forrásokból származó anyagi forrásain múlik. Szükséges lenne ezért olyan támogatási konstrukciókat is kidolgozni, amelyek az állami erdők természetvédelmi szemléletű kezelését támogatják, esetlegesen a jelenlegi gazdasági opcióknál előnyösebb konstrukcióval vonzóvá is teszik. A magánerdők esetében is akkor lehetne eredményes a kompenzáció, ha annak mértéke a gazdasági szempontú hasznosítással szemben egy versenyképes konstrukciót kínálna a gazdálkodó számára.

A szántó művelési ágú területek agrártámogatási rendszere a Natura 2000 területeken kevésbé hangsúlyos kérdés (a szántók alacsony területaránya miatt), de országos szinten környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból ez veti fel a legtöbb problémát. A pusztán területalapú támogatási formák számos kedvezőtlen folyamatot indítottak el, vagy tartanak fenn. Mivel a területek kiterjedéséhez kötik az igényelhető támogatás összegét, arra ösztönzik a gazdálkodókat, hogy teljes területüket szántóföldi művelésbe vonják, megszüntessék a szegély élőhelyeket, mezsgyéket, a szántók közé ékelődő terméketlen, de búvóhelynek, költőhelynek alkalmas természetközeli élőhelyfoltokat. Ennek következtében drasztikusan csökken az agrártáj mozaikossága, eltűnnek azok az élőhelyfoltok amelyek mellett, hogy számos madárfaj, apróvad és nem utolsósorban beporzó rovarfaj számára nyújtanak menedéket, gazdasági szempontból is hasznosak, mivel hozzájárulnak a kártevők elleni természetes védekezéshez, a szél és víz okozta talajerózió csökkentéséhez, a mikroklimatikus viszonyok kiegyensúlyozásához, és a talaj vízháztartásának stabilizálásához is. Fontos lenne olyan támogatási struktúra kidolgozása, amely a gazdálkodókat érdekeltté teszi a természetközeli élőhelyfoltok, vizes mélyedések, cserjés-fás és gyepes táblaszegélyek, méhlegelők művelés nélküli megőrzésében. Fontos lenne továbbá a földhasználat váltás ösztönzése (extenzív gazdálkodási módok, gyepesítés, erdősítés támogatása) a gyenge termőhelyi adottságú és belvizes területeken. A monokultúrák és hatalmas kiterjedésű egybeművelt táblák helyett a kistáblás művelés, a mozaikos tájszerkezet kialakításának ösztönzése javasolt.

3.3.2. Pályázatok

A projekt címe: Vízvisszatartás és tájhasználat-váltás tervezése az Ős-Dráva programban

Szerződött támogatás összege: 13 420 000 000 Ft

Támogatás mértéke (%-ban): 100%

Projekt azonosító száma: KEHOP-1.3.0-15-2016-00014

Kedvezményezett: Országos Vízügyi Főigazgatóság

Konzorciumi partner: Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

A területen jelenleg is zajlik az Ős-Dráva Program megvalósítása. A Vízvisszatartás és tájhasználat-váltás tervezése az Ős-Dráva Programban című KEHOP-1.3.0-15-2016-00014 azonosító számú projekt megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 149/2016. (VI. 13.) Korm. rendeletben a Kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította a projektet. A fejlesztés célja, az Ős-Dráva Programban tervezett területen a fenntartható vízgazdálkodás infrastrukturális feltételeinek a javítása, a vízvisszatartást, vízkészlet megőrzést támogató és a vizek mennyiségi és minőségi védelmét szolgáló, a tájhasználat-váltást, az ökológiai szempontokat figyelembe vevő vízgazdálkodási rendszer megvalósítása érdekében. A projekt alapvető célkitűzése, hogy a térség vízgazdálkodási lehetőségeit javítsa, a vízbő időszakokban az aszály csökkentésére és a vizes élőhelyek védelmére a vizek visszatartását elősegítse, illetve az 5 m³/s-os Drávai vízkormányzást minél hatékonyabban szétossza.

Projekt címe: Development and Protection of the Transboundary Biosphere Reserve Mura-Drava-Danube (Riverside)

Projekt azonosítószáma: HUHR/1901/2.2.1/0122

A projekt teljes költségvetése: 954.250,40 Euro, Euro ERFA forrás: 811.112,83 Euro

Projekt időtartama: 2020.09. 01. – 2022. 08. 31.

Vezető kedvezményezett:

- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i ekološkom mrežom Virovitičko-podravske županije (Verőce-Drávamente megye védett természeti értékek felügyeletét ellátó közintézmény)

Projekt partnerek:

- Javna ustanova agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko baranjske županije (Eszék-Baranya megye védett természeti értékeinek kezeléséért felelős közintézmény)

- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije (Varasd megye védett természeti értékek kezeléséért felelős közintézmény)

- Međimurska priroda - Javna ustanova za zaštitu prirode (Muraközi természet – Természetvédelmi közintézmény)

- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županij (Kapronca-Körös megye védett természeti értékek felügyeletét ellátó közintézmény)

- Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

- Zala Megyei Önkormányzat.

A Mura-Dráva-Duna Határon Átnyúló Bioszféra Rezervátum az UNESCO „Ember és Bioszféra” programja keretén belül jött létre 2012-ben Horvátországban és Magyarországon. A bioszféra rezervátum fő célja a Mura-Dráva-Duna határvidék különleges, a három folyóhoz kötődő vízi és part menti életközösségeinek és természeti értékeinek megőrzése, emellett a helyi önkormányzatok és a lakosság megélhetési lehetőségeinek bővítése. A Riverside című projekt célkitűzése, hogy e területre koncentrálna egy közös természetvédelmi irányítási politika jöjjön létre, a potenciális megoldásokra és kezelési módokra javaslatok, a további fejlesztésekre pedig ajánlások szülessenek a két ország között. A projekt az INTERREG V-A Magyarország-Horvátország Együttműködési Program keretében, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg. A „soft” projektelemek mellett a tervezési területen a Kisinci-holtág élőhelyrehabilitációs célú mederkotrása valósul meg a program keretében.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

A célcsoportok elérésére alkalmas kommunikációs elemeket a tervezési munkához és a kommunikáció céljaihoz igazodva választottuk ki.

Az érintett államigazgatási szervek, hatóságok, önkormányzatok, tulajdonosok, gazdálkodók, területhasználók, gazdálkodói érdekképviselői szervek, civil szervezetek vagy hivatali kapun, vagy postai úton és/vagy e-mailben kaptak értesítést az egyeztetési dokumentációval kapcsolatban. A tervet mindenki számára hozzáférhetővé tettünk a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, valamint az érintett önkormányzatok honlapjain elektronikus formában.

A koronavírus terjedése miatt bevezetett korlátozásokra tekintettel, a tömeges megbetegedést okozó humán járvány megelőzése érdekében a fenntartási terv nyilvános fórumon való bemutatására és megvitatására nem került sor, a véleményezési eljárás lefolytatása személyes találkozók nélkül zajlott. A személyes egyeztetés és információnyújtás érdekében ügyintézőnk telefonos elérhetőségét biztosítottuk az érdekeltek számára.

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Weboldal feltöltése aktuális információkkal és az egyeztetési dokumentumokkal. A terv az egyeztetés megkezdése óta mindenki számára elérhető a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság honlapján.

Érintettek tájékoztatása levélben, hivatali kapun, postai úton vagy e-mailben történő megkereséssel: a következő fejezetben felsorolt címzettek számára a tájékoztató és a dokumentáció kiküldésre került.

Önkormányzati közzététellel is hozzáférhetővé tettük az egyeztetési dokumentációt, minden érintett önkormányzat honlapján hirdetményként megjelent a fenntartási terv tervezete és az egyeztetésről szóló tájékoztató.

Telefonos egyeztetéseket folytattunk az érdeklődőkkel a terv részleteiről.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Felhasznált kommunikációs eszköz	Érintett célcsoport	Kommunikáció címzettje	Időpont	Levelek, e-mailek, résztvevők száma
írásos értesítés (levél, e-mail)	Hatóságok	Baranya Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály	értesítések kiküldése: 2020.11.11.	6 db írásos észrevétel
		Baranya Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Erdészeti és Földművelésügyi osztály		
		Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság		
		Baranya Megyei Kormányhivatal Közlekedési, Műszaki Engedélyezési, Mérésügyi és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály		
		Somogy Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Természetvédelmi Osztály		
		Somogy Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Erdészeti Osztály		
	Önkormányzatok	Alsószentmárton Község Önkormányzata		
		Cún Község Önkormányzata		
		Drávacsehi Község Önkormányzata		
		Drávakeresztúr Község Önkormányzata		
		Dráwapalkonya Község Önkormányzata		
		Drávaszabolcs Község Önkormányzata		
		Drávasztára Község Önkormányzata		
		Felsőszentmárton Község Önkormányzata		
		Gordisa Község Önkormányzata		
		Hirics Község Önkormányzata		
		Kemse Község Önkormányzata		
		Kisszentmárton Község Önkormányzata		
		Matty Község Önkormányzata		
		Old Község Önkormányzata		
		Piskó Község Önkormányzata		
		Szaporca Község Önkormányzata		
		Tésenfa Község Önkormányzata		
		Vejti Község Önkormányzata		
		Zaláta Község Önkormányzata		
		Lakócsa Község Önkormányzata		
		Szentborbás Község Önkormányzata		

		Tótújfalu Község Önkormányzata		
	Tulajdonosok és kezelők	Mecsekerdő Zrt.		
		Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság		
		Dráva Agro Zrt,		
		Magántulajdonosok		
	vadgazdálkodók	Lakócsai Dráva Ártér Vadásztársaság		
		Darány és Térsége Vadásztársaság		
		Drávasztárai Földtulajdonosok Vadásztársasága		
		"Dráva-Agro" Mezőgazdasági Termelő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Zrt.		
		Matty és Környéke Földtulajdonosi Vadásztársaság		
		Drávamenti Szarvas Vadásztársaság		
		Zaláta Földtulajdonosi Vadásztársaság		
		Ormánság Gyöngye Földtulajdonosi Vadásztársaság		
		Drávaszabolcs és Környéke Földtulajdonosi Vadásztársaság		
	halgazdálkodók	Horgász Egyesületek Baranya Megyei Szövetsége		
		Siklós és Vidéke Horgászegyesület		
		Sellyei Horgászegyesület		
		Kémeszi Horgászegyesület		
		Ormánsági Dolgozók Horgászegyesülete, Vajszló		
		Piskói Horgászegyesület		
		Zaláta és Vidéke Horgászegyesület		
		Drávasztárai Horgászegyesület		
	érdekképviselői szervek	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya megyei Igazgatósága		
		Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Somogy megyei Igazgatósága		
	civil természetvédelmi szervezetek	Dél - Baranya Határmenti Települések Egyesülete		
		Rinya-Dráva Szövetség Egyesület		
		Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Baranya megyei Helyi Csoport		
webes közzététel	valamennyi célcsoport	nyilvános		

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Vélemény adó érintett szervezet/személy	Vélemény	Vélemény kezelése, indoklás
Baranya Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály	Pontosítást javasol a terv 1.7 fejezetében.	A javaslatnak megfelelően pontosítottuk a tervet.
Somogy Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Természetvédelmi Osztály	A tervben foglaltakkal kapcsolatban kifogása nem merült fel és kiegészítő javaslattal nem kíván éli.	-
Baranya Megyei Kormányhivatal Köznevelési, Műszaki Engedélyezési, Mérésügyi és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály	Felhívja rá a figyelmet, hogy ásványvagyon-gazdálkodási szempontból biztosítani kell a megismert és nyilvántartott ásványvagyon megőrzését, valamint a visszahagyott ásványvagyon további kitermelhetőségét. Ismerteti a Kelet-Dráva Natura 2000 területen nyilvántartott bányatelkeket és ásványi nyersanyag vagyon területeket.	A terv az ásványvagyon megőrzését biztosítja, a további kitermelést csak abban az esetben javasoljuk, ha az a természetvédelmi célokkal összeegyeztethető.
Mecsekerdő Zrt. 2020. 12. 20.	Egyetért a fenntartási tervjavaslat természetközeli erdőgazdálkodás elveivel egyező fő célkitűzéseivel. Kiemeli e természetvédelem és a más ágazati (főként az erdészeti) tevékenységek életszerű összehangolásának fontosságát, tekintettel arra, hogy a gazdálkodási tevékenység során a természetvédelmi szempontok elsődlegessége mellett a gazdaságosság érdekeire, a tevékenység finanszírozására, megvalósíthatóságára, az érdek-értékrendszer komplexitására is figyelemmel kell lenni. 1. Kéri az egyes veszélyeztető tényezők által érintett területek arányának felülvizsgálatát. 2. Az E33 kódú javaslat erdőkezelésben alkalmazható (erdőtörvényi keret figyelembe vevő) alternatíváját a természetes-, természetes-, származékerdő természetességi mutatójú erdők esetében (pl. égeresek, fűzesek, hazai nyárasok) célszerű lenne a gyakorlatban az előtt megismerni, mielőtt javaslatként	1. A fenntartási tervet a javaslatnak megfelelően módosítottuk, a veszélyeztető tényező által érintett élőhelytípus teljes kiterjedése helyett az erdőtervek tényleges számadatai alapján meghatározva a veszélyeztetett élőhelyek nagyságát. 2. A Természetes, természetes- és származék erdőkben a tarvágás megelőzését (E33) éppen azért tartjuk elfogadható javaslatnak, mert az erdőtörvény is hasonlóan rendelkezik. Egyetértünk az erdőgazdálkodóval abban, hogy ki kell dolgozni olyan gyakorlati módszereket, amelyek lehetővé teszik a puhafás erdőkben a gazdaságos erdőművelést, a folyamatos borítás és az erdő ökológiai funkcióinak változatlan működése mellett. A javaslat gyakorlati megvalósíthatósága érdekében pontosítottuk a javaslatot. 3. Az E32 javaslatot megjegyzéssel láttuk el, hogy egyértelműen értelmezhető legyen. 4. A KE3 kezelési egység javaslatait megjegyzésekkel láttuk el, annak érdekében, hogy egyértelműen

	fenntartási tervben megfogalmazódnának. 3. A KE2 –ben nehezen értelmezhető az E32 javaslat valamennyi faállománytípusra. 4. A K-3 kezelési egység esetében éppen annak inhomogén faállománycsoport szerkezete (honos-idegenhonos-ültetvény) miatt általánosságban nem értelmezhető, zavaró az E 33 kódú javaslat, továbbá az év napjaiból a felsorolt javaslatok figyelembe vételével „szinte közös metszet nélküli” halmazként körvonalazódó időszak, valamint az ehhez kapcsolódó általánosságban nem indokolható technológiai korlátot jelentő javaslatok. 5. A B15 veszélyeztető tényezőt nem tartja értelmezhetőnek. 6. Az L01 és N02 veszélyeztető tényezőket saját monitoring rendszerük jelzései alapján nagyobb jelentőségűnek és nagyobb kiterjedésben hatónak látja. 7. Egyetért az inváziós növényfajok visszaszorításának fontosságával, de felhívja rá a figyelmet, hogy annak gyakorlati kivitelezése ésszerű kompromisszumokat igényel (különösen a korlátozási időszakok, vegyszerhasználati korlátozások, fakitermelési és szállítási javaslatok tekintetében). 8. Felhívja rá a figyelmet, hogy a gyakorlatban akkor valósítható meg a természetvédelmi érdekeket is figyelembe vevő erdőkezelés, ha a gazdálkodó ismeri az adott területre (erdőrészletre is akár) a védendő értékeket, természetvédelmi szempontokat és tudja a gazdálkodására vonatkozó lehetőségeket, valós alternatívákat. (Kéri a területhez tartozó, aktuálisan folyamatban lévő Sellyei erdőtervezési körzet erdőtervének készítése során az NPI együttműködését) 9. Célszerűnek tartja annak hangsúlyozását az anyagban, hogy az előírások/javaslatok alkalmazását az erdőgazdálkodási tevékenység megkezdése előtt a területileg illetékes erdőgazdálkodási és természetvédelemért felelős szakemberek (NP; gazdálkodó; hatóságok), a területi adottságok figyelembe vételével végzett közös egyeztetések alkalmával az adott területrészletre vonatkozóan – ésszerű kompromisszumokkal gyakorolhatják.	beazonosítható legyen, mely faállománytípusok esetében tartjuk indokoltnak. A megjegyzéseket több helyen pontosítottuk, kiegészítettük, hogy egyértelműek legyenek. Az E33 javaslatot töröltük. Időbeli korlátozásra csak a fokozottan védett madarak fészkének védőzónájában tesz javaslatot a terv, az erdőgazdálkodó és a NPI érvényben levő, korábban is alkalmazott megállapodása alapján. A technológiai korlátot jelentő javaslatok a természetes vegetáció (beleértve a cserje- és lágyszárúsintet is), és a védett és jelölő állatfajok megóvásával indokolható. 5. A B15 veszélyeztető tényezőt töröltük. 6. A tervet a javaslatnak megfelelően módosítottuk. 7. A terv az inváziós fajok visszaszorítását maximálisan támogatja, nem tartalmaz olyan korlátozó javaslatot, amely gátolná azt. A védett területen bizonyos beavatkozások (pl. vegyszerhasználat) engedélykötelesek. 8. Az erdőtervezéshez kapcsolódóan a NPI a védett és jelölő fajokra és élőhelyekre vonatkozó biotikai adatait hozzáférhetővé tette a tervezést végző gazdálkodónak. A fenntartási terv az erdőtervvel léptékében, részletességében nem összevethető, de kiindulási alapul szolgálhat az erdőtervi tárgyalásokhoz. A NPI örömmel vesz részt a tervezési folyamatban, él az együttműködés lehetőségével és megköszöni azt. 9. A javaslatot a tervbe beépítettük.
DDVIZIG 2020. 12. 09.	Pontosításokat javasol az 1,7 fejezetben és felhívja rá a figyelmet, hogy a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi és a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság a	A javaslatoknak megfelelően pontosítottuk a tervet.

	vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, továbbá a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet szerinti vízgazdálkodási fenntartási tevékenységeinek egymás mellett zavartalanul történő elvégezhetőségét biztosítani kell, az ehhez esetlegesen szükséges egyeztetéseket le kell folytatni.	
BMKH Közlekedési, Műszaki Engedélyezési, Mérésügyi és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály 2020. 12. 03.	Felhívja rá a figyelmet, hogy ásványvagyon-gazdálkodási szempontból biztosítani kell a megismert és nyilvántartott ásványvagyon megőrzését, valamint a visszahagyott ásványvagyon további kitermelhetőségét. Ismerteti a Kelet-Dráva Natura 2000 területen nyilvántartott bányatelkeket és ásványi nyersanyag vagyon területeket.	A terv az ásványvagyon megőrzését biztosítja, a további kitermelést csak abban az esetben javasoljuk, ha az a természetvédelmi célokkal összeegyeztethető.
Ormánsági Dolgozók Horgászegyesülete,	Pontosítást javasol a terv 1.7 fejezetében.	A tervet pontosítottuk.

AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUDD20007 Kelet-Dráva kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUDD20007 Kelet-Dráva Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan

természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2021. szeptember 20.